

Diplomás Pályakövető Rendszer
2013-as Hallgatói Motivációs vizsgálat
állománycsoportok alapján
a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen
2013. szeptember

Készítette: Dr. Varga András

Oktatási Iroda

DPR- referens

Tartalom

Bevezetés.....	3
1. Az NKE karai szerinti eredmények.....	4
1.1. Alapadatok.....	4
1.2. Demográfiai jellemzők.....	5
1.3. Tanulmányi eredmények.....	10
1.4. Egyetemmel kapcsolatos vélemények.....	16
1.5. Szabadidős tevékenységek.....	18
1.6. Nyelvismeret.....	19
1.7. A munka világa.....	21
2. Nemi megoszlás szerinti eredmények.....	26
2.1. Demográfiai jellemzők.....	27
2.2. Tanulmányi eredmények.....	27
2.3. Egyetemmel kapcsolatos vélemények.....	28
2.4. Nyelvismeret.....	28
2.5. A munka világa.....	29
3. Tagozat szerint.....	31
3.1. Demográfiai jellemzők.....	31
3.2. Tanulmányi eredmények.....	34
3.3. Egyetemmel kapcsolatos vélemények.....	37
3.4. Nyelvismeret.....	39
3.5. A munka világa.....	40
4. Finanszírozási forma szerint.....	43
4.1. Demográfiai jellemzők.....	43
4.2. Tanulmányi eredmények.....	46
4.3. Egyetemmel kapcsolatos vélemények.....	48
4.4. Nyelvismeret.....	52
4.5. A munka világa.....	52
5. Összegző megállapítások.....	56
5.1. Karok szerint.....	56
5.2. Nemek szerint.....	58
5.3. Tagozat szerint.....	59

Bevezetés

2013. április 25-től június 15-ig online kérdőíves vizsgálatot végeztünk a Nemzeti Közszolgálati Egyetem 2012/2013 tanév 2. félévében aktív hallgatói jogviszonnyal rendelkezők körében (nappali és levelező tagozatos, alap és mesterképzésben részt vevők). A vizsgálat online kérdőíves adatfelvétellel történt az UniPoll kérdőívszerkesztő rendszerén keresztül.

A felmérés alapján készített gyorsjelentés „*Diplomás Pályakövetési Rendszer 2013-as Hallgatói Motivációs vizsgálat a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen*” címmel a Nemzeti Közszolgálati Egyetem honlapjának Alumni- DPR aloldalán olvasható az alábbi elérhetőségen: <http://www.uni-nke.hu/index.php/hu/diplomas-palyakoveto-rendszer/dpr-kutatas-2013-tavasz>

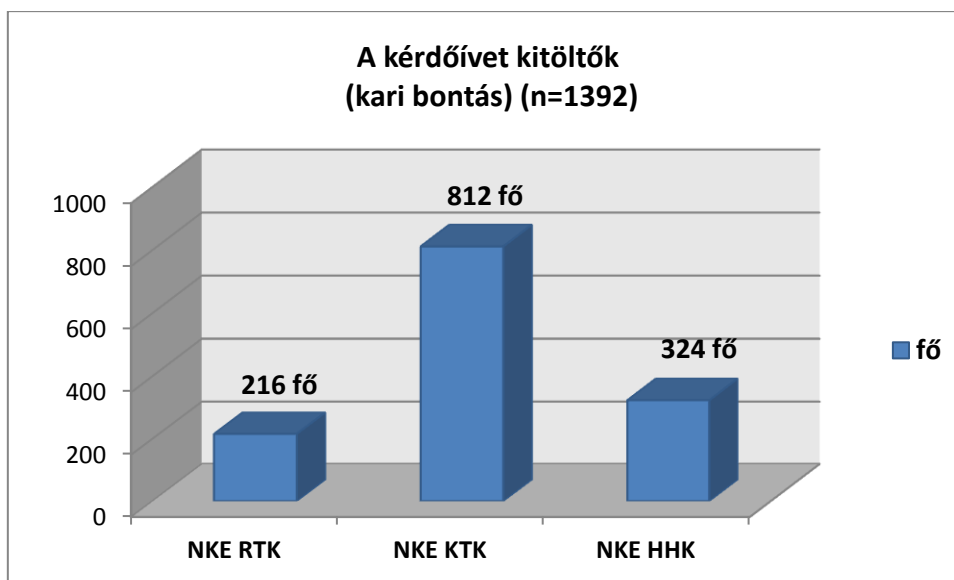
A jelentést követően felmerült az a vezetői igény, hogy az egyetem hallgatóinak jól elkülöníthető és egyértelműen definiálható állománycsoportjai alapján bizonyos kérdéseket részletesebb elemzés alá vonjunk. Ezek az állománycsoportok vagy elemzési egységek a kar (HHK-KTK-RTK) nem (férfi- nő), tagozat (nappali- levelező) és a finanszírozási forma (államilag támogatott- költségtérítéses) mentén alakultak ki.

Alábbi elemzésemben ezekre az állománycsoportokra térek ki.

1. Az NKE karai szerinti eredmények

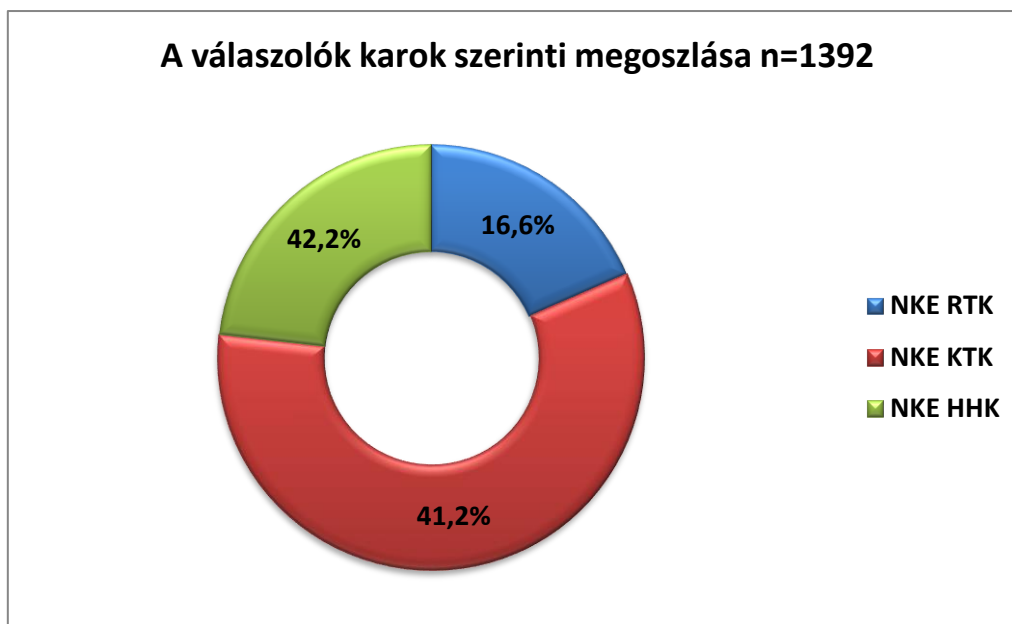
1.1. Alapadatok

1. ábra. Válaszadói hajlandóság az elérhető hallgatók körében (kari bontás) n=1392

A kérdőívet legnagyobb számban a KTK hallgatói töltötték ki (812 fő), őket követte a HHK (324 fő), illetve az RTK (256 fő).

2. ábra. A válaszolók karok szerinti megoszlása n=1392

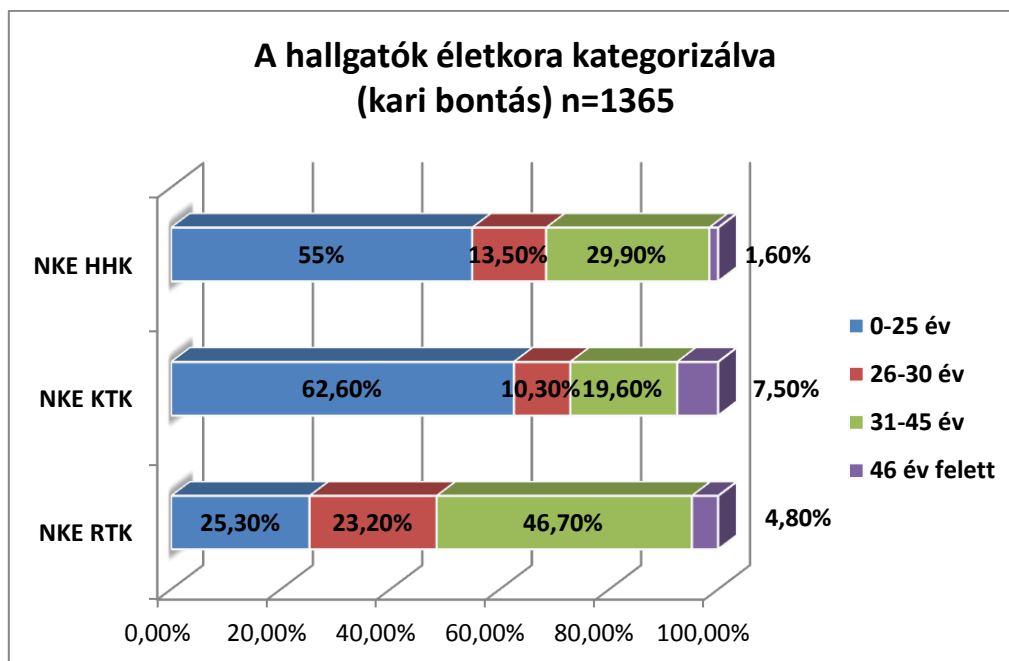

A felsőoktatásban végbemenő szerkezetváltás egyik sajátossága, hogy egyre nagyobb azoknak a hallgatóknak az aránya, akik nem azonnal az érettségit követően kezdik el felsőfokú tanulmányaikat. Az élethosszig tartó tanulás, a munka melletti levelező képzések

térhódítása gazdasági racionalitás a hallgató és az egyetem részéről egyaránt. A karok korcsoportok szerinti eltérése korrelál azzal, hogy a nappali vagy a levelező tagozat van túlsúlyban. A KTK-n a hallgatók közel kétharmada nappali tagozatos, életkorát tekintve csaknem ugyanilyen arány a 20- 25 éves kategóriába tartozik. Az RTK esetében a legkisebb a nappali tagozatosok aránya (egyharmad), míg a legfiatalabb korosztály csak egynegyedét adja a hallgatóiknak.

1.2. Demográfiai jellemzők

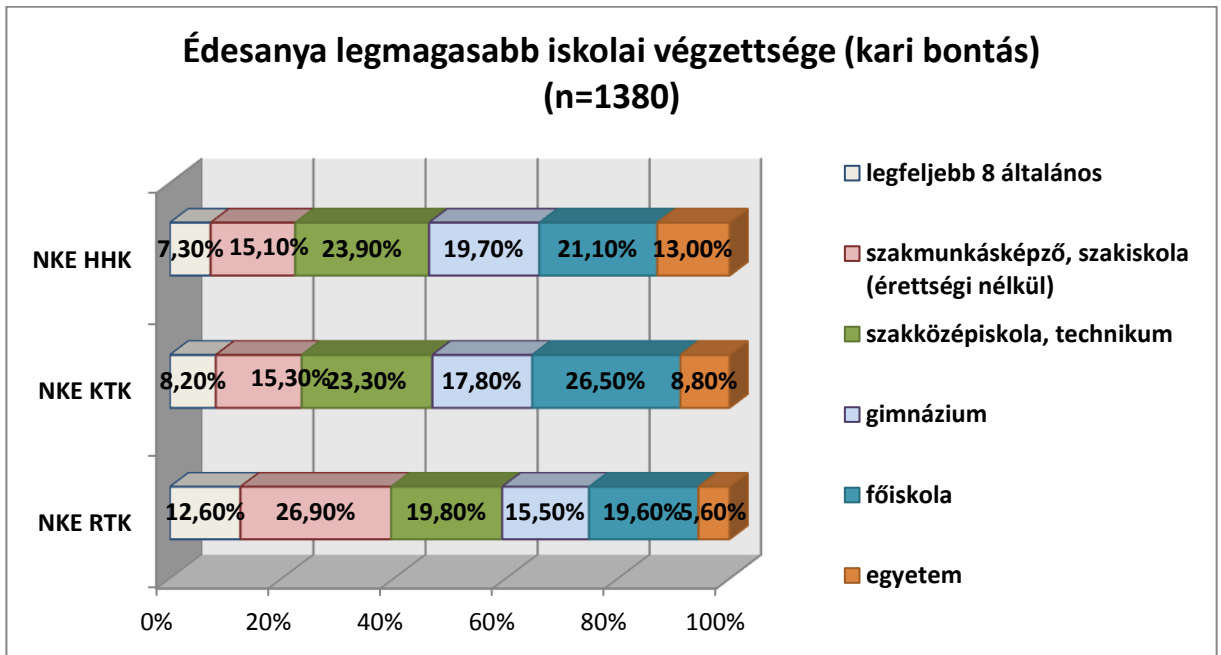
3.ábra. A hallgatók életkora kategorizálva (kari bontás) n=1365

Korösszetételt tekintve a HHK és a KTK mondható a „fiatalabb” karoknak, míg a RTK- n belül a 31- 45 évesek dominálnak. A legidősebb hallgatók (46 év feletti) kategóriájában némileg változó tendencia érvényesül, hiszen ezen életkori kategórián belül a KTK- n a legnagyobb az előfordulásuk (7,5%), míg a legkisebb a HHK- n (1,6%).

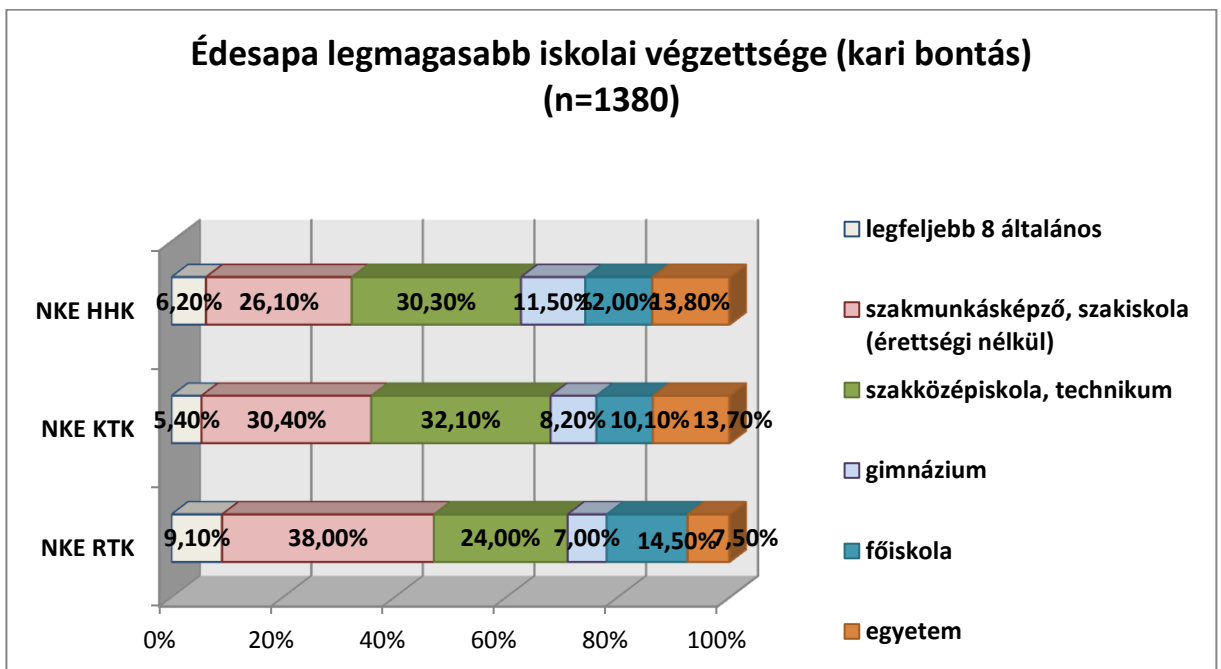
4.ábra. Az édesanya legmagasabb iskolai végzettsége a válaszadó 14 éves korában

(kari bontás) (n=1380)

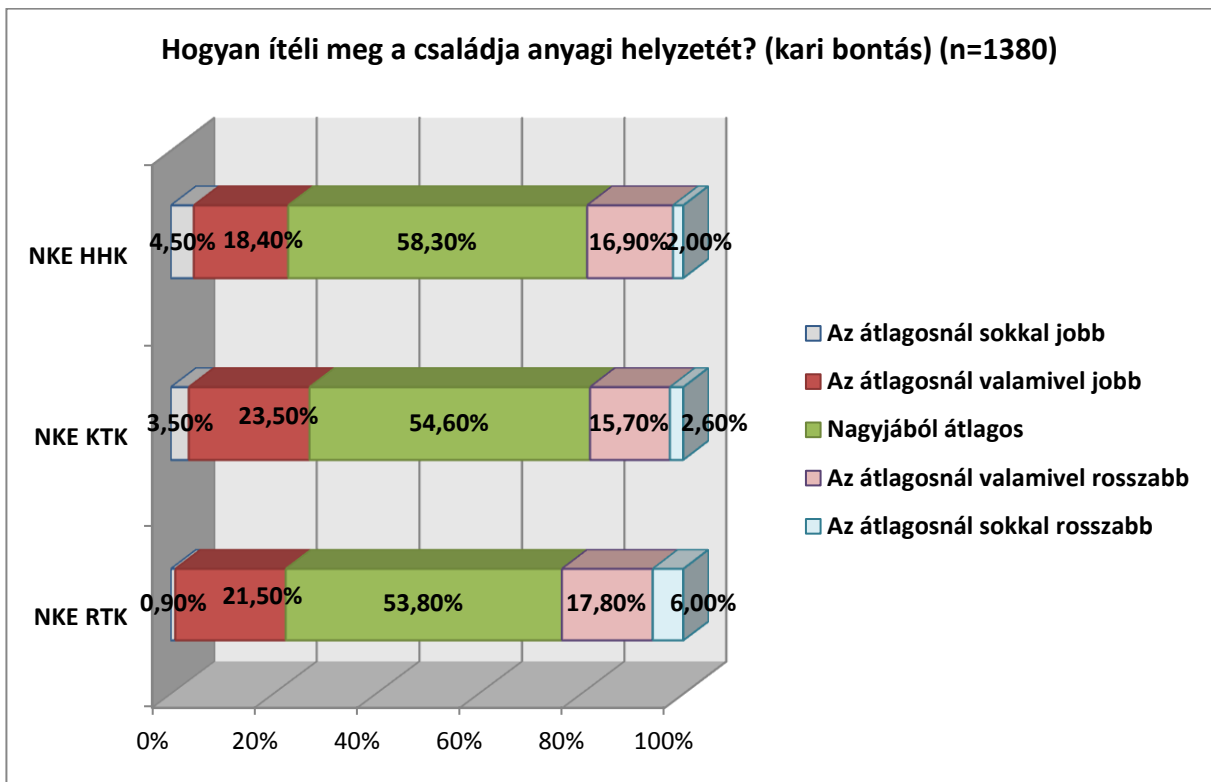
5.ábra. Az édesapa legmagasabb iskolai végzettsége a válaszadó 14 éves korában

(kari bontás) (n=1380)

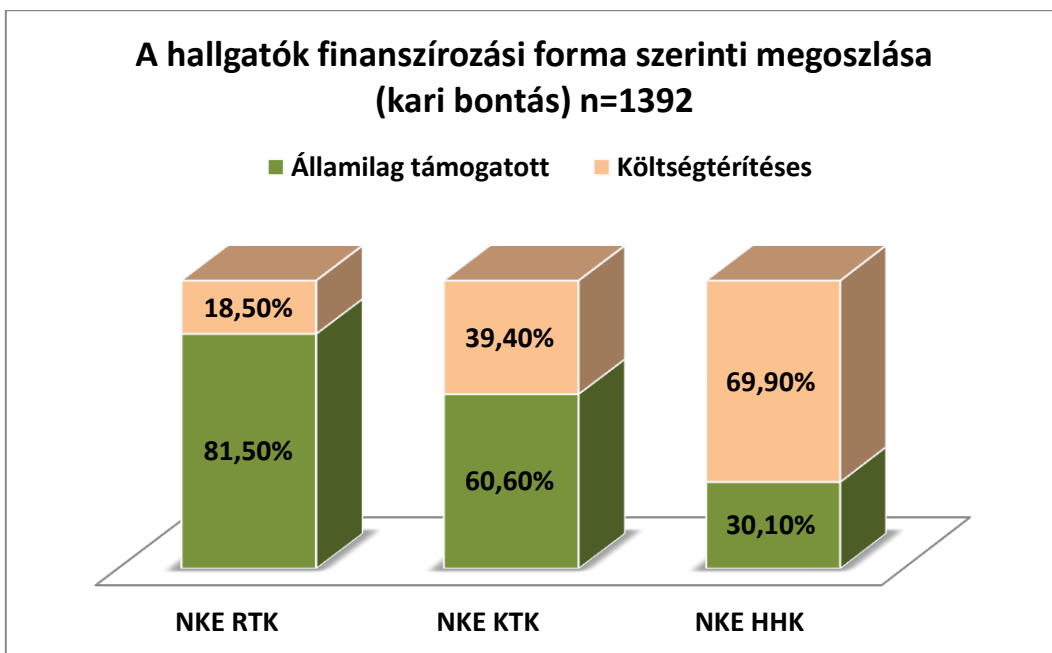

6.ábra. Összességében hogyan ítéli meg családja anyagi helyzetét Ön 14 éves korában?

(kari bontás) (n=1380)

7.ábra. A hallgatók finanszírozási forma szerinti megoszlása (kari bontás) n=1392

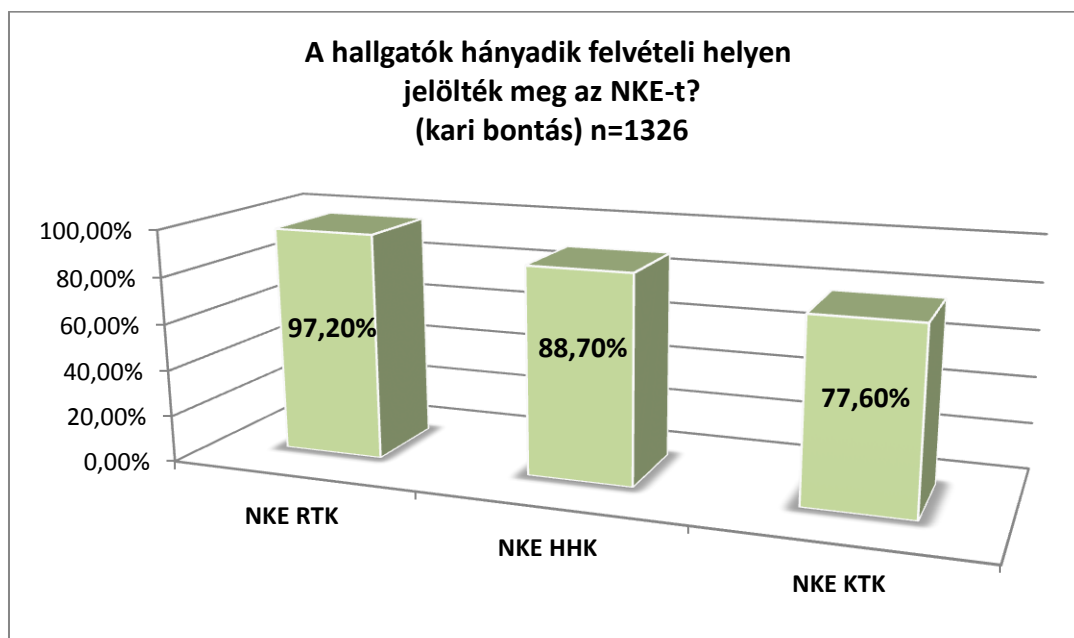

Az egyetem hallgatóinak összességében valamivel több, mint a fele (52,4%) államilag támogatott képzésben vesz részt. Ezzel nagyjából megegyezik a KTK eloszlása (60,6%), míg az RTK- n lényegesen többen (81,5%), a HHK- n kevesebben (30,1%) végzik tanulmányaikat ebben a finanszírozási formában.

1.táblázat. A hallgatók tanulmányainak kezdési éve (kar, tagozat és finanszírozási forma szerint) (n=1392)

	2005, vagy azelőtt	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Össz.
NKE RTK	0 %	0 %	0 %	0 %	5,3 %	25,6 %	27,7 %	41,4 %	0 %	100 %
NKE KTK	0,6 %	0,2 %	0,3 %	2,4 %	7,6 %	21,1 %	25,4 %	34,1 %	8,3 %	100 %
NKE HHK	0,2 %	0,3 %	1,5 %	0,5 %	12,7 %	39,2%	22%	22,1 %	1,1 %	100 %

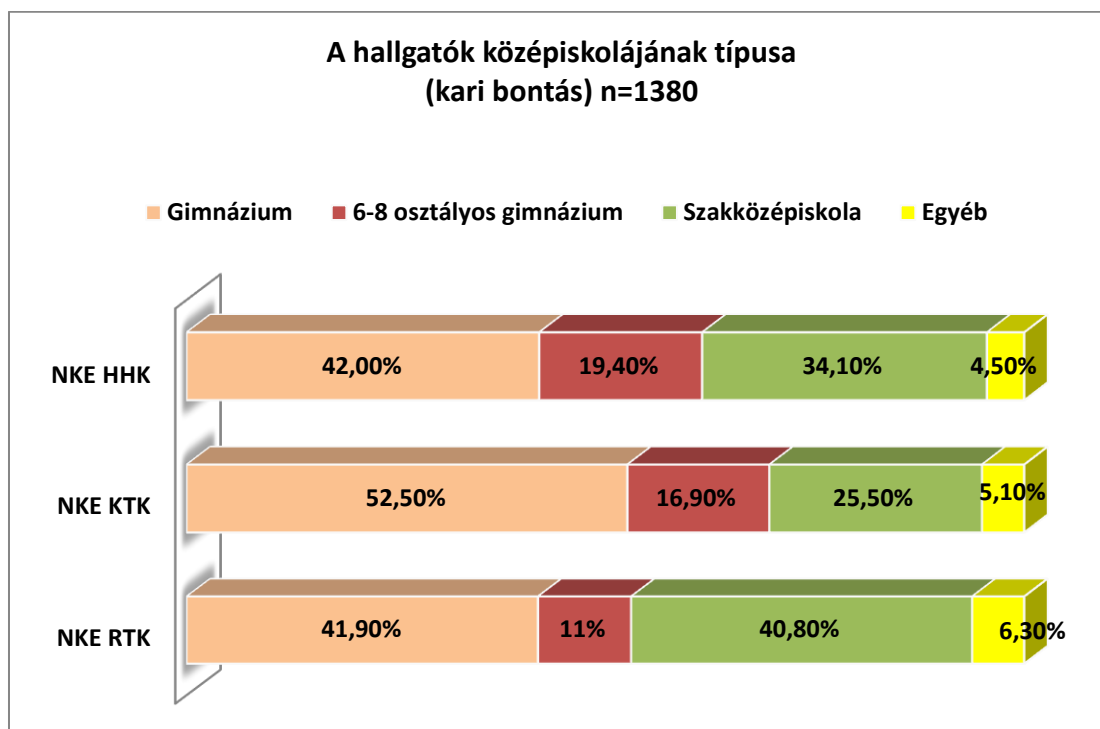
8.ábra. A hallgatók hányadik felvételi helyen jelölték meg az NKE-t? (kari bontás) n=1326

Az egyetem mindhárom kara nagyon „kényelmes” helyzetben van. Több éves felvételi statisztikák támasztják alá, hogy a legtöbb szakra sokszoros túljelentkezés tapasztalható évről évre. Mindezek mellett az is látható, hogy a diákok döntő része első helyen jelöli meg a felvételijében az egyetem valamelyik karát, amely az elhivatottság egy fontos fokmérője is lehet. A diagram szemlélteti azt, hogy az RTK (97,2%), és a HHK (88,7%) szinte esélyt sem adnak versenytársaiknak (monopolkinálát). A KTK esetében a szakkínálat miatt nagyobb versenyre kell számítani, de ebben az esetben is látszik, hogy rendkívül magas az intézményt első helyen megjelölők aránya (77,6%).

9.ábra. A hallgatók középiskolájának típusa (kari bontás) n=1380

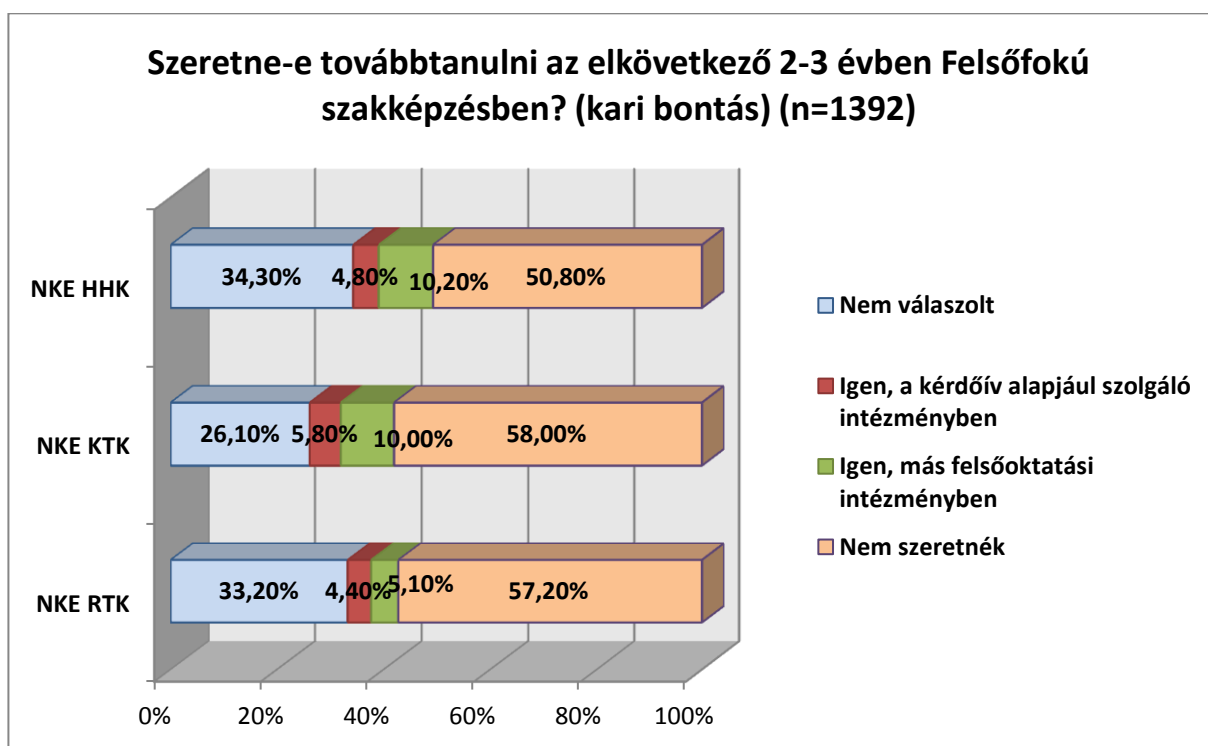
Kari bontásban az eredmények némileg árnyaltabban mutatkoznak meg. Mindhárom kar hallgatóinak többségét a hagyományos négy éves gimnáziumi képzés után érettségi bizonyítványt szerző diákok adták, de az RTK hallgatóinak összetételében a szakközépiskolai érettségit szerzők is nagyon fontosak (40,8%)(rendszereti szakközépiskolák fontos szerepe). A HHK esetében a hallgatók harmada szakközépiskolai végzettségű (34,1%), amely a jövőben akár még növekedhet is. (a katonasuli program felfutása esetén). A KTK hallgatói között a legmagasabb a gimnáziumi érettségi után érkező hallgatók aránya, így érthetően itt csak minden negyedik diák (25,5%) kerül ki a szakközépiskolákból.

1.3. Tanulmányi eredmények

Az alábbi diagramok az aktív állomány továbbtanulási hajlandóságát szemléltetik karok szerint.

10.ábra. Szeretne-e továbbtanulni az elkövetkező 2-3 évben Felsőfokú szakképzésben?

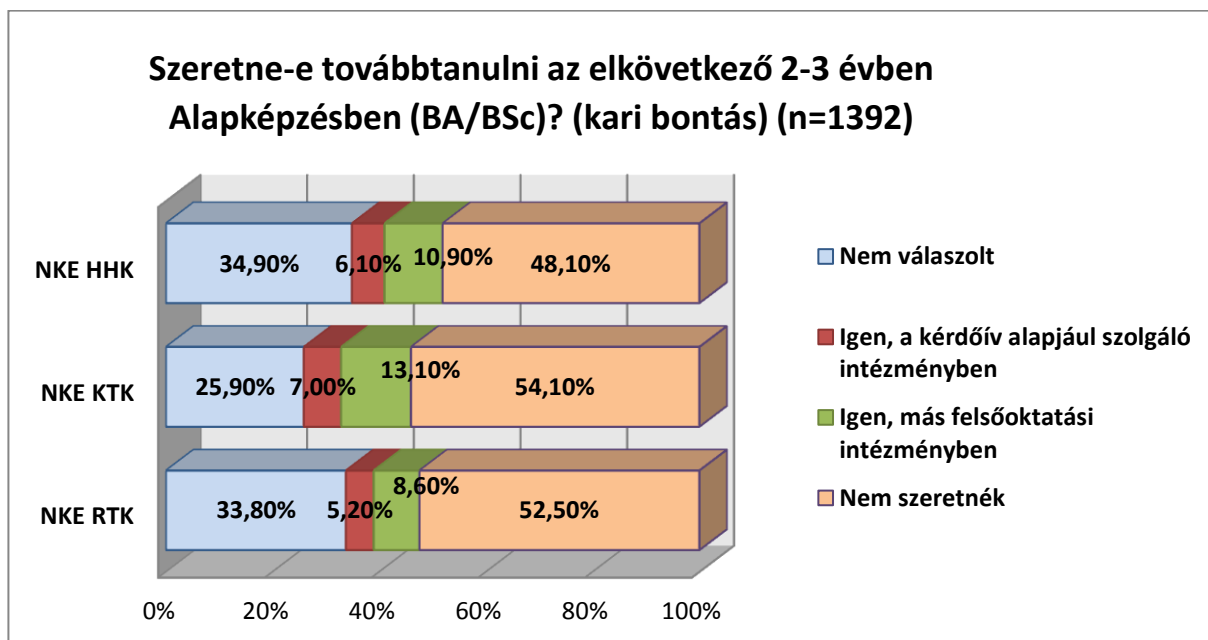
(kari bontás) (n=1392)

Rövidtávú tanulmányi terveket illetően a felsőfokú szakképzést preferálók elsősorban a KTK hallgatói (15,8%), egy kevéssel marad el a HHK állománya (15%). Mindkét kar tanulói inkább más felsőoktatási intézményben képzelik el a szakképzésben való részvételt. Az RTK állománya kisebb mértékben tartja reálisnak ezt a továbbtanulási lehetőséget (9,5%) ugyanakkor közöttük kiegyenlítődik azok aránya, akik a NKE illetve más intézményben szeretnék meg ezt a végzettséget.

11.ábra. Szeretne-e továbbtanulni az elkövetkező 2-3 évben Alapképzésben (BA/BSc)?

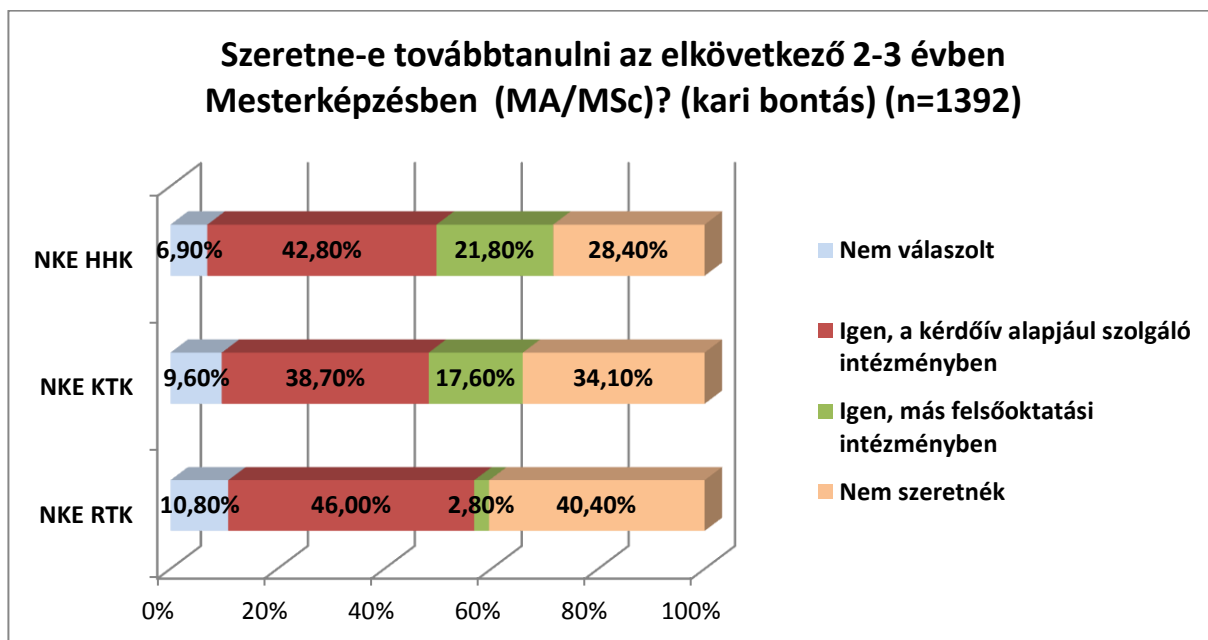
(kari bontás) (n=1392)

Alapképzésben a KTK hallgatói vennének részt legszívesebben, minden ötödik válaszoló jelölte be ezt a lehetőséget (20,1%). A további sorrend HHK (17%) illetve RTK(13,8%) eredményei is azt mutatják, hogy ez a képzési forma is sikeres lehet a későbbiekre nézve. Ez két tendenciát is alátámaszthat, egyrészt érzik a fiatalok, hogy több lábon kell állniuk, másrészt nem biztosak teljesen abban, hogy a megszerzett alapképesítésük elegendőnek bizonyul a munkaerő- piacon. Jellemzően mindhárom kar esetében, hogy magasabb azok aránya, akik más felsőoktatási intézményben képzelik el ezt a képzést megszerezni.

12.ábra. Szeretne-e továbbtanulni az elkövetkező 2-3 évben Mesterképzésben (MA/MSc)?

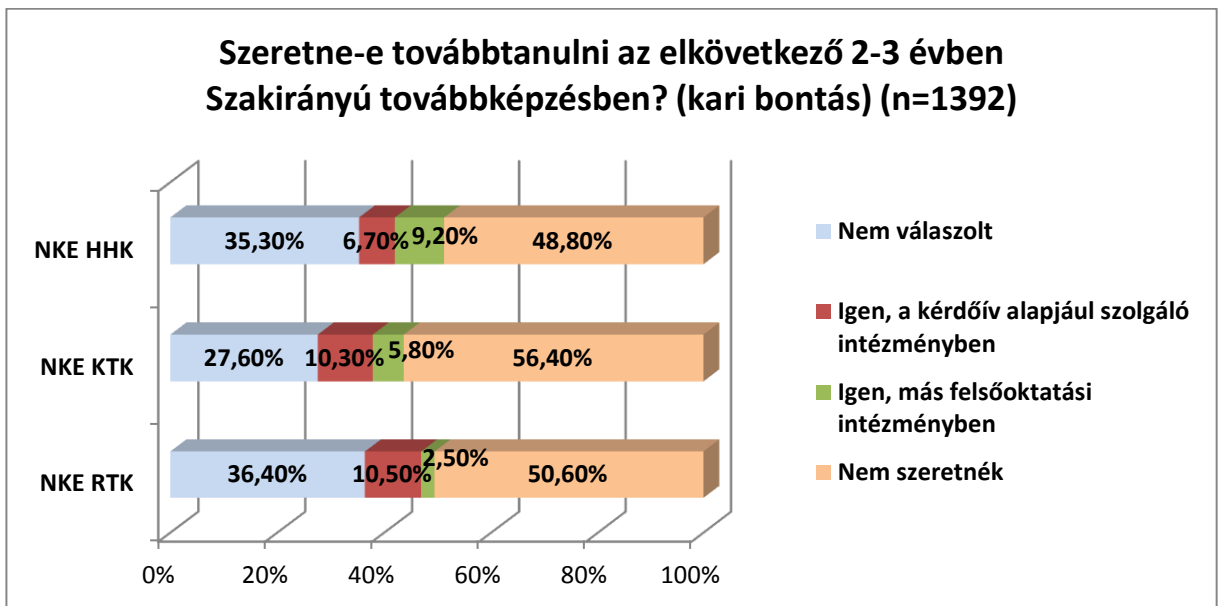
(kari bontás) (n=1392)

Egyértelműen a mesterképzés az a továbbtanulási alternatíva, amely mindhárom kar esetében a legnagyobb népszerűségnek örvend. Ezt alátámasztja a „nem válaszolt” válaszkategória alacsony aránya is. A legmagasabb arányt a HHK állománya érte le, a hallgatók kétharmada (64,6%) tanulna mesterképzésben, bár közülük minden harmadik másik intézményben tenné ezt. Kisebb az arány a KTK-n (56,3%), de itt is minden harmadik hallgatók máshol szerezne meg ezt a diplomát. Az RTK esetében teljesen eltérő a helyzet, a diákok közel fele akar mesterképzésben részt venni (48,8%), azonban döntő részük az NKE keretein belül tervezi mindezt.

13.ábra. Szeretne-e továbbtanulni az elkövetkező 2-3 évben Szakirányú továbbképzésben?

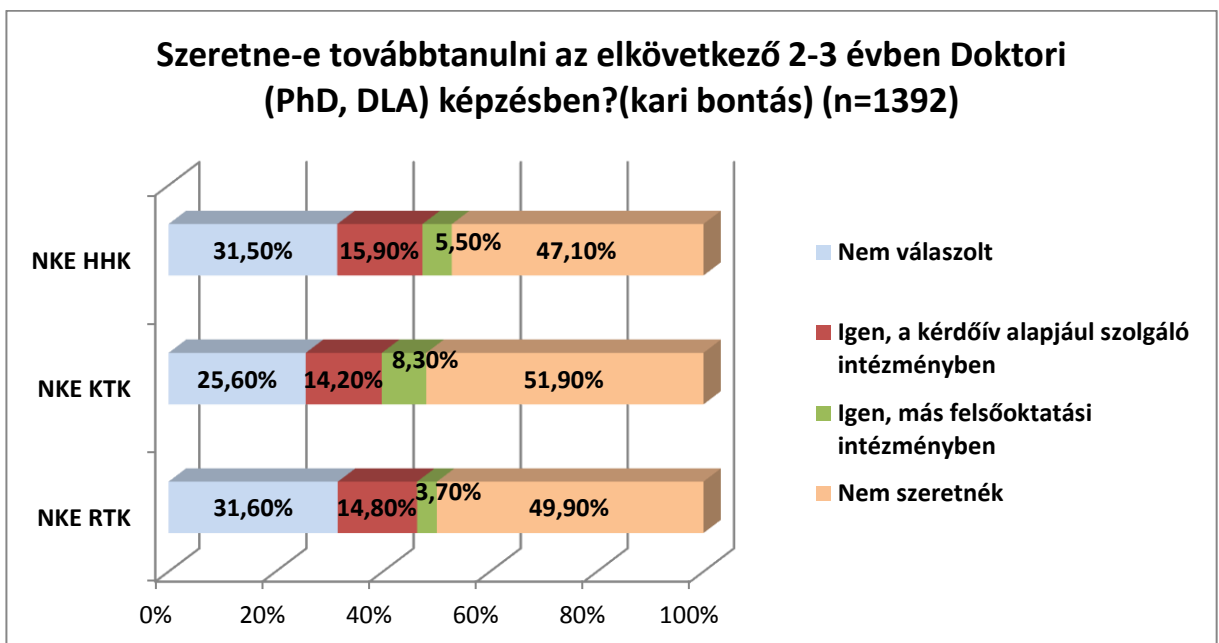
(kari bontás) (n=1392)

A szakirányú továbbképzések hasonló mértékben ragadták meg a hallgatókat, az RTK és a KTK esetében a hallgatók nagyobb valószínűséggel az NKE-t választanák, addig a HHK hallgatói már más intézmények képzései felé is nyitottabbak lennének.

14.ábra. Szeretne-e továbbtanulni az elkövetkező 2-3 évben Doktori (PhD, DLA) képzésben?

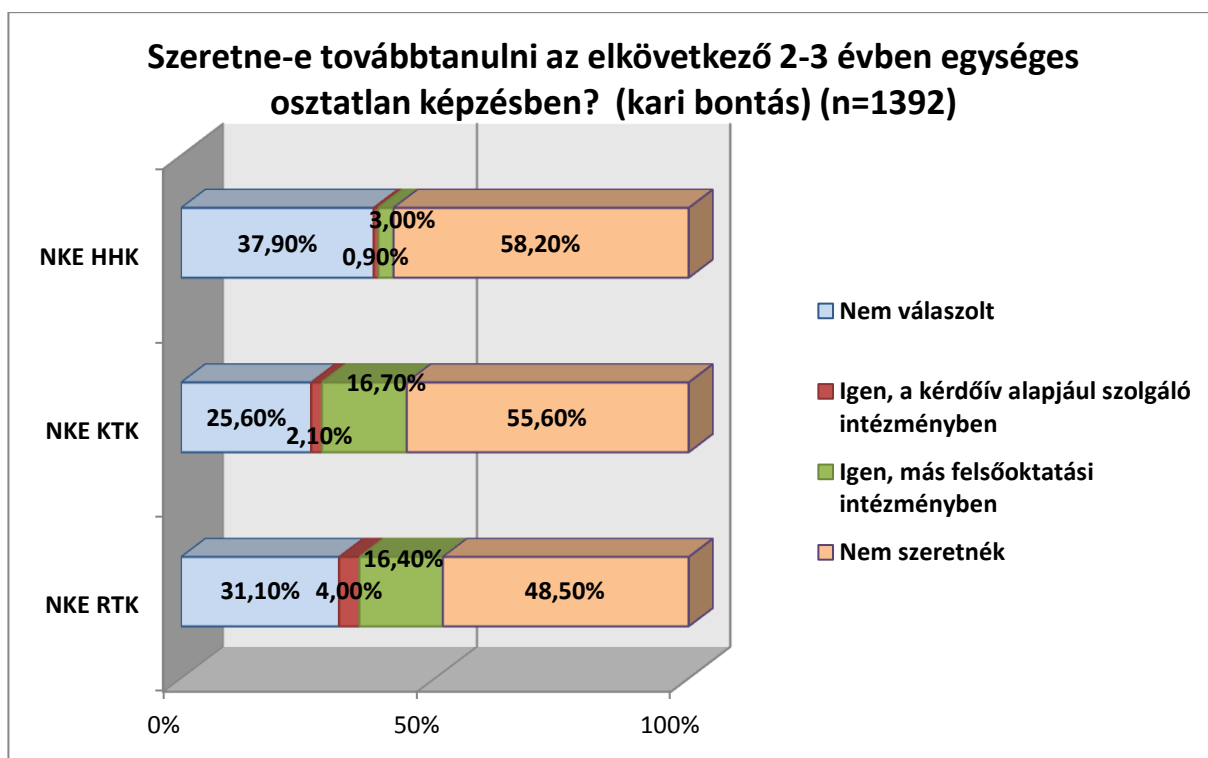
(kari bontás) (n=1392)

A doktori képzések láthatóan egyre nagyobb érdeklődést váltanak ki a hallgatókból. Ennél a továbbtanulási lehetőségnél már egyértelmű az elkötelezettség a választott szakma irányában így nem meglepő, hogy az eddigi tanulmányokra alapozva a válaszolók minden karon a saját intézményt jelölték meg elsődlegesen, mint lehetséges doktori iskolában való továbbtanulási lehetőség.

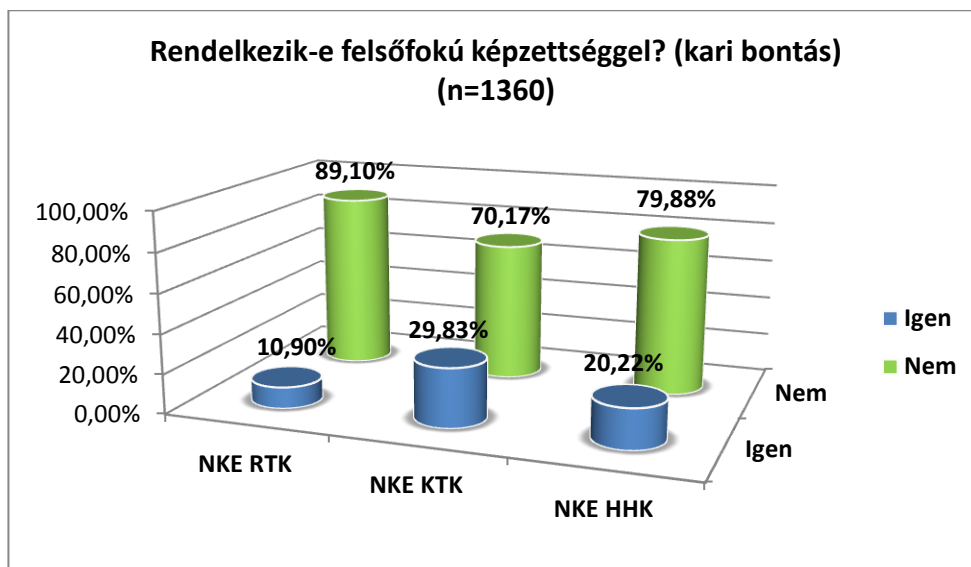
15.ábra. Szeretne-e továbbtanulni az elkövetkező 2-3 évben egységes osztatlan képzésben?

(kari bontás) (n=1392)

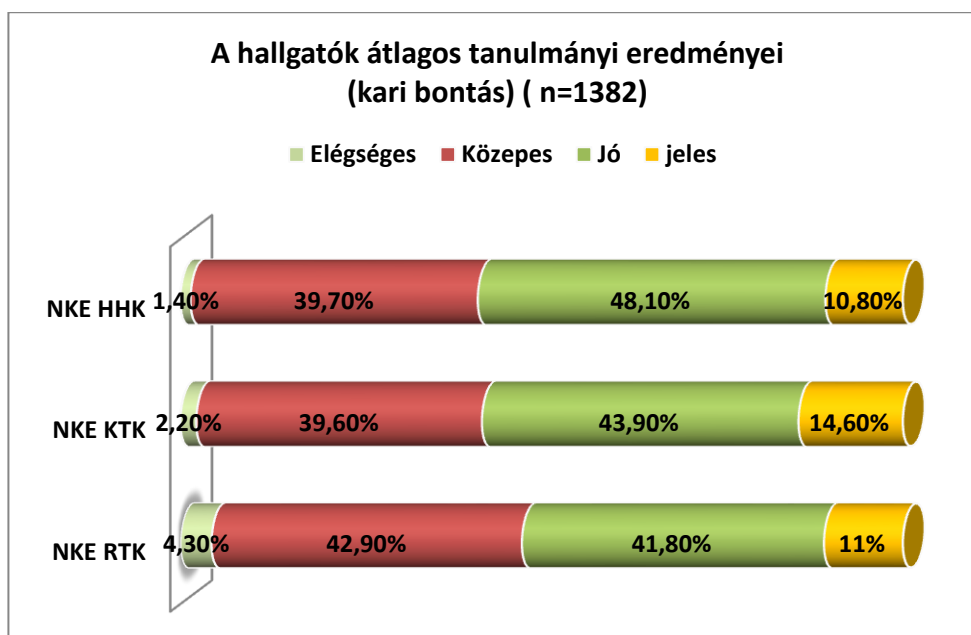
Az egységes osztatlan képzési forma a HHK hallgatóit csekély mértékben érdekli (3,9%), ellentétben a másik két kar hallgatóit. Az ő esetükben a KTK-n a hallgatók 18,8 %-a, míg az RTK-n 20,4% fogalmazott úgy, hogy tanulna ilyen formában döntően más felsőoktatási intézményben.

16.ábra. Rendelkezik-e felsőfokú képzettséggel? (kari bontás) n=1360

A karok szerinti bontás alapján megállapítható, hogy a KTK- n az intézményi átlag feletti a diplomások aránya (29,83%), a HHK- n az intézményi átlaghoz közelítő ez az érték (20,22%), míg az RTK- n ez az arány elmarad az átlagtól (10,9%).

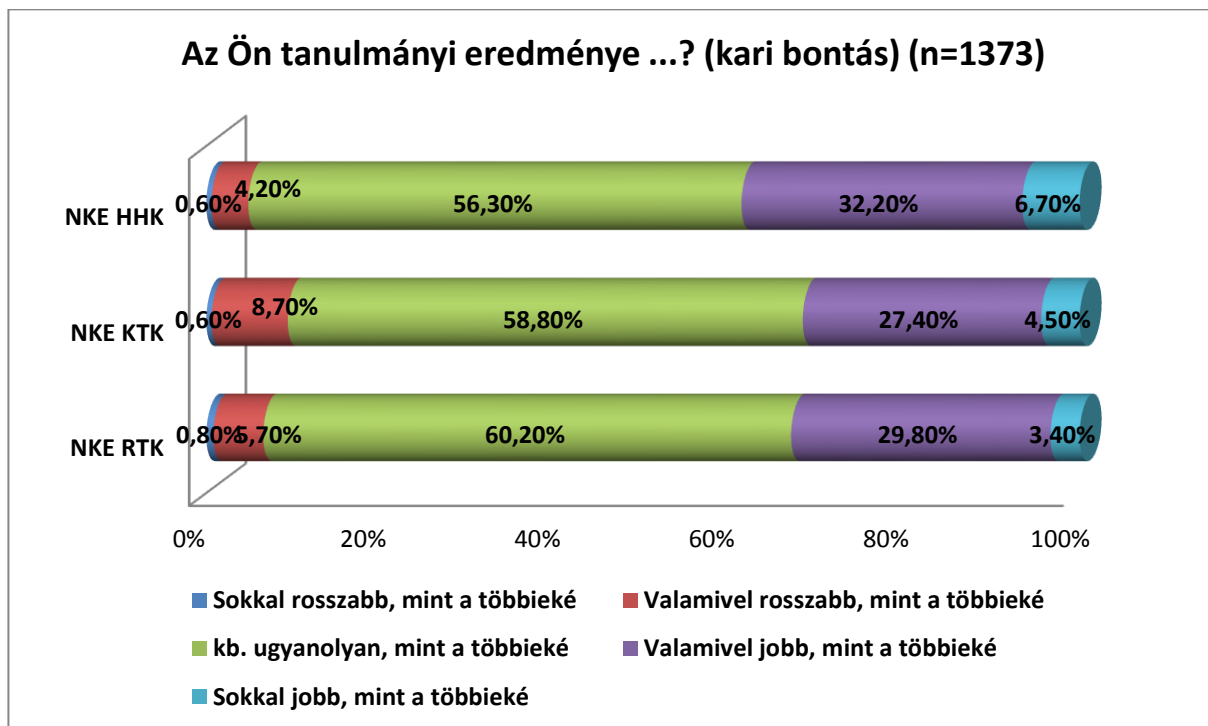
17.ábra. A hallgatók átlagos tanulmányi eredményei (kari bontás) (n=1382)

A karok közötti bontás nagymértékű eltéréseket nem mutat, ez alapján kijelenthető, hogy a tanulmányokhoz való hozzáállás mindhárom karon hasonlóan pozitív attitűdöket

feltételez, hiszen minden karon 10 % feletti azok aránya, akik jeles tanulók, és 40 % feletti azon hallgatók aránya, akik jó érdemjeggyel rendelkeznek.

18. ábra. Az ebben az intézményben, ezen a szakon tanuló többi diák tanulmányi eredményéhez képest az Ön tanulmányi eredménye jellemzően jobb, vagy rosszabb? (kari bontás) (n=1373)

A karok szerinti tagolás ebben az esetben sem mutat nagymértékű eltérést. Megállapítható, hogy a hallgatók valamivel több, mint fele hasonlóan ítéli meg a tanulmányi eredményeit a velük azonos karon, szakon tanuló évfolyamtársaiéval.

1.4. Egyetemen kapcsolatos vélemények

Egy oktatási intézmény számára alapvető fontosságú információ, hogy hallgatói milyen véleménnyel vannak működéséről, a képviselt értékekről, az oktatás színvonaláról, annak gyakorlatiasságáról, hasznosíthatóságáról. Ugyanakkor szem előtt kell tartani a fiatalok fogyasztóközpontú magatartását is, ezért az egyetemnek minden értelemben szolgáltató központtá kell alakulnia, amely az oktatás, mint elsődleges szempont mellett biztosítja a kikapcsolódás, a rekreáció, a közös élmények és a feltételek meglétének lehetőségét. Lényeges a hallgatók véleményének ismerete, hiszen ezek birtokában olyan döntések születhetnek, amely az egyetem hallgatóbarát imázsát tovább erősítheti.

2.táblázat. Az egyetemi képzéssel kapcsolatos általános vélemények átlag szerinti sorrendje (kari bontás)

Jellemzők	RTK	KTK	HHK	Átlag	n=fő
Elméleti az oktatás	4,2177	4,4383	4,0878	4,3159	1361
A szerzett tudás jól hasznosítható	4,0081	4,1034	3,7673	4,0080	1369
Szakmai kapcsolatokat lehet építeni	4,2236	3,9950	3,7688	3,9832	1367
Segíti a továbbtanulást	4,0445	3,9369	3,7539	3,9138	1357
Nehéz	3,9719	3,6119	3,2257	3,5875	1372
Gyakorlati az oktatás	2,7773	2,6320	2,5868	2,6478	1363

A hallgatók úgy vélik, hogy a képzéseken belül inkább az elméleti oktatásra helyeződik a hangsúly, ezt mindhárom kar hallgatóinak átlageredményei alátámasztották. Az egyetemen megszerzett tudást az egyetemi átlag felett a KTK hallgatói vélik jól hasznosíthatónak, az átlaggal megegyező az RTK hallgatók véleménye, átlag alatti viszont a HHK hallgatóinak elképzelése. A szakmai kapcsolatok kiépítésének lehetőségét egyértelműen a RTK hallgatói ítélik meg pozitívan, ugyanők azok, akik a legnehezebbnek vélik az egyetem elvégzését. A legalacsonyabb átlageredményeket a gyakorlati oktatás kapta, amely elgondolkodtató. A HHK hallgatói minden kategóriában az egyetemi átlageredmény alatti válaszokat fogalmazták meg.

3.táblázat. Az oktatással összefüggésben hozható konkrét vélemények átlag szerinti sorrendje

(kari bontás)

Egyéb oktatási jellemzők	RTK	KTK	HHK	Átlag	n=fő
Oktatók segítőkészsége	3,9461	3,5903	3,9094	3,7312	1313
Hallgatók és oktatók viszonya	3,7071	3,4440	3,7677	3,5692	1307
Tantermek felszereltsége	3,4856	3,5171	3,3885	3,4802	1316
Kutatási intézmények	3,3208	3,2825	3,3386	3,3031	541
Nyelvképzés	3,1687	3,2154	2,6797	3,0796	967
Oktatás szervezettsége	3,3042	2,9580	3,0033	3,0329	1308
Elmélet és gyakorlat aránya	2,8333	2,7724	2,6952	2,7638	1198

A karok között számos kisebb eltérés mutatkozik meg. Legmarkánsabban az oktatók segítőkészségével, illetve a hallgatók és oktatók viszonyával kapcsolatosan, ahol a KTK hallgatói nagyságrendileg alacsonyabb értékeket adtak ennél az itemnél (átlag:3,59; 3,4). Ennek egyértelmű oka lehet, hogy az ott tanító oktatóknak nagyobb hallgatói létszámokkal kell dolgozniuk, így a közvetlenség is nehezebben alakulhat ki. A kutatási intézményekkel kapcsolatos alacsony válaszadásra magyarázat a doktori iskolák folyamatos létrejötte, illetve, hogy a tudományos életbe a hallgatóknak csak egy szűk része kapcsolódik be.

4.táblázat. A hallgatókkal való kommunikációról alkotott vélemények átlag szerinti sorrendje

(kari bontás)

Hallgatókkal kapcsolatos kommunikáció	RTK	KTK	HHK	Átlag	n=fő
Intézményi honlap	3,6723	3,6214	3,3960	3,5784	1307
Facebook	3,1623	3,5217	3,0226	3,3595	1021
Kari tanulmányi osztály	3,5909	3,0776	3,1051	3,1742	1125
Tanulmányi ügyintézés	3,4979	2,9163	2,9377	3,0278	1295
Hallgatók tájékoztatása	3,4752	2,8747	2,9582	3,0045	1319
Hallgatói Önkormányzat	3,2443	2,8827	2,7833	2,9182	831

Az egyetem hallgatókkal folytatott kommunikációja meglehetősen kritikus hangokat váltott ki a tanulókból. Egyik válaszlehetőség sem éri el a 3.6- os átlagot. Az intézményi honlap megítélésével kapcsolatban nem jellemzőek nagy különbségek a karok eredményei között. A Facebook esetében ez már nem mondható el. A KTK eredményei felhúzzák az intézményi átlagot, de a másik két kar elégedetlen az egyetem facebook megjelenésével. A kari tanulmányi osztállyal és a tanulmányi ügyintézéssel az RTK hallgatók elégedettek a másik két kar esetében szintén alacsony átlageredményt értek el. A hallgatók tájékoztatása hasonló tendenciát kapott. Nagyon problémás eredményre hívja fel a figyelmet az, hogy a Hallgatói Önkormányzat megítélése rendkívül kedvezőtlen mindhárom kar esetében.

1.5. Szabadidős tevékenységek

5.táblázat. A szabadidős tevékenységek megítélésének átlag szerinti sorrendje (kari bontás)

Szabadidős lehetőségek megítélése	RTK	KTK	HHK	Átlag	n=fő
Könyvtár	3,6707	3,7291	3,9498	3,7762	1099
Sportlehetőségek	3,4201	3,7958	3,7434	3,7210	1050
Szakmai kollégium	3,2143	3,4566	3,2302	3,3552	611
Közösségi élet	3,3370	3,5762	2,8074	3,3429	1076
Kulturális programok	3,0915	3,5259	2,8977	3,2995	1045
Hallgatói számítógépek	2,6667	3,2632	2,7185	3,0418	1148
wifi	2,1684	2,7783	2,1993	2,5262	1087

A könyvtár elfogadhatóan magas értékeket kapott mindhárom kar hallgatóitól, a sportolási lehetőségeket inkább a HHK és az RTK hallgatói tartották jónak. A közösségi élettel leginkább a HHK hallgatók elégedetlenek, náluk jóval elégedettebbek ezzel a lehetőséggel a KTK hallgatói. Szintén a KTK-s hallgatók, akiket inkább kielégítenek a kulturális programok, és a hallgatói számítógépek infrastruktúrája. Ugyanakkor mind az RTK

mind a HHK hallgatók alacsony indexet adtak a hallgatói számítógépekre vonatkozó kérdésre, illetve mindhárom kar hallgatói elégedetlenek a wifi lehetőségekkel.

6.táblázat. Orvosi, étkezési lehetőségek megítélése

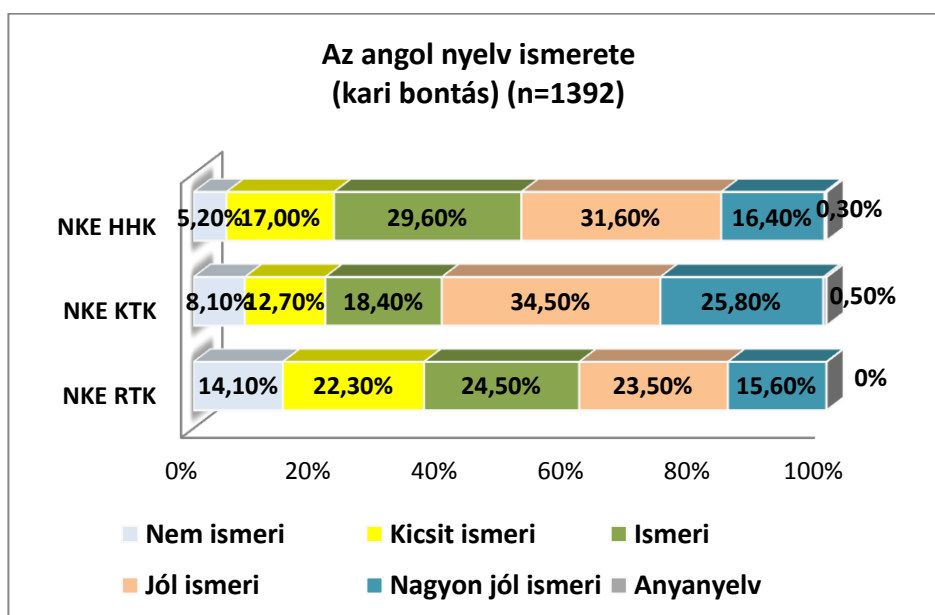
Orvosi, étkezési lehetőségek megítélése	RTK	KTK	HHK	Átlag	n=fő
Orvosi ellátás	2,8948	3,0475	3,1901	3,0780	1312
Menza	3,2237	3,4116	3,1297	3,2722	1292
Büfé	3,2808	3,2071	3,3238	3,2657	1115

Az orvosi ellátás lehetőségeit sem ítélik meg kedvezően a hallgatók, a legkritikusabbak az RTK hallgatói. A menzát a KTK tanulói valamivel kedvezőbbnek ítélték meg, mint a másik két kar diákjai, míg a büfé mindhárom kar esetében hasonló átlagindexeket produkált.

1.6. Nyelvismeret

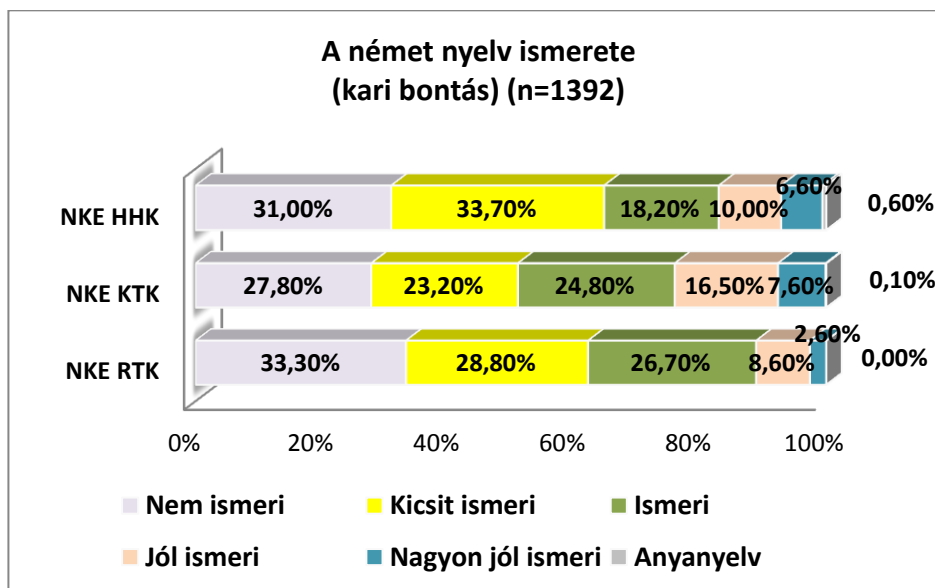
Az angol nyelv valamilyen szintű ismerete mára szinte elengedhetetlennek tűnik. Az egyetem hallgatói is ezt beszélik a legnagyobb arányban eltérő szinten. A két ellenpólust, a nyelvet egyáltalán nem illetve a nagyon jól beszélők képezik. HHK hallgatói között a legkisebb azok aránya, akik egyáltalán nem ismerik ezt az idegen nyelvet (5,2%), míg a KTK-n tanulók negyede felelte azt, hogy nagyon jól ismeri (25,8%). Az angol nyelvtudás megítélésében a legegzenletesebb eloszlást a kategóriák között az RTK hallgatói adták.

19.ábra. Az angol nyelv ismerete (kari bontás) (n=1392)

A német nyelvet már nagyságrendileg kevesebben ismerik, mint az angolt, hiszen mindhárom kar hallgatói közel azonos arányban választották azt a válaszlehetőséget, hogy nem ismeri a nyelvet. A legjobb nyelvismerők a német esetében is a KTK- s hallgatók. Az RTK hallgatóira a bizonytalanabb nyelvhasználat jellemző, hiszen arányait tekintve a „kicsit ismeri” (28,8%), „ismeri” (26,7%) kategóriákban nagyobb arányban vannak jelen, míg a biztos nyelvhasználók között kisebb arányban (2,6%).

20.ábra. A német nyelv ismerete (kari bontás) (n=1392)

A két legismertebb világnyelv mellett az alábbi táblázat százalékos formában mutatja a többi világnyelv ismeretének szintjét az egyes karok esetében.¹

7. táblázat. A világnyelvek ismeretek százalékos eloszlás RTK.

RTK	Nem válaszolt	Anyanyelv	Nem ismeri	Kicsit ismeri	Ismeri	Jól ismeri	Nagyon jól ismeri	Össz.
Angol	4,7%	,0%	14,1%	21,3%	23,5%	22,0%	14,4%	100,0%
Német	12,8%	,0%	29,3%	24,8%	22,7%	8,2%	2,2%	100,0%
Francia	24,7%	,4%	66,2%	4,1%	3,5%	1,2%	,0%	100,0%
Olasz	22,5%	,4%	69,1%	5,4%	1,5%	1,2%	,0%	100,0%
Spanyol	25,5%	,4%	69,7%	3,9%	,0%	,0%	,6%	100,0%
Orosz	20,1%	,4%	59,8%	14,4%	3,3%	1,1%	,9%	100,0%

¹ A „nem válaszolt” válaszkategóriával kumulálva.

8. táblázat. A világnyelvek ismeretek százalékos eloszlás KTK.

KTK	Nem válaszolt	Anyanyelv	Nem ismeri	Kicsit ismeri	Ismeri	Jól ismeri	Nagyon jól ismeri	Össz.
Angol	3,7%	,5%	8,1%	12,7%	18,2%	32,0%	24,8%	100,0%
Német	8,0%	,1%	25,8%	21,2%	22,8%	15,0%	7,1%	100,0%
Francia	19,9%	,1%	68,1%	5,0%	4,2%	1,7%	,9%	100,0%
Olasz	19,7%	,1%	66,5%	7,8%	3,4%	1,3%	1,2%	100,0%
Spanyol	20,2%	,3%	69,4%	5,5%	2,1%	1,3%	1,1%	100,0%
Orosz	19,0%	,3%	67,9%	9,1%	2,7%	,8%	,2%	100,0%

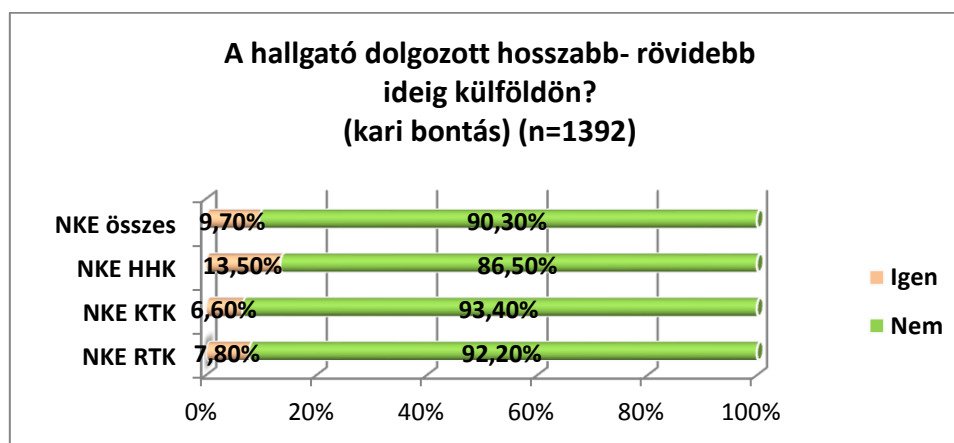
9. táblázat. A világnyelvek ismeretek százalékos eloszlás HHK.

HHK	Nem válaszolt	Anyanyelv	Nem ismeri	Kicsit ismeri	Ismeri	Jól ismeri	Nagyon jól ismeri	Össz.
Angol	1,6%	,3%	5,2%	17,0%	29,6%	30,0%	16,4%	100,0%
Német	11,6%	,6%	27,0%	29,7%	16,2%	9,0%	6,0%	100,0%
Francia	19,2%	,3%	66,3%	10,5%	2,1%	,7%	,9%	100,0%
Olasz	21,2%	,3%	70,5%	6,2%	1,4%	,0%	,4%	100,0%
Spanyol	21,4%	,3%	71,6%	4,9%	,9%	,0%	1,0%	100,0%
Orosz	18,6%	,0%	63,1%	14,7%	2,4%	,6%	,7%	100,0%

A középiskolákban kevésbé népszerű világnyelvek ismeretének hiánya szembetűnő a fenti táblázatok elemzését követően. Megállapítható, hogy a karok hallgatói között nincs lényegi különbség a világnyelvek ismeretének vagy tudásszintjének tendenciái között. Összességében elmondható, hogy az angol nyelv ismerete a legmagasabb szintű, ezt a német követi, de a többi nyelv már esetlegesen következik egymás után. Tekintettel arra, hogy a tudomány, a nemzetközi szervezetek, és egyre inkább az oktatás is többnyelvű lesz, (külföldi munkavállalás lehetősége!) a hallgatók idegen nyelv ismerete fejlesztésre szorul.

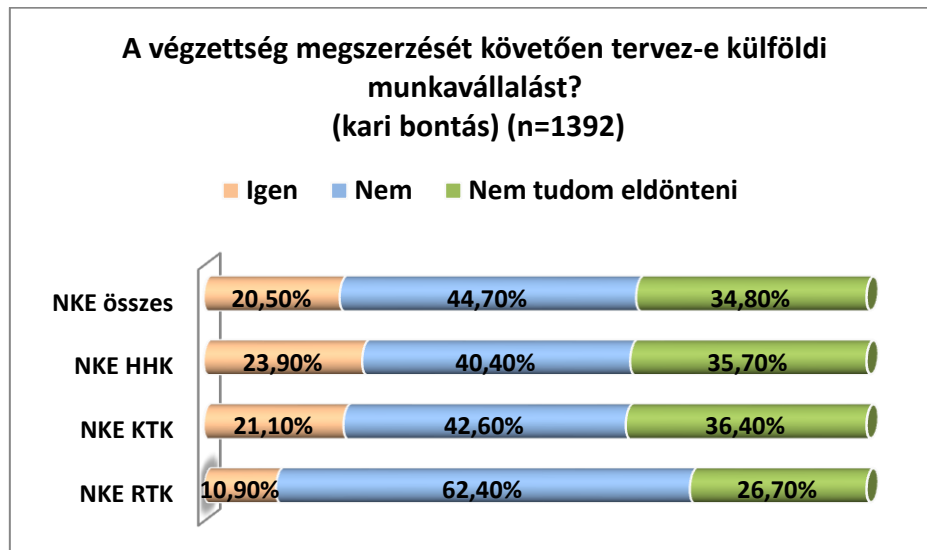
1.7. A munka világa

21.ábra. A hallgató dolgozott hosszabb- rövidebb ideig külföldön? (kari bontás) (n=1392)

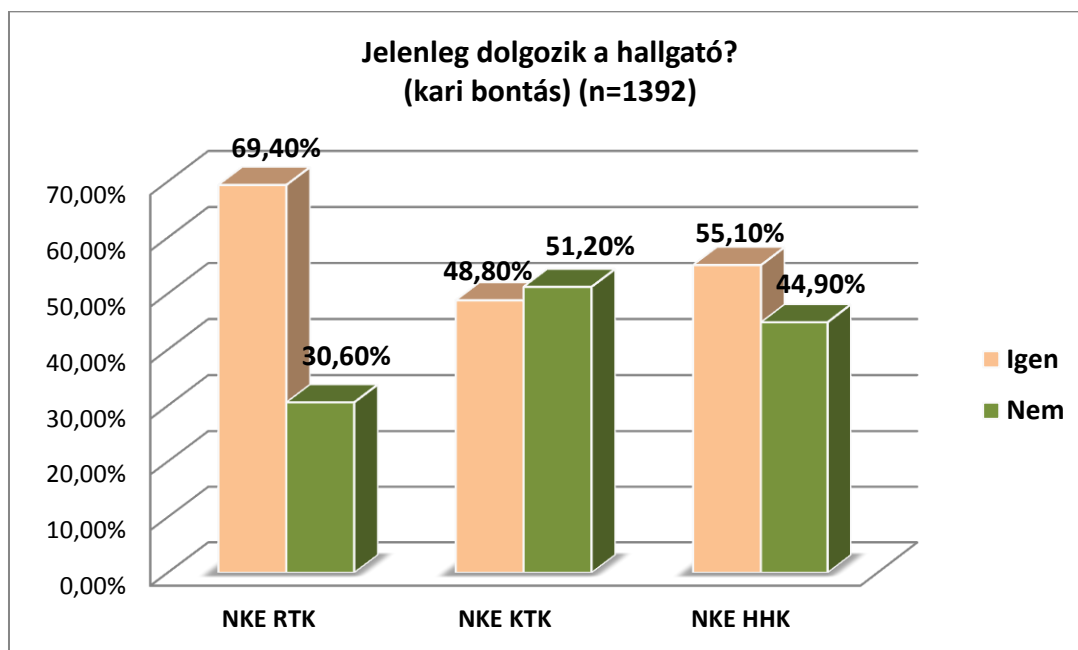
A karok között szignifikáns eltérés mutatható ki a külföldi munkavállalás alapján. Bőven az intézményi átlag felett vállaltak munkát a HHK hallgatói (13,5%), az RTK (7,8%) és KTK (6,6%) hallgatói ebben a megközelítésben lefelé eltérnek az átlagtól.

22.ábra. A végzettség megszerzését követően tervez-e külföldi munkavállalást?(kari bontás) (n=1392)

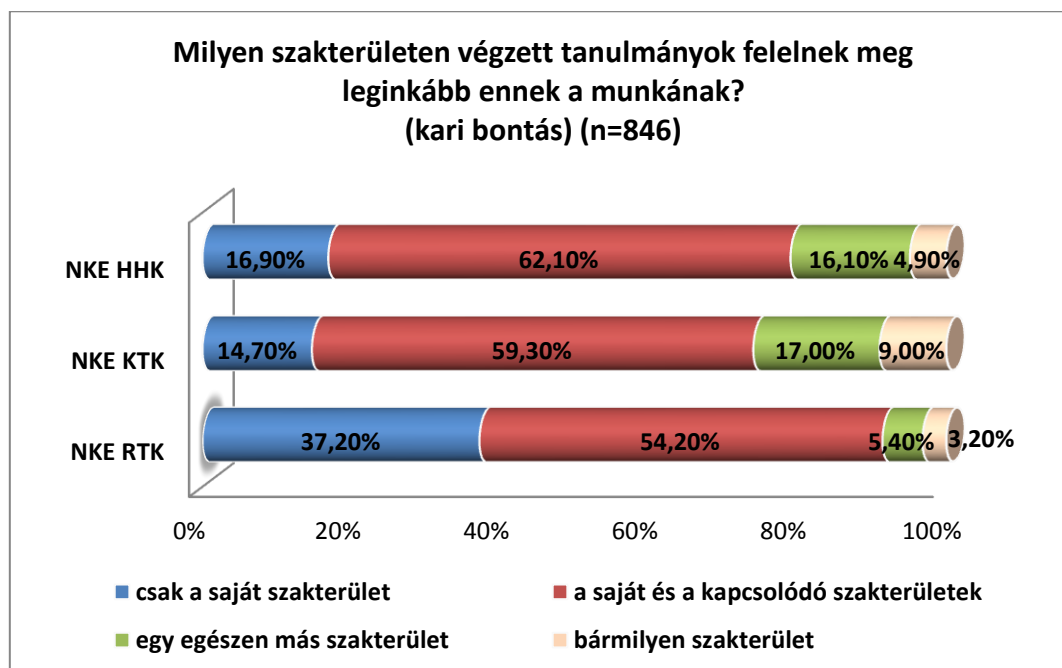
A karok közötti különbségek egyértelműen jelzik, hogy az RTK hallgatói azok, akik az itthoni munkavállalásban a legnagyobb lehetőségeket látják, hiszen az egyértelmű elutasítás mellett (62,4%) a külföldi munkavállalást valószínűsítő válaszban a legkisebb értéket adták (10,9%). A KTK hallgatói között magas a külföldi munkavállalást alternatívaként kezelők aránya (21,1%), de még inkább elgondolkodtató a HHK- n tapasztalható arány (23,9%), ahol minden negyedik hallgató mondta azt, hogy tervez külföldi munkavállalást.

23.ábra. Jelenleg dolgozik a hallgató? (kari bontás) (n=1392)

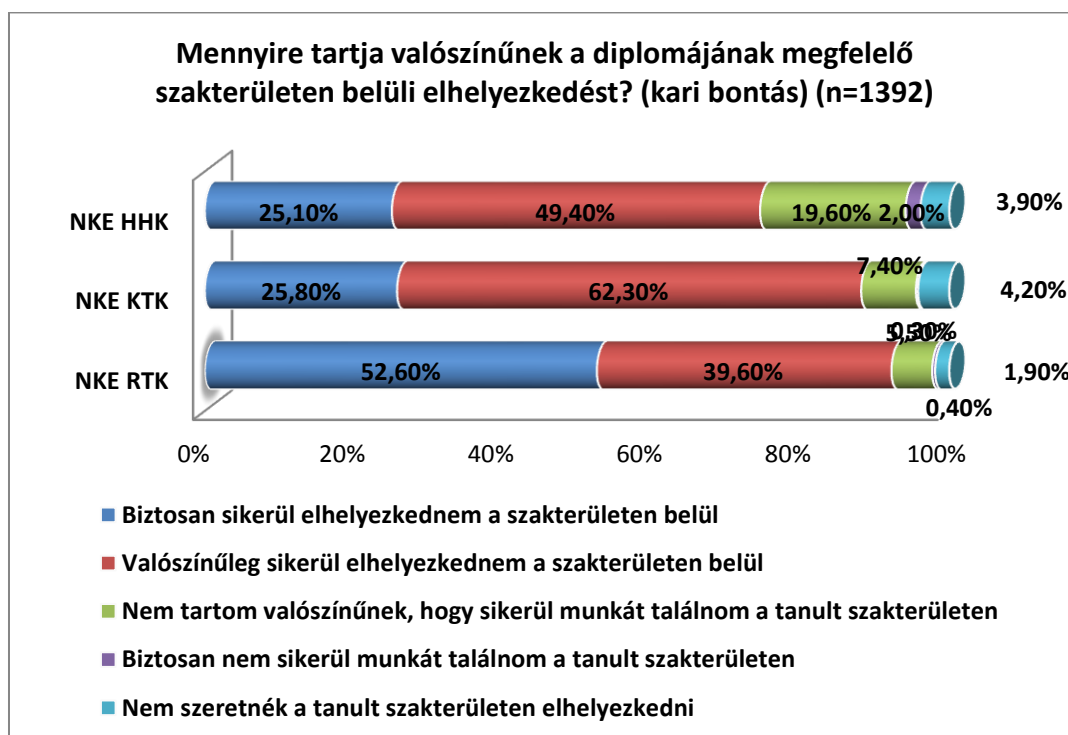
Az intézmény aktív hallgatóinak több mint fele (54,9%) dolgozik rendszeresen valamilyen formában, amely nagyon magasnak tűnik. Az átlagos eredményhez közelít a HHK, és a KTK eloszlása, míg az RTK magasan meghaladja azt. E karnak a hallgatói közül háromból kettő dolgozik. Ennek a kiugró eredménynek a háttérében nagy valószínűséggel az áll, hogy az RTK- n a legnagyobb a levelezős hallgatók aránya.

24.ábra. Milyen szakterületen végzett tanulmányok felelnek meg leginkább ennek a munkának?
(kari bontás) (n=846)

Az RTK hallgatói azok (37,2%), akik a leginkább hasznosítani tudják a tanulmányaik alatti munkavégzés tekintetében a saját szakjuk által biztosított szakmai ismereteket (levelező túlsúly). Szintén ők azok, akik általában olyan tevékenységet folytatnak, amely valamilyen formában kötődik a szakmai ismereteikhez (91,4%). A KTK hallgatói (9%) nagyobb arányban próbálják ki magukat bármilyen szakterületen (diákmunka). Összességében elmondható, hogy a diákok nagy része próbál a saját szakterületén belül, vagy ahhoz kapcsolódó szakterületen munkát vállalni, ennek egyik magyarázó tényezője lehet, hogy az intézményben piacképes tudás sajátítható el.

25.ábra. Mennyire tartja valószínűnek a diplomájának megfelelő szakterületen belüli elhelyezkedést? (kari bontás) (n=1392)

A hallgatók alapvetően optimisták a jövőbeli elhelyezkedési esélyeiket illetően, és meg vannak elégedve a saját szakmai lehetőségeikkel, hiszen elenyésző arányban (3,8%) mondták azt, hogy más szakterületen próbálnák ki magukat. Nagyjából minden kilencedik, tizedik hallgató kételkedik abban, hogy sikerülne a saját szakmájában munkát találnia (13,4%). A karok szerint tapasztalható némi eltérés, a HHK és KTK hallgatóinak csak negyede (25,1%- 25,8%) biztos abban, hogy el fog tudni helyezkedni a saját szakterületén, a valószínűsítők aránya ennek kétszerese. A RTK esetében épp fordított a helyzet, hiszen a hallgatók fele (52,6%) biztos abban, hogy a szakmai tanulmányainak megfelelően fog tudni elhelyezkedni, de még a valószínű kategória is magasan képviselt (39,6%). A másik póluson helyezkednek el azok a hallgatók, akik kevesebb reményt fűznek a tanult szakmájukban való

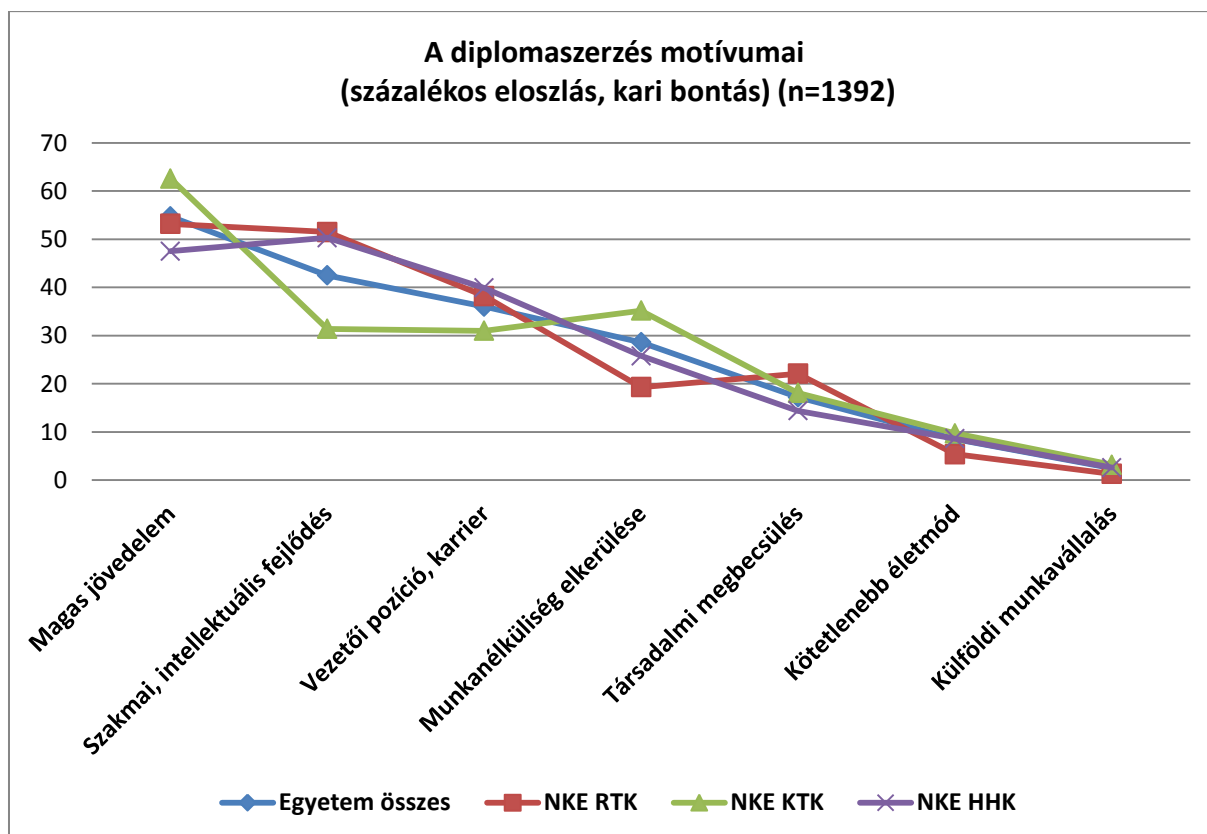
érvényesüléshez. Az intézményi adatok tekintetében 13,4 %. Az átlag alatti a KTK (7,7%), és a RTK (5,9%) hallgatóinak vélekedése, viszont a HHK esetében az arány magasnak mondható (21,6%) ami azt jelenti, hogy minden ötödik hallgató vélekedik úgy, hogy szakmát, hivatást kell váltania.

10.táblázat. Frissdiplomások havi nettó keresetének becslése, az elhelyezkedéstől számított 1-3 éven belül, karok szerint

	n	Átlag	Medián	Módusz	Szórás
RTK	242	178,29	180	180	90,337
KTK	740	270,51	130	120	3841,65
HHK	314	175,19	150	150	91,956

A diplomás munkavállalók számára a szakmai sikeresség mellett az egzisztenciális biztonság a legfontosabb tényező. A hallgatók adatainak vizsgálatakor feltűnik, hogy elég nehezen kezelhető adatsorok jöttek létre. A KTK- n a szórás nagysága miatt nehéz ezt a becslést értelmezni, de a másik két kar esetében az átlagok nagyságrendileg ugyanakkorák. A legkiegyensúlyozottabb minta az RTK hallgatóitól származik, ahol csaknem normális eloszlást produkáltak a válaszeredmények.

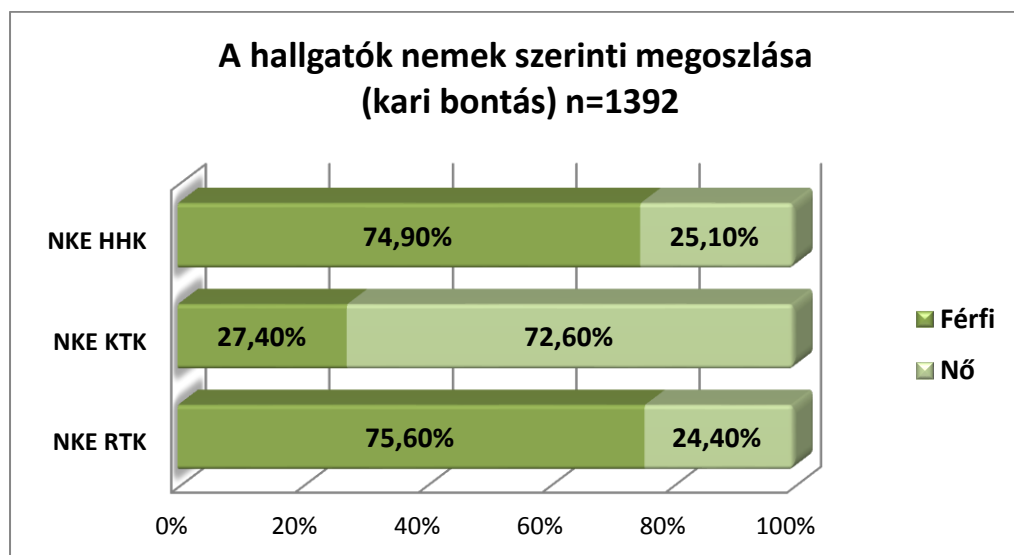
26.ábra. A diplomaszerzés motívumai (százalékos eloszlás, kari bontás) (n=1392)

A hallgatók a diplomás lét leginkább motiváló tényezőjének az egzisztenciális motívumot jelölték meg. Az intellektuális fejlődés lehetőségét a KTK hallgatói tartják a legkevésbé fontosnak, ugyanakkor leginkább ők tartják a munkanélküliség elleni menekvés legjobb alternatívájának a diplomát. Sajnálatos tény, hogy a hallgatók is érzik, a társadalmi megbecsültség nem a legfontosabb tényező, és érdekes, a fenti adatoknak némileg ellentmondó eredmény, hogy a külföldi munkavállalás is nagyon alacsony indexet kapott.

2. Nemi megoszlás szerinti eredmények

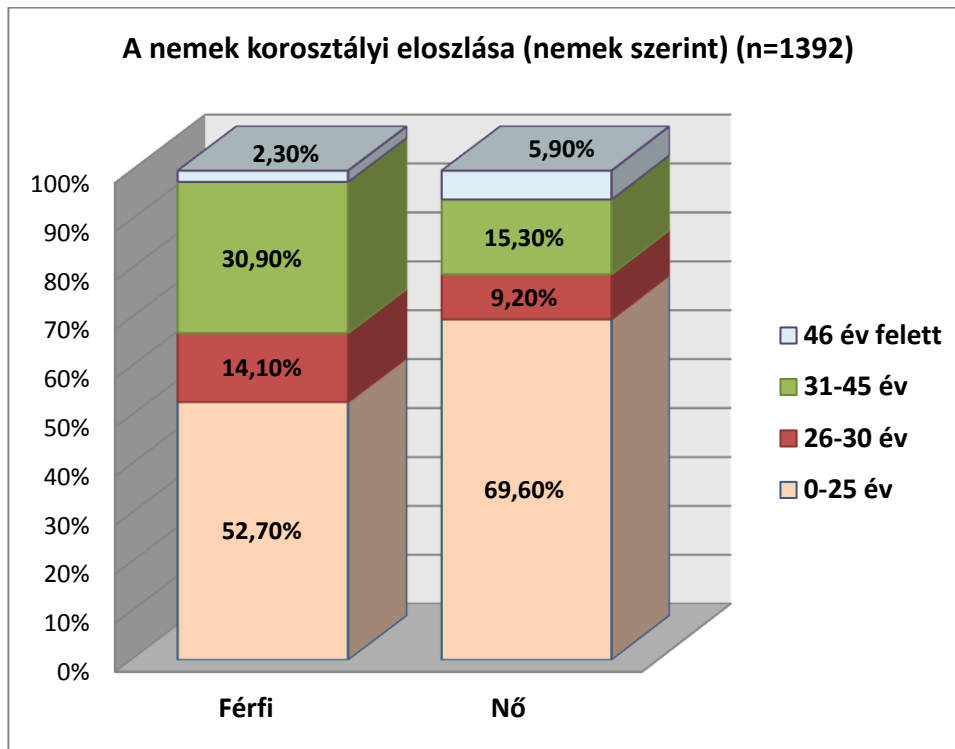
27.ábra. A hallgatók nemek szerinti megoszlása (kari bontás) n=1392

A várható eltérések figyelhetőek meg a hallgatók karokon belüli nemi eloszlásában. A HHK és a RTK karokon belül a férfiak közel háromszor annyian vannak, mint a nők, ugyanakkor a KTK-n belül a női hallgatók többsége jellemző hasonló mértékben. Az egyetem összes hallgatóját tekintve a mintában a hölgyek képviselik a többséget (55,7%), ellentétben a férfiakkal (44,3%). Ennek magyarázata, hogy a legnépesebb kar a KTK.

2.1. Demográfiai jellemzők

28.ábra. A nemek korosztályi eloszlása (nemek szerint) (n=1392)

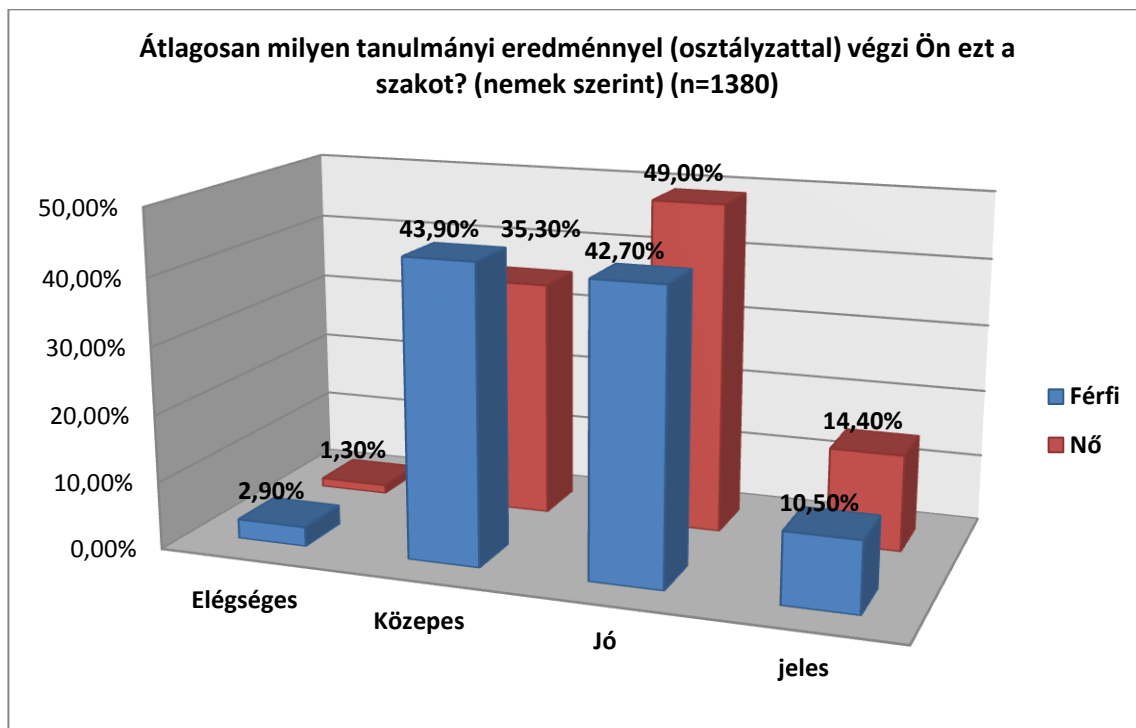
A demográfiai alapadatok közötti eltérések közül a szülők iskolai végzettségének különbségei nem meghatározóak, valamint a saját anyagi helyzet megítélése sem mutat nagy eltéréseket. Középszintű végzettség tekintetében is minimális differencia mutatkozik meg a nemek eloszlásánál. A férfiak között néhány százalékkal nagyobb a szakközépiskolát végzettek aránya, míg a lányoknál ugyanez a többlet a gimnáziumi végzettséggel kapcsolatban mondható el.

2.2. Tanulmányi eredmények

A továbbtanulással kapcsolatos válaszok alapján megállapítható, hogy a hallgatók továbbtanulási elképzelései közötti nemi meghatározottságok egyértelműen nem mutathatók ki. Egyetlen kivétel a doktori képzés, ahol az érdeklődők kétharmada férfi (65,4%), egyharmada (34,6%) volt nő, a többi kategóriában nagyrészt kiegyenlítődtek az arányok. A nők valamivel nagyobb hányada rendelkezik már diplomával (23,8%), ez az arány a férfiaknál 20,7 %.

A tanulmányi eredmények tekintetében tendenciózus eredmény alakult ki, mely szerint az „*elégéses- közepes*” kategóriákban férfi többlet, míg a „*jó-jeles*” kategóriákban a nők vannak többségben.

29.ábra. Átlagosan milyen tanulmányi eredménnyel (osztályzattal) végzi Ön ezt a szakot? (nemek szerint) (n=1380)

Ennek ellenére a férfiak semmivel sem ítélik meg rosszabbnak a saját teljesítményüket, iskolai előmenetelüket, mint a női hallgatók.

2.3. Egyetemmel kapcsolatos vélemények

Az egyetemmel, mint oktatási környezettel kapcsolatos véleménykülönbségek három esetben voltak szignifikánsak eltérőek.² A nők valamivel nehezebbnek ítélik meg az egyetem elvégzését (Nő:3,52;Férfi:3,4), illetve elméletibbnek tartják az oktatást is (Nő:4,38;Férfi:4,15), és a menzát is jobbnak ítélték meg mint a férfiak (Nő:3,3;Férfi:3,2).

2.4. Nyelvismeret

Nyelvismeret tekintetében elmondható, hogy a legnépszerűbb angol nyelvet mindkét nem hasonló eloszlásban ismeri. A német nyelvnél a „*nagyon jól ismeri*” kategóriában némi

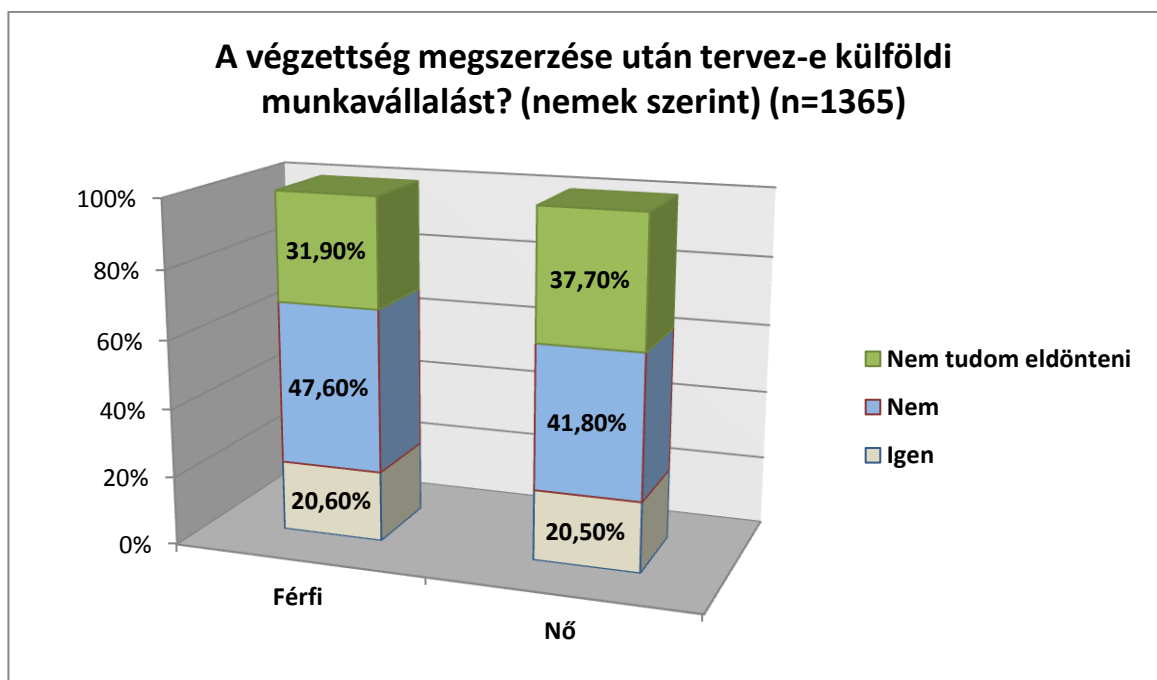
² Független mintás T-próba alapján, amely két független csoport átlagának összehasonlítására szolgál

nőtöbbslet alakult ki, míg a többi világnyelv esetében nem tapasztaltunk mérvadó különbségeket.

2.5. A munka világa

Az egyetemisták között mára teljesen hétköznapivá vált, hogy a tanulmányaik mellett munkát is vállalnak. A hallgatók több, mint fele él is ezzel a lehetőséggel, jellemzően a férfiak közül valamivel nagyobb arányban (férfi munkavállaló: 57,7%), míg a nők között ez az arány 51,4%. A munkaviszony jellegét tekintve a férfiak az „*állandó jellegű és határozatlan időtartamú*” munkák esetében voltak többségben. Ugyanakkor a nők a „*határozott időtartamú*” és a „*diákmunka*” kategóriákban kétszer annyian voltak, mint a férfiak.

30.ábra. A végzettség megszerzése után tervez-e külföldi munkavállalást? (nemek szerint) (n=1365)

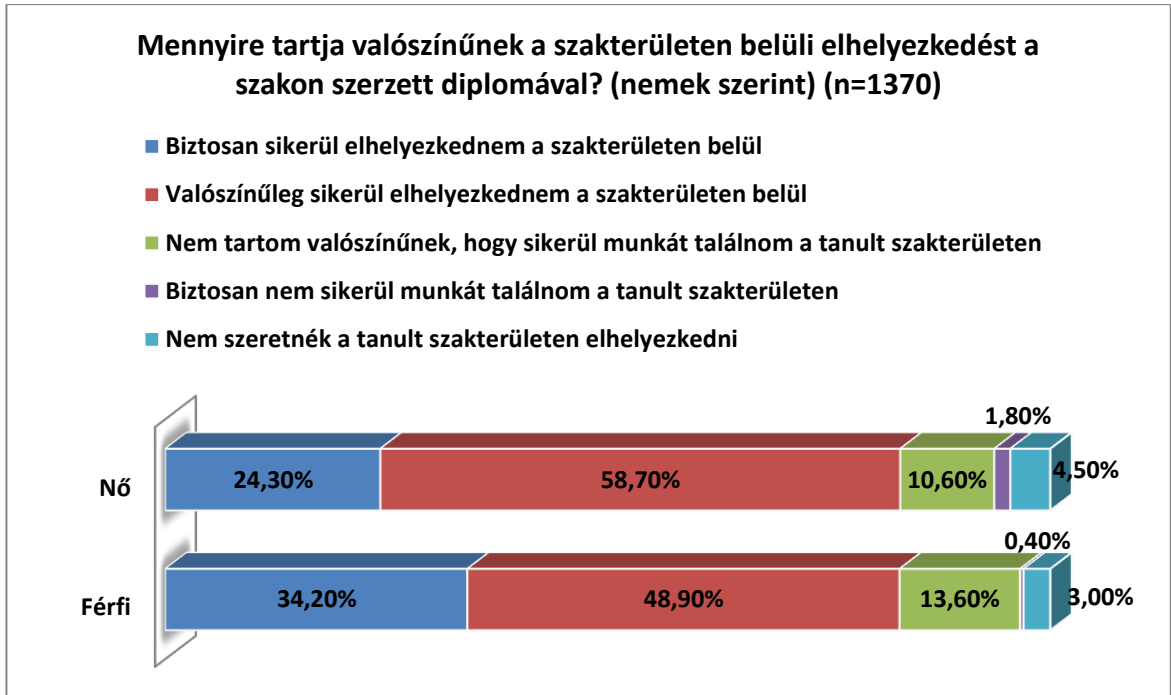

A külföldi munkavállalás mindkét nem esetében nagyon reális lehetőségként él a tanulmányaik elvégzését követő időszak esetében, hiszen minden ötödik válaszoló felelt igennel erre a kérdésre. Ugyanakkor lehet, hogy ez az arány a nők esetében még magasabb, hiszen a közöttük magasabb a hezitálók aránya.

A hazai munkavállalás sikerességében a férfiak biztosabbak, mint a nők, hiszen közülük minden harmadik (34,3%), míg a nők közül csak minden negyedik (24,3%)

nyilatkozott így. Ezt a tendenciát támasztja alá az is, hogy a „nem szeretne a tanult szakterületen elhelyezkedni” válaszkategóriában is a nők vannak többségben.

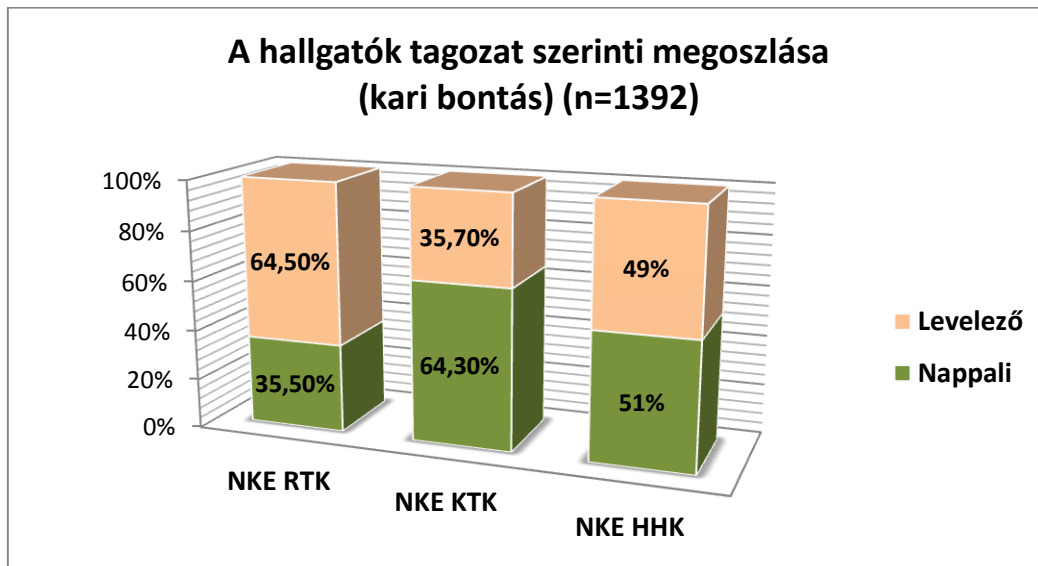
31.ábra.Mennyire tartja valószínűnek a szakterületen belüli elhelyezkedést a szakon szerzett diplomával?(nemek szerint) (n=1370)

A fiatal munkavállalók frissdiplomás munkabérével kapcsolatos elvárásai a hallgatóknak tükrözik azokat a véleményeket, mely szerint a férfiak jobban érvényesíthetik munkaerő-piaci helyzetüket. Friss diplomásként a férfiak havi 220455 forinttal lennének elégedettek (median=2000000 forint), míg a nők 199775 forinttal is elégedettek lennének (median=1700000 forint). Ugyanakkor azt gondolják, hogy a saját szakmájukban a fizetések jelenleg alacsonyabbak. A férfiak átlagban 173576 forintot (medián=1600000 forint), míg a nők 153032 forintot (medián=1400000 forint) vélnek havi nettó bérnek. Látható, hogy az átlagos elvárások és a ténylegesen gondolt havi nettó fizetések között a férfiak esetében csaknem 50000 forint a nők esetében nagyságrendileg megegyező eltérés mutatkozik negatív irányban.

3. Tagozat szerint

32.ábra. A hallgatók tagozat szerinti megoszlása (kari bontás) n=1392

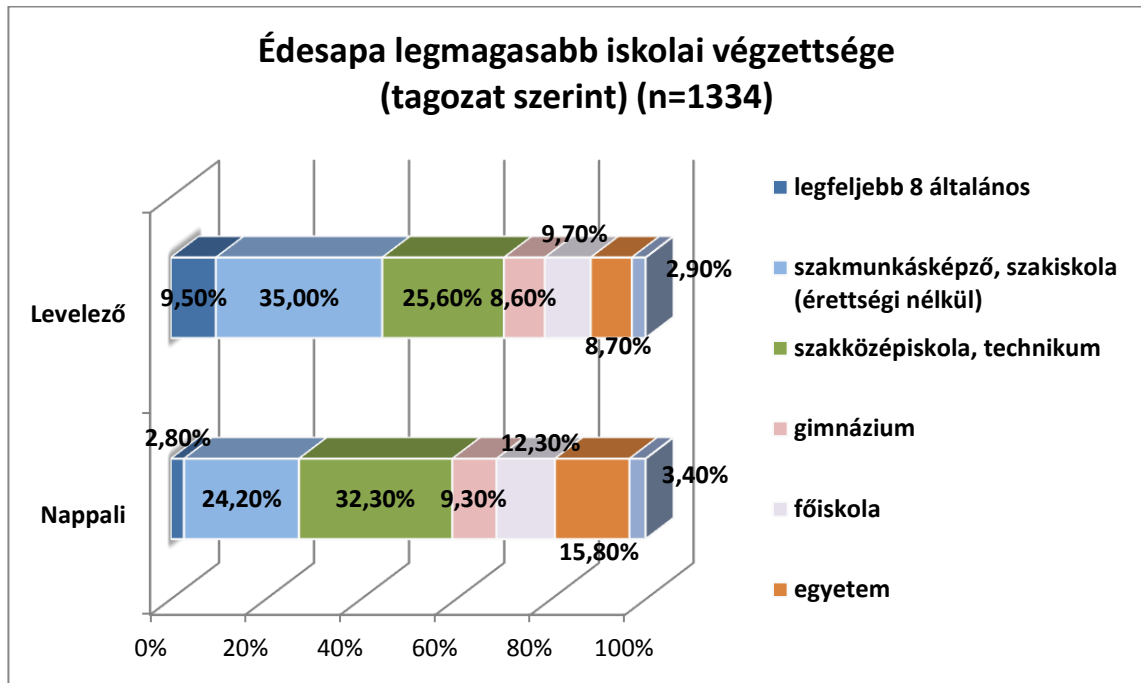
A felsőoktatásban végbemenő szerkezetváltás egyik sajátossága, hogy egyre nagyobb azoknak a hallgatóknak az aránya, akik nem azonnal az érettségit követően kezdik el felsőfokú tanulmányaikat. Az élethosszig tartó tanulás, a munka melletti levelező képzések térhódítása gazdasági racionalitás a hallgató és az egyetem részéről egyaránt. Egyetemi szinten a hallgatók 54 %-a nappali rendszerű képzésben, míg 45 %-uk levelező tagozatos képzésben vesz részt. A karok korcsoportok szerinti eltérése korrelál azzal, hogy a nappali vagy a levelező tagozat van túlsúlyban. A KTK-n a hallgatók közel kétharmada nappali tagozatos, életkorát tekintve csaknem ugyanilyen arány a 20- 25 éves kategóriába tartozik. Az RTK esetében a legkisebb a nappali tagozatosok aránya (egyharmad), míg a legfiatalabb korosztály csak egynegyedét adja a hallgatóiknak.

3.1. Demográfiai jellemzők

Mivel a korösszetételt tekintve a levelezős hallgatók átlag életkora magasabb számítani lehetett rá, hogy a nappalis és a levelezős hallgatók származási jellemzői eltérőek lesznek, amely a szülők iskolai végzettségében egyértelműen meg is mutatkozott. Mind az apák, mind az anyák esetében elmondható, hogy a levelezős hallgatók nagyobb része rendelkezik alacsonyabb iskolai végzettségű szülővel. A levelezős hallgatók közül minden tizediknek (9,5%) az édesapja legfeljebb 8 általános iskolát végzett, ugyanez a mutató a nappalis hallgatók esetében csekély (2,8%). Ezzel szemben a levelezős hallgatók apai ágán a

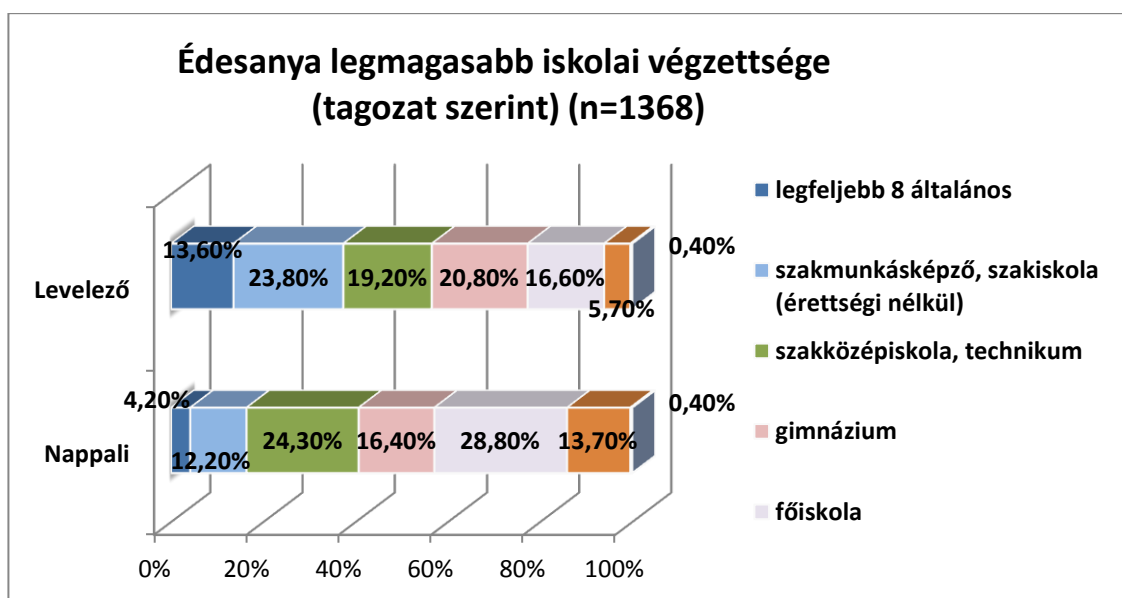
felsőoktatásban részt vevő felmenők aránya 18,4 % (főiskola, egyetem), míg a nappalisoknál 28,1%.

33.ábra. Édesapa legmagasabb iskolai végzettsége (tagozat szerint) (n=1334)

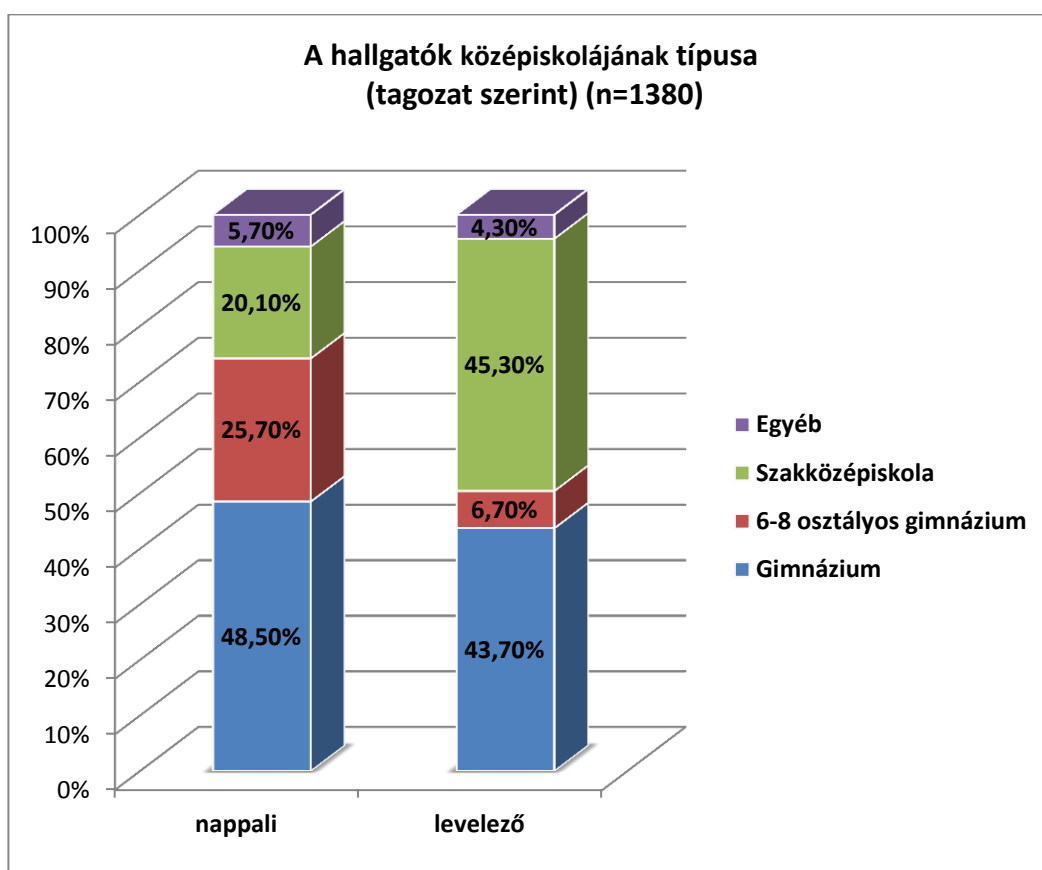
Az édesanyák tekintetében is hasonló tendenciák bontakoznak ki, mint az apák esetében.

34.ábra. Édesanya legmagasabb iskolai végzettsége (tagozat szerint) (n=1368)

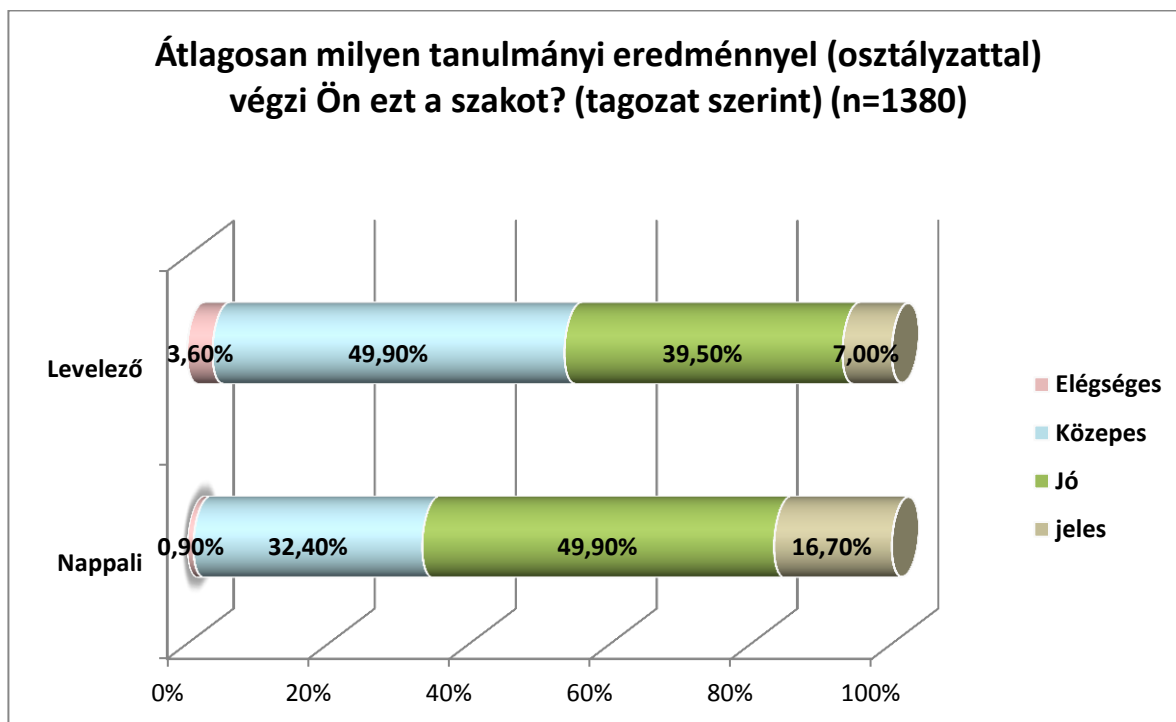
35.ábra. A hallgatók középiskolájának típusa (tagozat szerint) (n=1380)

A tagozat szerinti bontás megmutatja, hogy a nappali és a levelezős hallgatók egyetemi tanulmányait megalapozó középiskolai végzettség eltérő szerkezetű. Mindkét tagozat hallgatóira elmondható, hogy a hagyományos négy éves gimnáziumi képzés meghatározó jelentőségű volt a középiskolai éveik alatt. Ugyanakkor a nappali tagozatos hallgatók esetében a 6, 8 osztályos gimnáziumi tanulmányok (25,7%) és a szakközépiskolai végzettség (20,1%) közel hasonló arányban fordul elő, míg a levelező tagozat hallgatóinál ez az arány jelentősen módosul a szakközépiskola felé (45,3%). Ennek háttérében a 6, 8 osztályos gimnáziumi képzések rendszerváltást követő bevezetése áll.

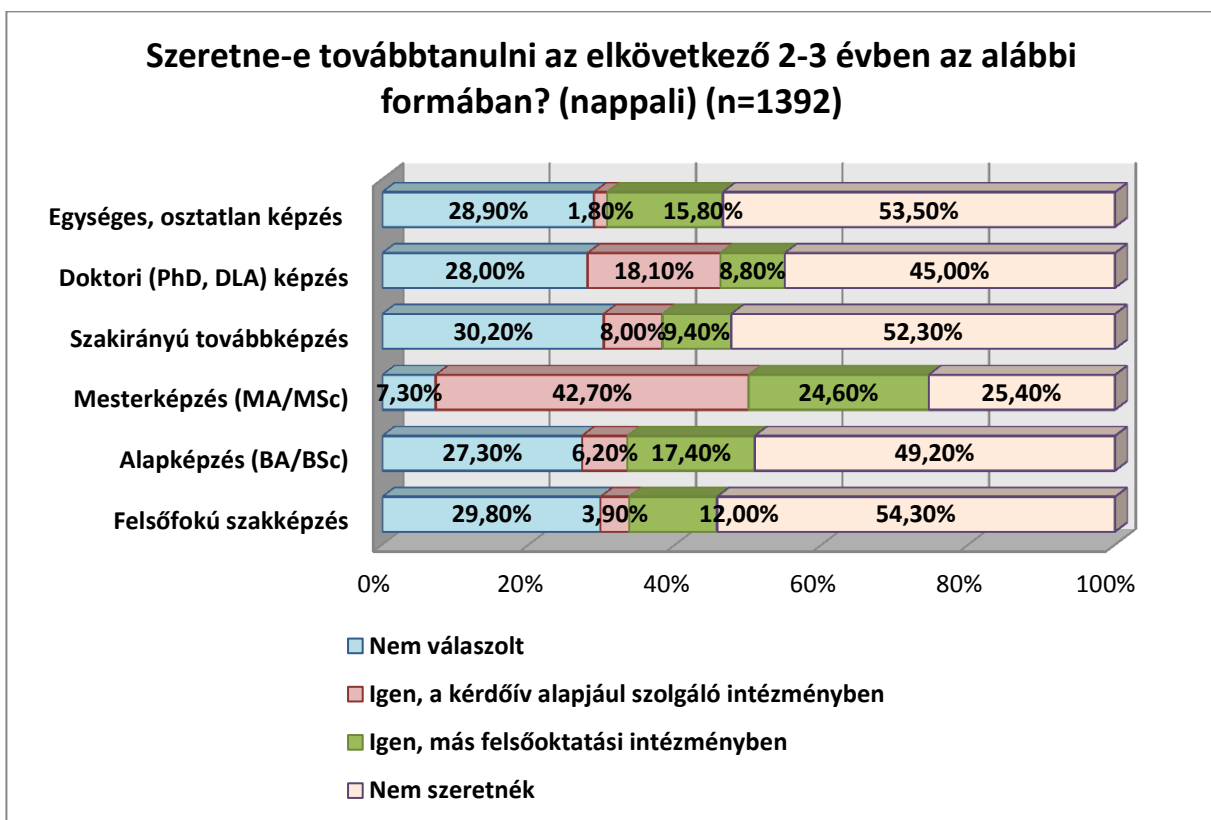
3.2. Tanulmányi eredmények

36.ábra. A hallgatók átlagos tanulmányi eredményei (tagozat szerinti bontás) (n=1380)

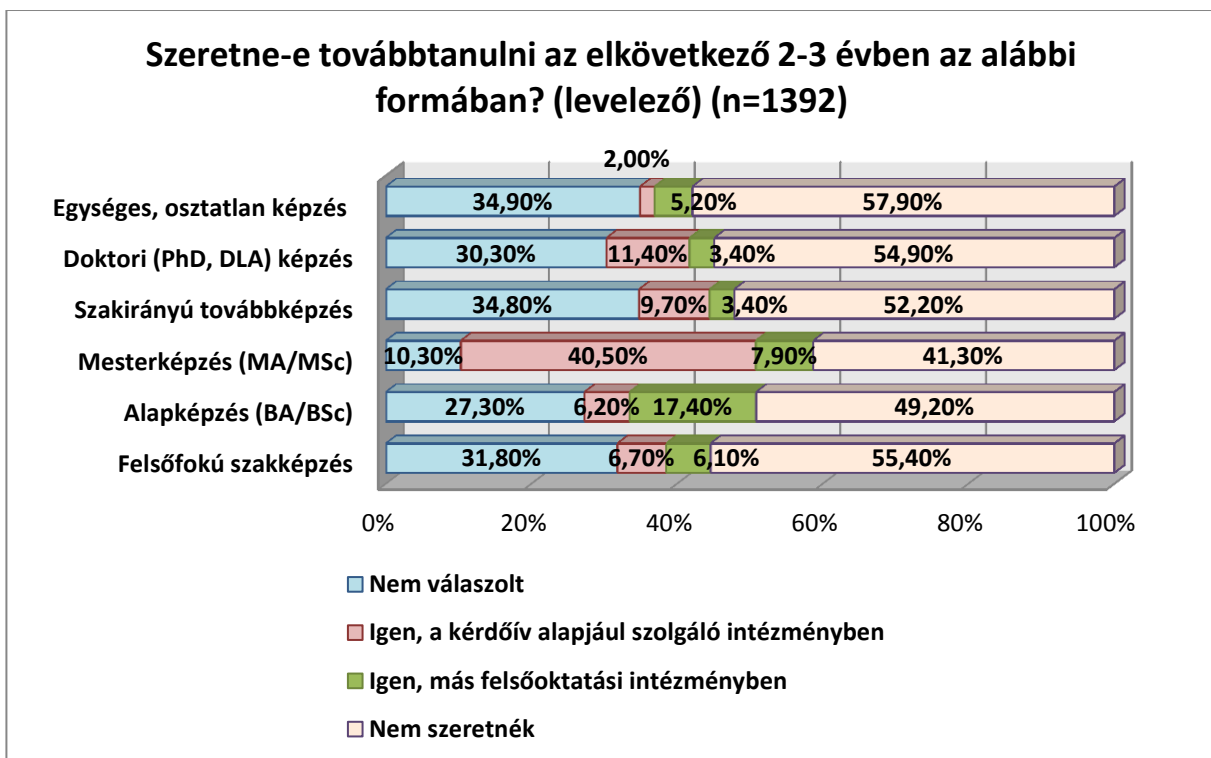

A levelezős hallgatók általában munka vagy család mellett végzik egyetemi tanulmányaikat (a nappalisok is egyre nagyobb arányban!), amely a tanulmányi eredményen is meglátszik. Az „*elégséges- közepes*” kategóriákban levelezős túlsúly, a „*jó- jeles*” kategóriákban nappalis többlet figyelhető meg. A saját megítélés is ezt a számsort erősíti, a nappalisok jobbnak ítélik meg saját teljesítményüket, mint a levelezősök. A nappalis hallgatók közül minden nyolcadik diák (16,8%) jeles tanuló, ugyanez az állítás a levelezősök esetében csak minden tizennegyedik hallgatóra igaz (7%). Ugyanakkor a levelezősök 3,6%-a csak az elégséges szintet éri el, ez négyszer több mint a nappalis hallgatók esetében (0,9%).

37.ábra. Szeretne-e továbbtanulni az elkövetkező 2-3 évben az alábbi formában? (nappali) (n=1392)

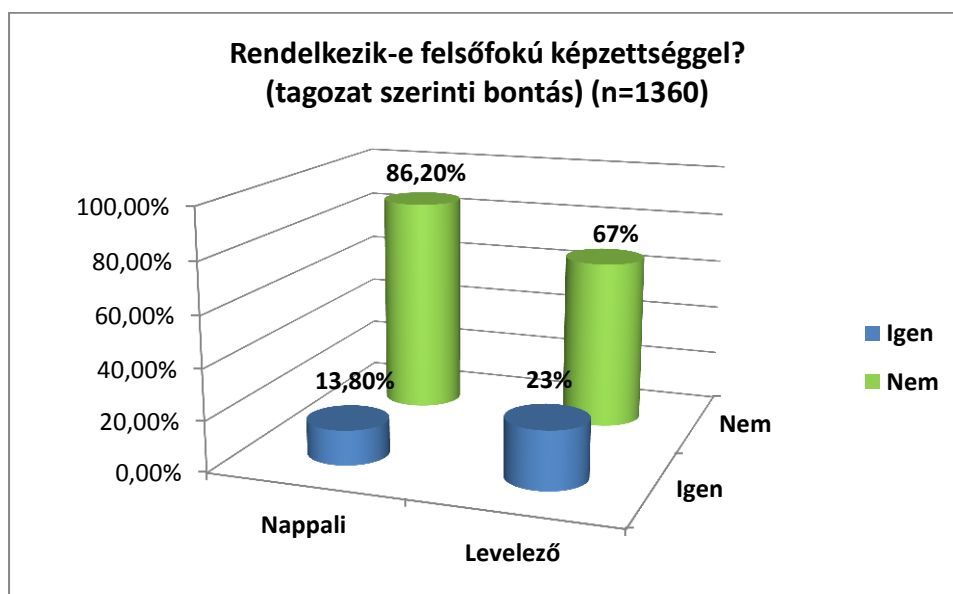

38.ábra. Szeretne-e továbbtanulni az elkövetkező 2-3 évben az alábbi formában? (levelező) (n=1392)

A nappali és levelező tagozatos hallgatók további tanulmányi elképzelései az alábbiakban összegezhetőek. Mindkét tagozat esetében a mesterképzés bizonyult a legcsábítóbbnak, ugyanakkor a nappali hallgatók sokkal nyitottabbnak bizonyulnának egy másik intézmény képzései iránt (24,6%). A doktori képzés a nappalisok közül minden negyedik hallgatót érdekl (26,9%), a levelezősöknél ez az arány 14,8%, nagyjából hétből egy ember. A felsőfokú szakképzést a nappalisok döntően más intézmény falain belül a levelezősök fele- fele arányban választanák. Az egységes osztatlan képzés is a nappalisok érdeklődését keltette fel jobban, de más intézményben.

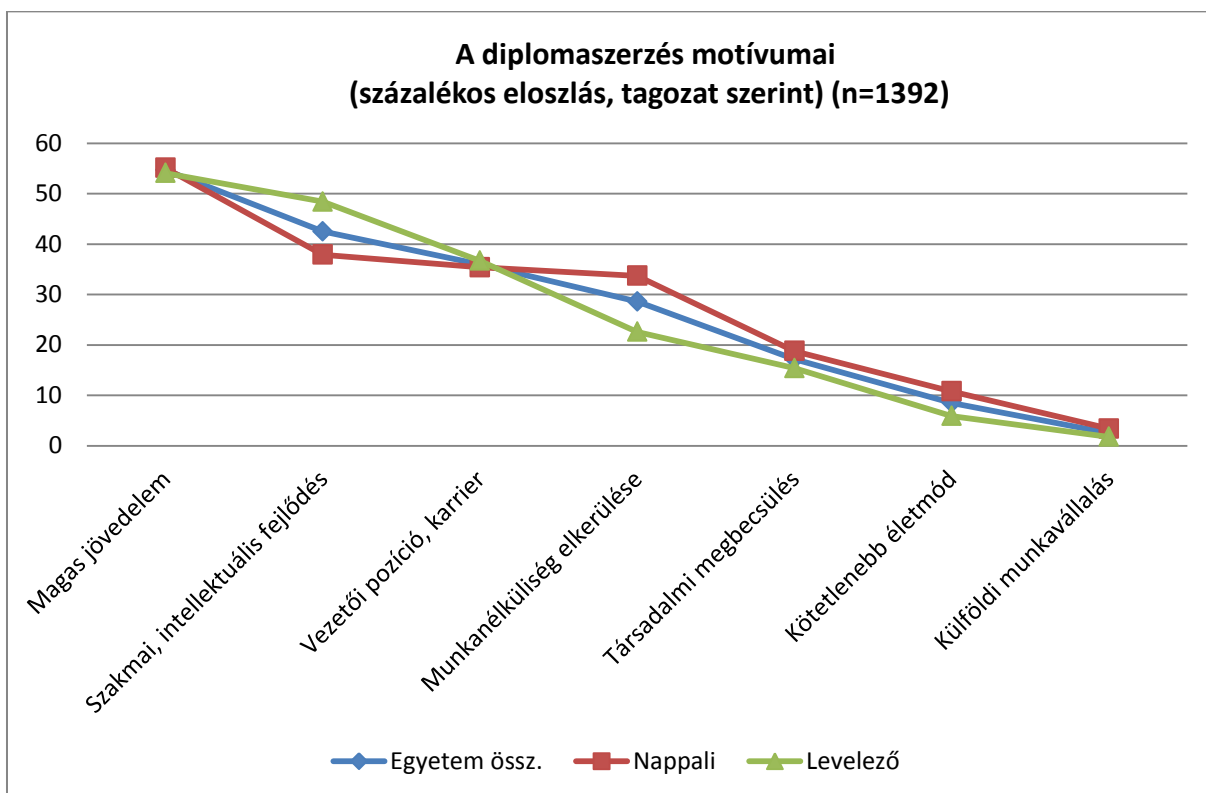
39.ábra. Rendelkezik-e felsőfokú képzettséggel? (tagozat szerinti bontás) (n=1360)

Tagozatonként is kimutatható szignifikáns különbség, hiszen az elvártan megfelelően a levelezős hallgatók között nagyobb azoknak az aránya (23%), akik már rendelkeznek valamilyen felsőfokú végzettséggel, mint a nappalis hallgatók körében (13,8%).

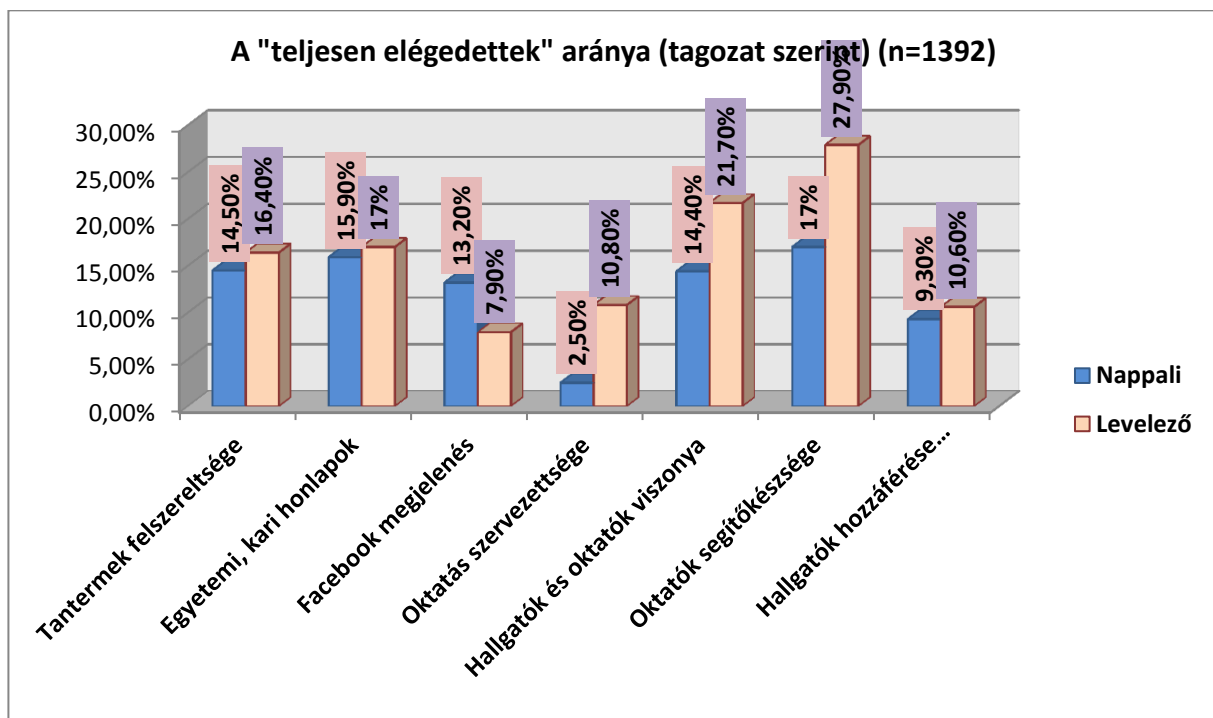
A tagozat szerinti minták is hasonló eloszlást mutatnak, mint a kari minták. A levelezős hallgatók számára fontosabb az intellektuális fejlődés (maga a munka melletti tanulmányok is ezt feltételezik), de a többi kategóriában a elmaradnak a nappalisok és az intézményi eloszlásuktól.

40.ábra. A diplomaszerzés motívumai (százalékos eloszlás, tagozat szerint) (n=1392)

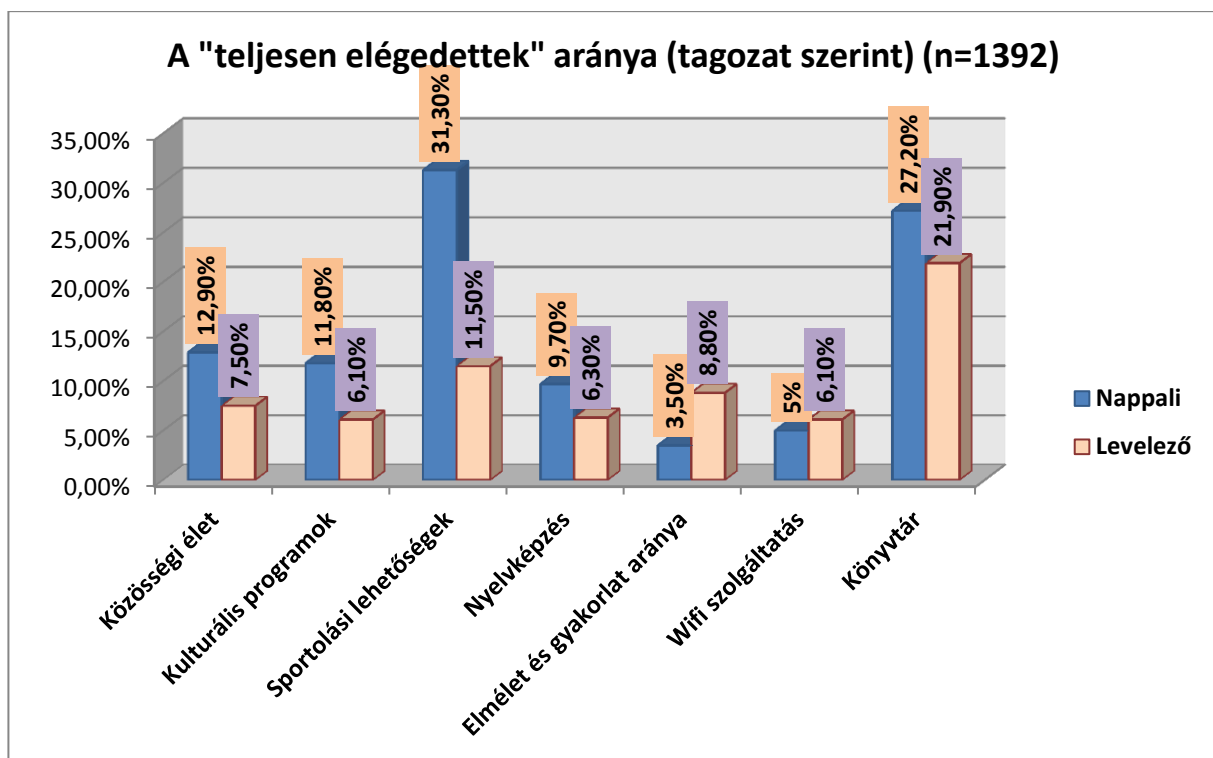

3.3. Egyetemmel kapcsolatos vélemények

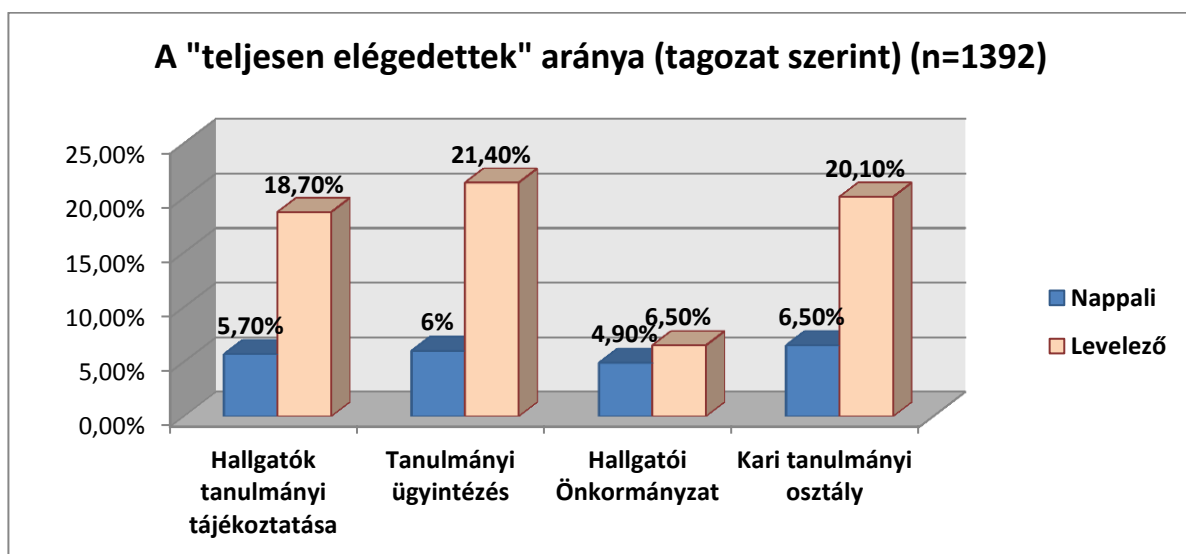
41.ábra. A teljesen elégedettek aránya 1. (tagozat szerint) (n=1392)

42.ábra. A teljesen elégedettek aránya 2. (tagozat szerint) (n=1392)

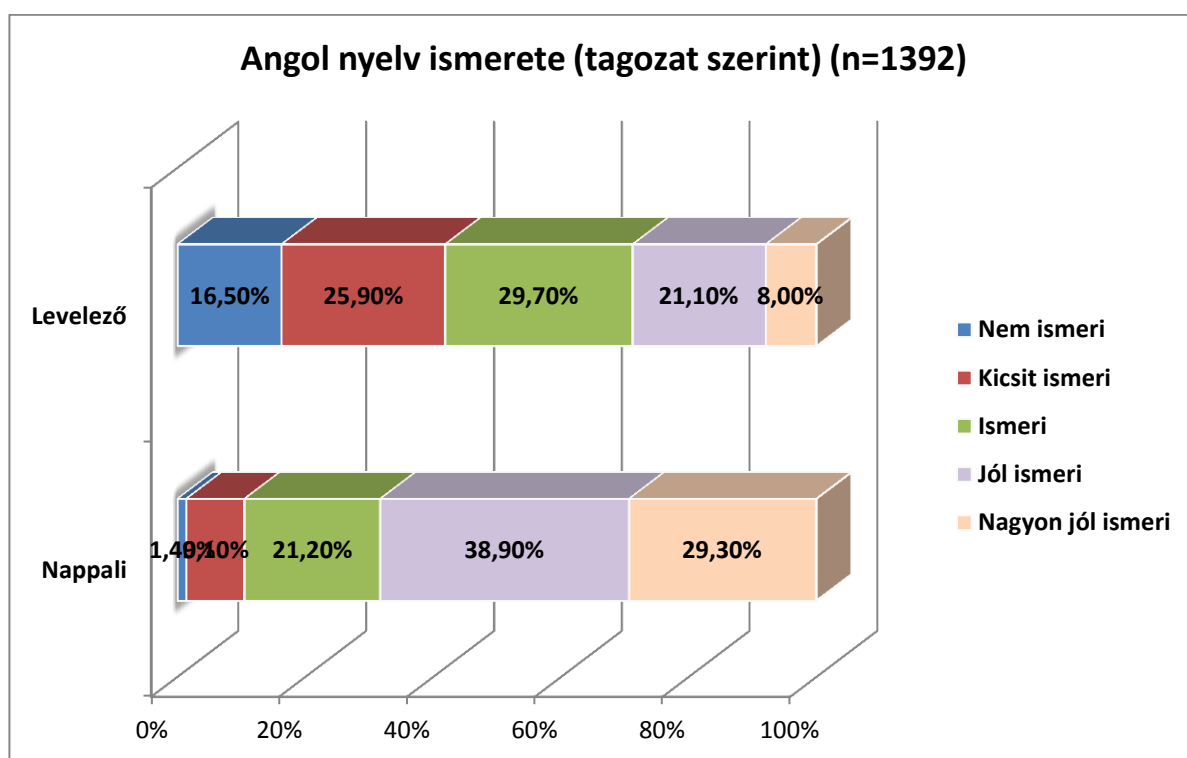
43.ábra. A teljesen elégedettek aránya 3. (tagozat szerint) (n=1392)

Minden harmadik- negyedik (28,1%) nappali tagozatos hallgató nem ajánlaná az egyetemet a barátjának, ezzel szemben a levelezősök közül ezt csak minden tízedik hallgató mondta.

3.4. Nyelvismeret

44.ábra. Angol nyelv ismerete (tagozat szerint) (n=1396)

Ebben a megközelítésben is láthatóak a generációs ellentétek. Amíg a nappali tagozatos diákok döntő része nagy biztonsággal használja az angol nyelvet, addig ez a levelezős hallgatókról kevésbé mondható el. Hasonló, bár jóval kisebb volumenű a német nyelv ismerete. A többi világnyelv esetében azonban ellentétes a tendencia, a nappalis hallgatók között rendre többen vannak azok, akik nem ismerik az adott nyelvet, legelősebben az orosznál mutatkozik ez meg.

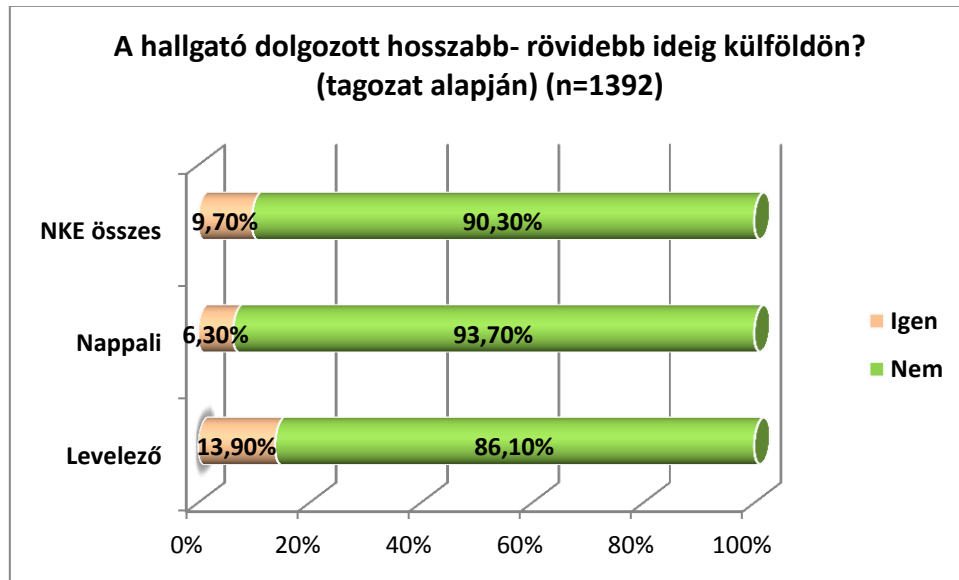
11. táblázat. A világnyelvek nem ismeretének megoszlása (tagozat szerint)

	Angol	Német	Francia	Olasz	Spanyol	Orosz
Nappali	1,4%	23,12%	68,4%	70,1%	71,3%	70,1%
Levelező	15,5%	31,4%	65,4%	66,8%	69,3%	58%

3.5. A munka világa

Szintén az elvárásoknak megfelelően alakult a külföldi munkavállalás gyakorisága a tagozat szerinti megközelítés alapján, hiszen a levelezős hallgatók között (13,9%), arányaiban kétszer annyi külföldön munkát vállaló hallgató volt, mint a nappalisok (6,3%) között.

45.ábra. A hallgató dolgozott hosszabb- rövidebb ideig külföldön? (tagozat alapján) (n=1392)

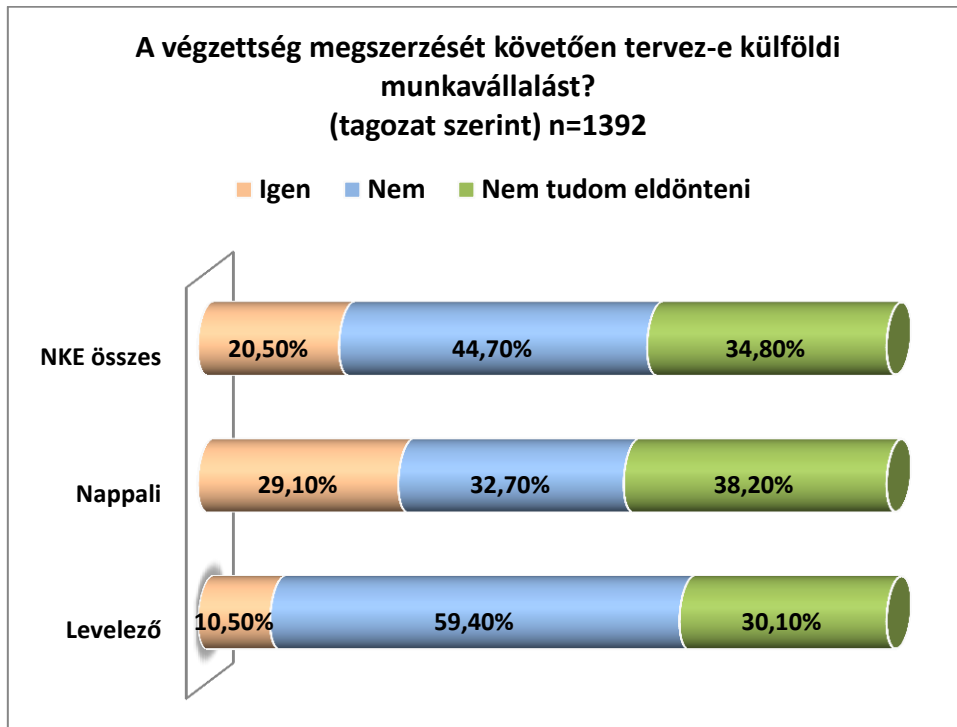

A tagozat szerinti eltérések is szembeötlőek és szignifikánsak. Eltérően az iskolai évekhez, ahol a nappali tagozatos hallgatók között volt alacsonyabb azoknak az aránya, akik dolgoztak már hosszabb- rövidebb ideig külföldön, a tanulmányok befejezése után szinte minden harmadik (!) nappali tagozatos (29,1%) diák tervez külföldi munkavállalást. Nyilván a saját életpályájuk más szakaszában vannak, jobban mobilizálhatók, mint a levelezős hallgatók, akik között csökken a külföldi munka iránti hajlandóság (10,5%).

46.ábra. A végzettség megszerzését követően tervez-e külföldi munkavállalást?

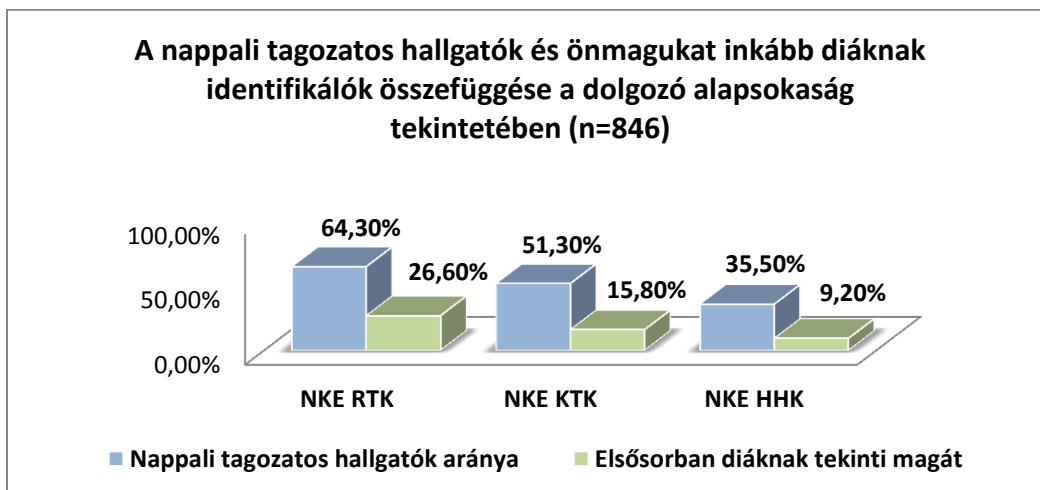
(tagozat szerint) n=1392

A jelenleg, tanulmányaik mellett is dolgozó hallgatók nagy többsége inkább főfoglalkozású dolgozónak tekinti magát, aki tanul is a munkája mellett (82,73%), míg az önmagukat inkább diáknak identifikálók aránya (28,27%). Ennek az aránytalanságnak a hátterében a levelezős hallgatók nagy aránya áll. Ugyanezzel magyarázható, ha a karok szerinti megoszlást vizsgáljuk meg. Minél nagyobb az adott karon belül a nappali hallgatók aránya, annál magasabb arányban határozzák meg magukat elsősorban diáknak a hallgatók.

47.ábra. A nappali tagozatos hallgatók és önmagukat inkább diáknak identifikálók összefüggése

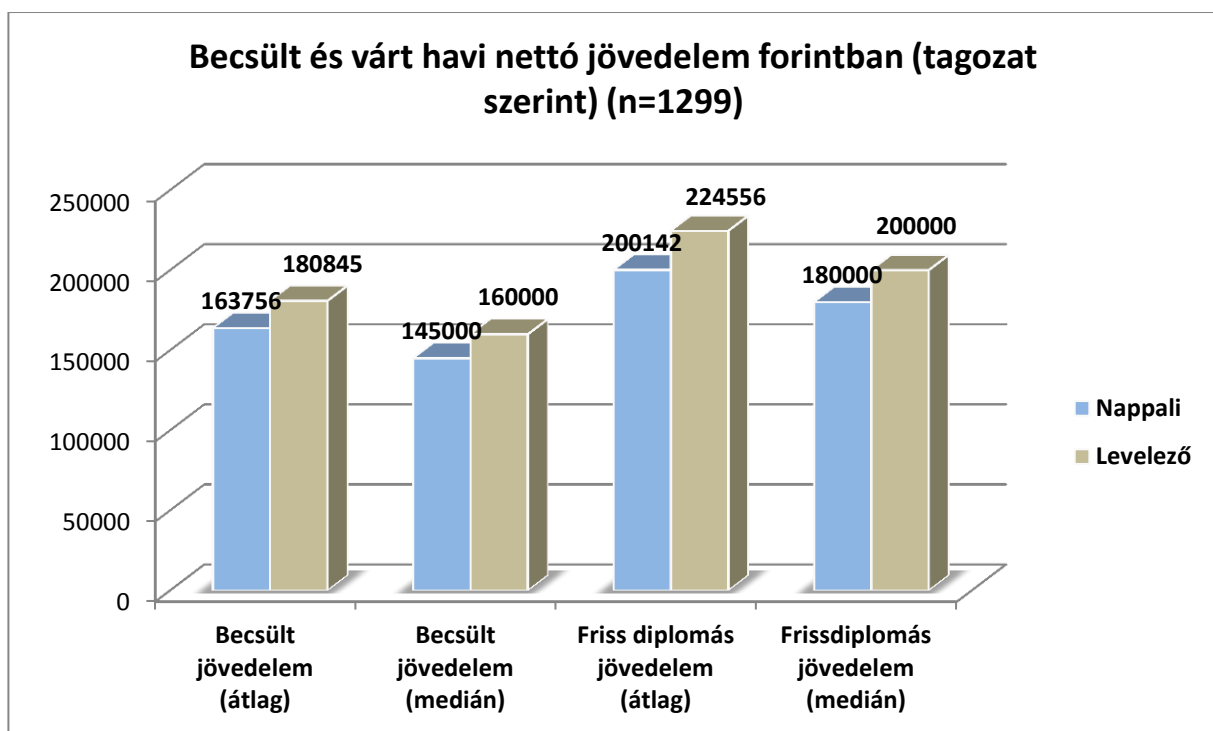
a dolgozó alapsokaság tekintetében (n=846)

A tagozat szerinti eredmények mindezt intézményi szinten is alátámasztják, hiszen a nappali tagozatos, jelenleg is dolgozó hallgatók több mint kétharmada (68,5%) elsősorban diáknak tekinti magát. Ezzel szemben a levelező tagozatos hallgatók között ennek nagysága elhanyagolható (2,6%).

A jövőre vonatkozó elvárások lényeges fokmérője a havi nettó átlagkereset. Ezzel kapcsolatos hallgatói elképzelések az alábbiak szerint alakultak.

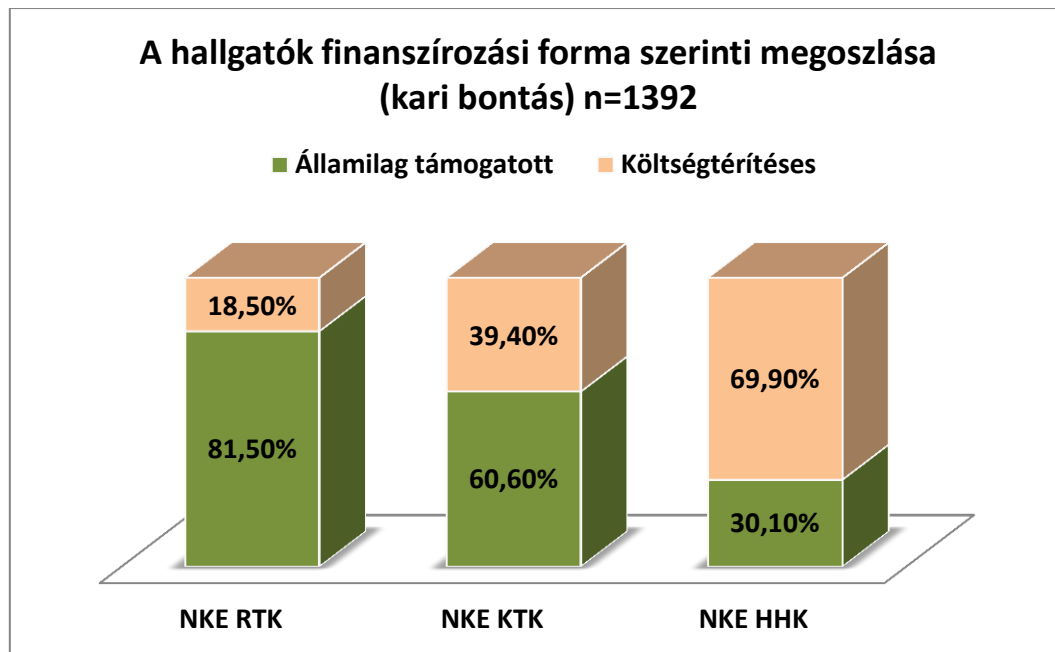
48.ábra. Becsült és várt havi nettó jövedelem forintban (tagozat szerint) (n=1299)

4. Finanszírozási forma szerint

4.1. Demográfiai jellemzők

49.ábra. A hallgatók finanszírozási forma szerinti megoszlása (kari bontás) n=1392

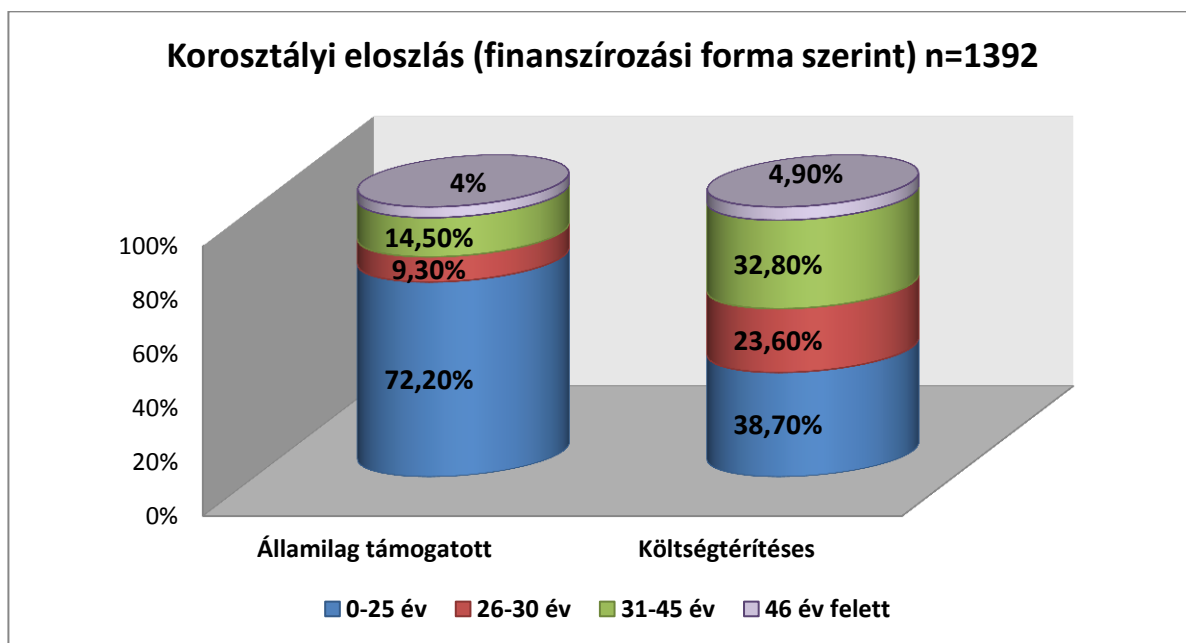
Az egyetem hallgatóinak összességében valamivel több, mint a fele (52,4%) államilag támogatott képzésben vesz részt. Ezzel nagyjából megegyezik a KTK eloszlása (60,6%), míg az RTK- n lényegesen többen (81,5%), a HHK- n kevesebben (30,1%) végzik tanulmányaikat ebben a finanszírozási formában.

Fentebb, a tagozat szerinti vizsgálódásnál már említettük, hogy a finanszírozási forma, és a tagozat között szoros összefüggés van, még ha nem is lehet egyértelműen, és minden esetben megfeleltetni egymással a két faktort.

. táblázat. A hallgatók tanulmányainak kezdési éve (finanszírozási forma szerint) (n=1392)

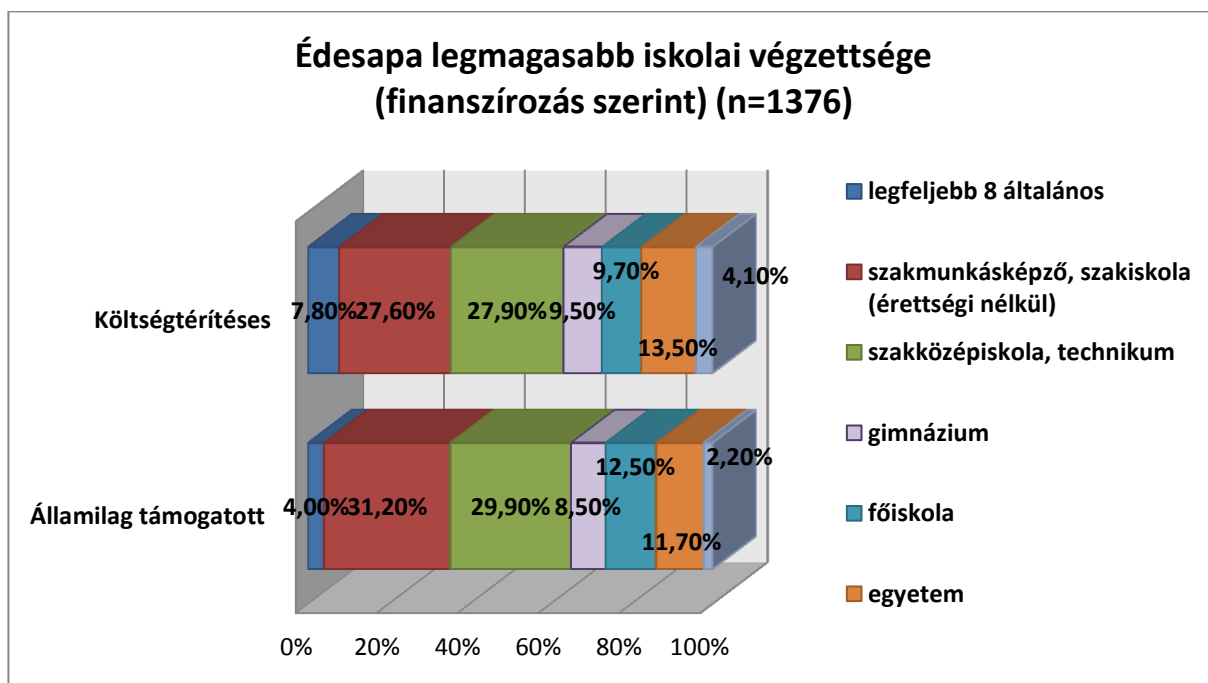
	2005, vagy azelőtt	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Össz.
Államilag támogatott	0,1 %	0 %	0,3 %	0,4 %	8,4 %	22,7 %	22,7 %	40,9 %	4,5 %	100 %
Költség térítéses	0,6 %	0,4 %	1,5 %	2,0 %	10,3 %	36,6 %	26,1 %	19,2 %	3,2 %	100 %

50. ábra. Korosztályi eloszlás (finanszírozási forma szerint) n=1392

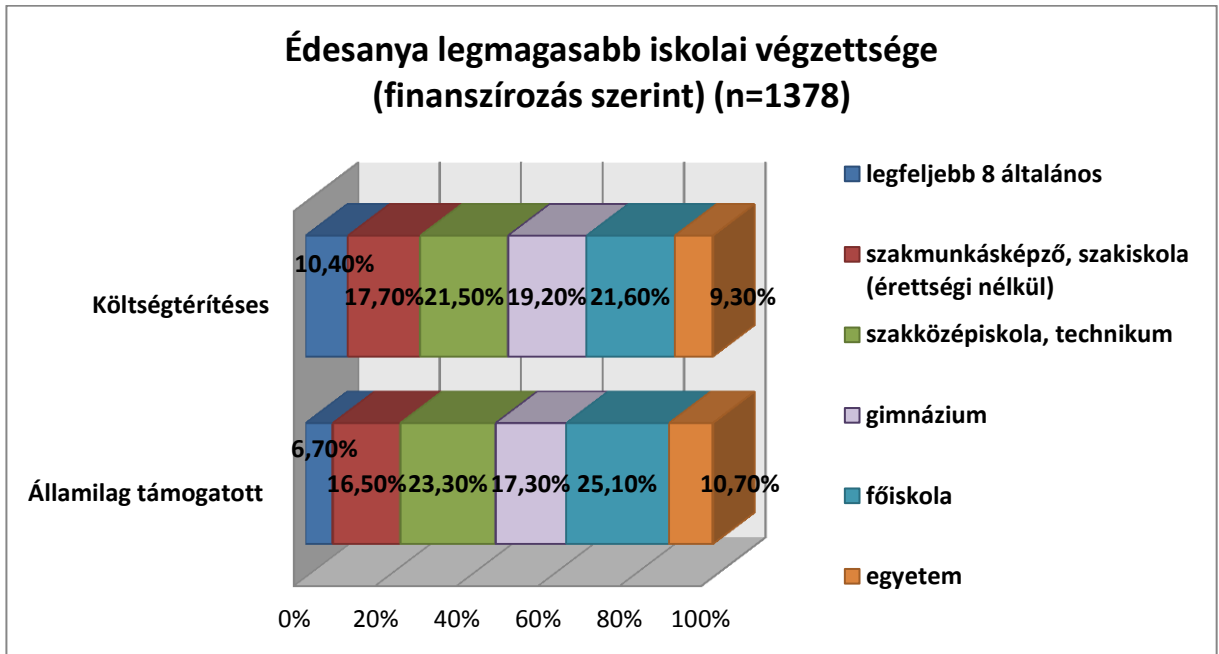
A korosztályi eloszlás tekintetében az államilag támogatott képzéseken jellemzően a fiatalabb korosztály tagjai vesznek részt nagyobb arányban. Ez az aránytalanság nagyban mérséklődik a költségtérítéses finanszírozási formában tanulók között.

51. ábra. Édesapa legmagasabb iskolai végzettsége (finanszírozás szerint) (n=1376)

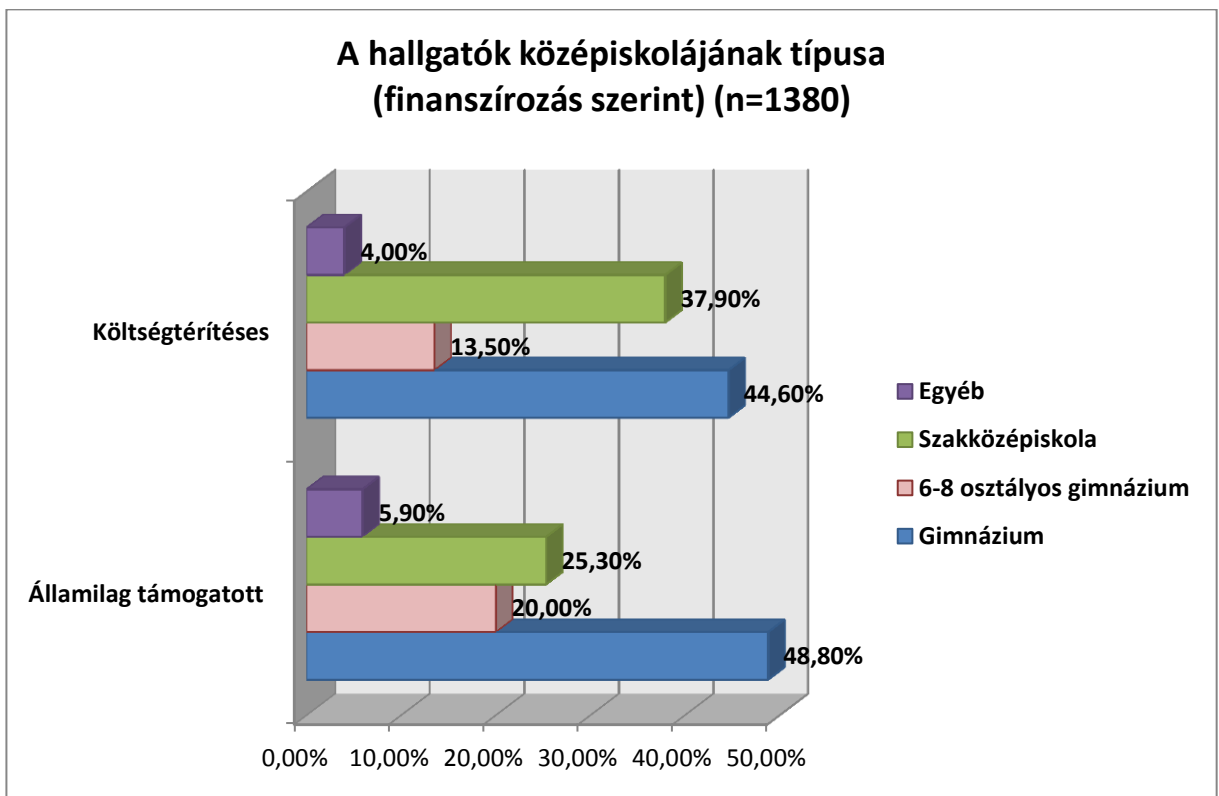

A szülők iskolai végzettségével kapcsolatban megállapítható, hogy nincs releváns különbség az eltérő finanszírozási formában tanuló hallgatók származási, kiinduló helyzetét tekintve.

52. ábra. Édesanya legmagasabb iskolai végzettsége (finanszírozás szerint) (n=1378)

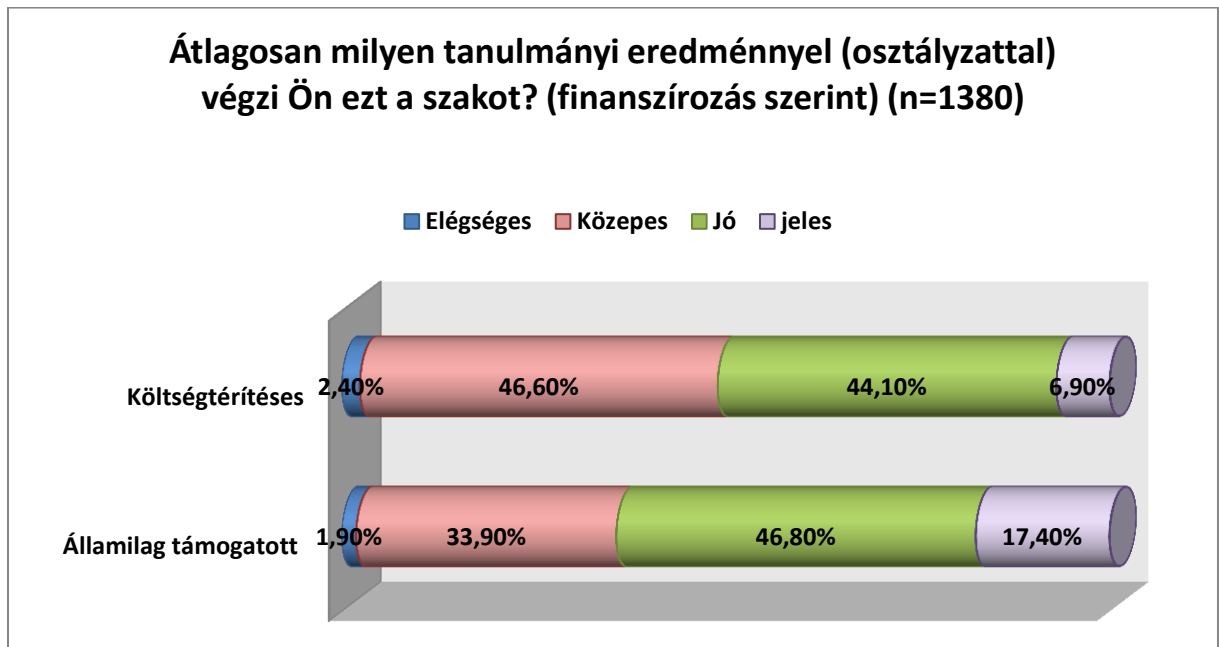
53. ábra. A hallgatók középiskolájának típusa (finanszírozás szerint) (n=1380)

A hallgatók középiskolai végzettsége azt a tendenciát mutatja, mely szerint az államilag támogatott képzéseken nagyobb arányú a valamilyen gimnáziumi alapképzettséggel rendelkező hallgató, amely természetesen az iskolarendszer időbeli átalakulásának is köszönhető.

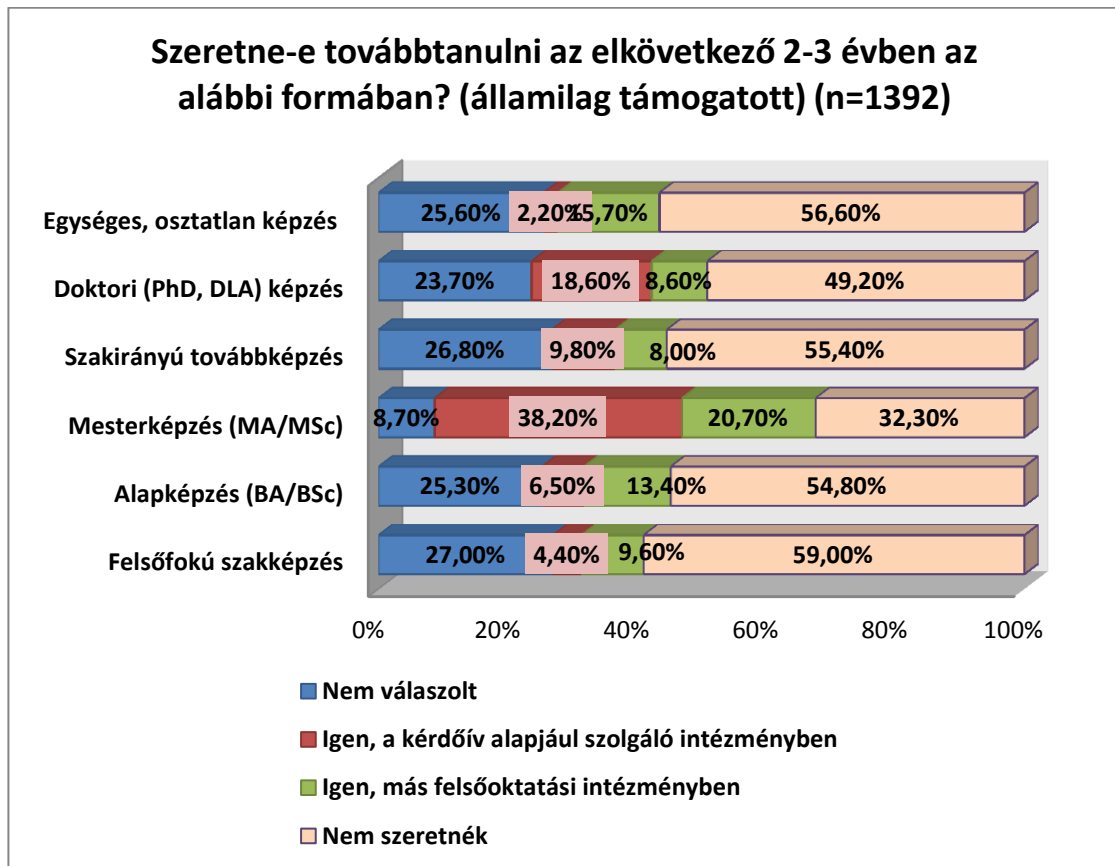
4.2. Tanulmányi eredmények

54. ábra. Átlagosan milyen tanulmányi eredménnyel (osztályzattal) végzi Ön ezt a szakot? (finanszírozás szerint) (n=1380)

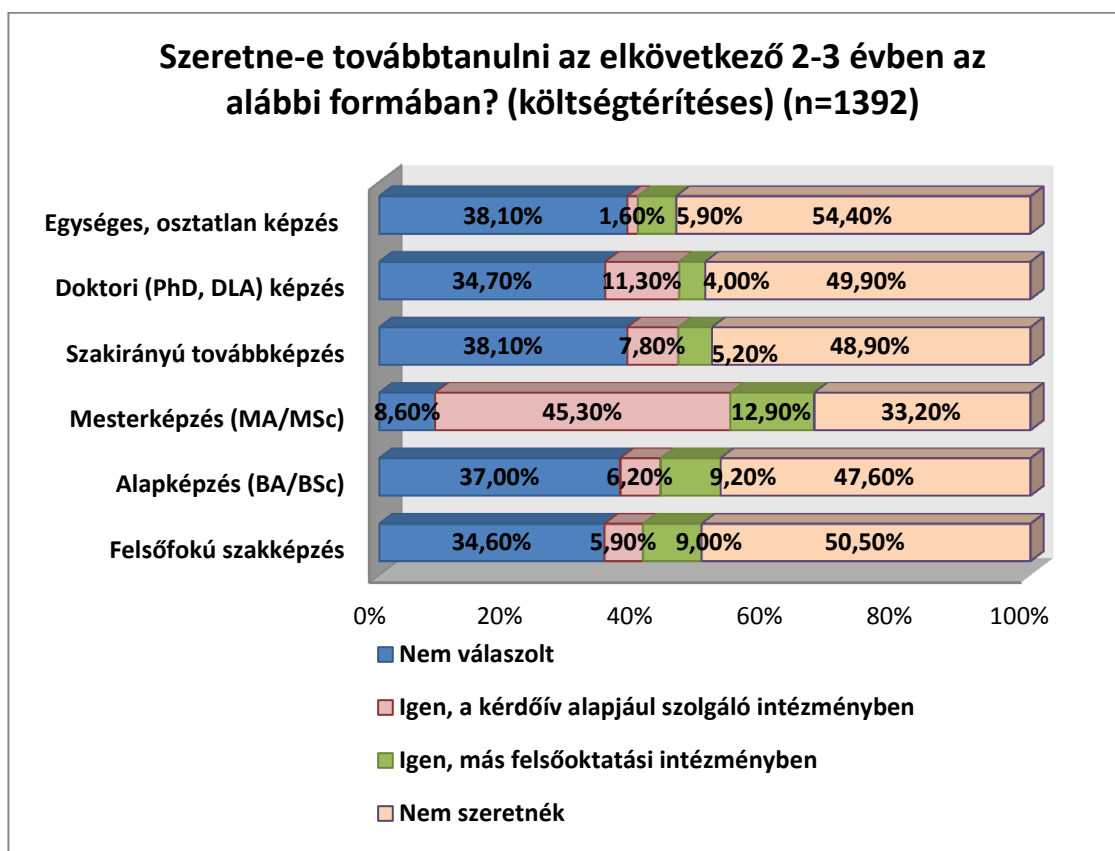
Az államilag támogatott hallgatók rendre jobb eredményt produkáltak a tanulmányaik terén, hiszen legnagyobb arányban a „jó” kategóriában vannak (46,8%), míg a költségtérítéses hallgatók (46,6%), inkább a „közepes” kategóriát jelölték meg.

55. ábra. Szeretne-e továbbtanulni az elkövetkező 2-3 évben az alábbi formában? (államilag támogatott) (n=1392)

Az államilag támogatott hallgatók továbbtanulási elképzeléseiben első helyen a mesterképzés szerepelt (38,2%), amit a doktori követett (18,6%). A költségtérítéses hallgatók között nagyobb arányú a mesterképzés (45,3%), viszont kisebb a doktori (11,3%) képzés iránti érdeklődés.

56. ábra. Szeretne-e továbbtanulni az elkövetkező 2-3 évben az alábbi formában?
(kölségtérítéses) (n=1392)

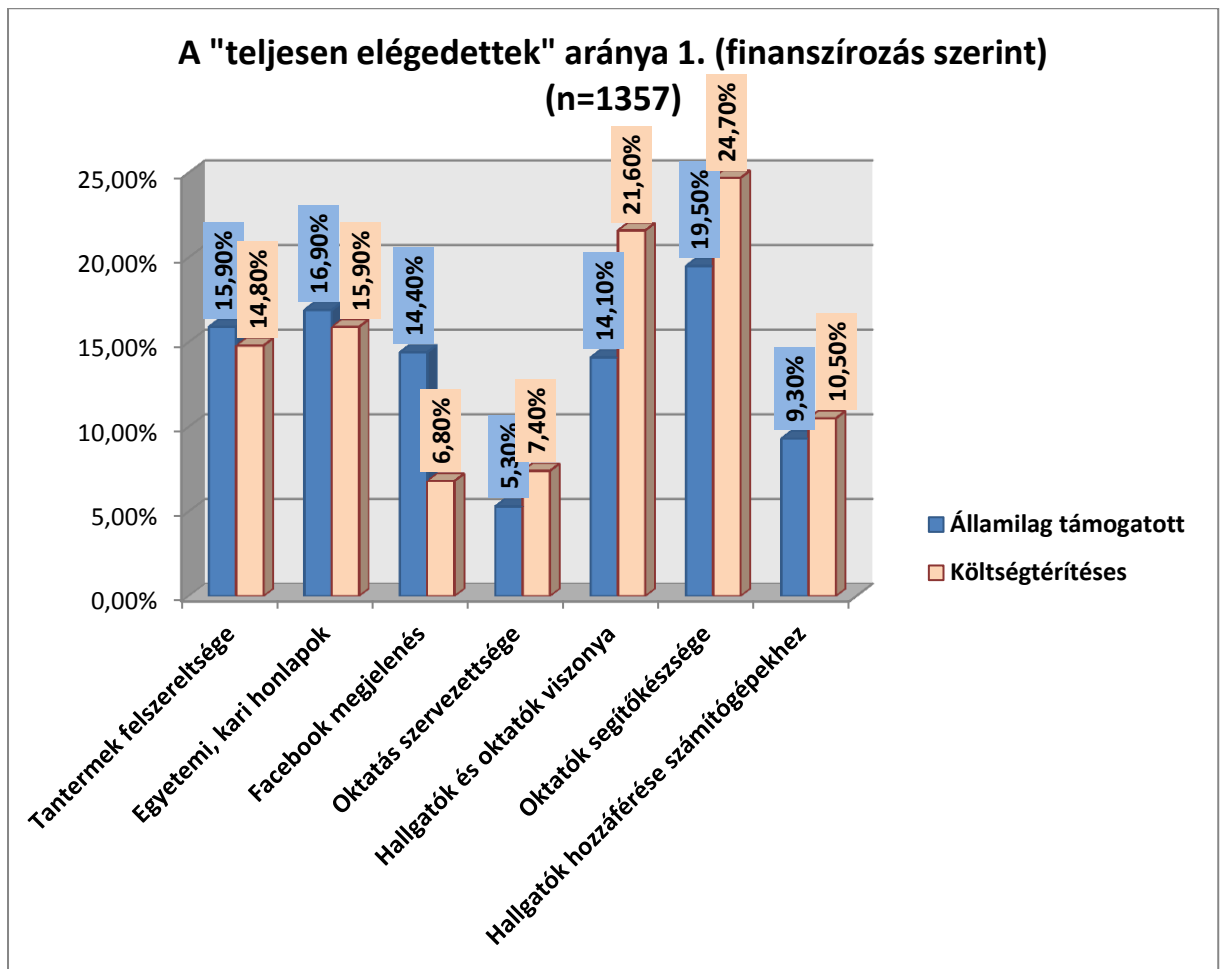
Az államilag támogatott finanszírozási formában részt vevő diákok ötödének (19,1%) van már valamilyen felsőfokú végzettsége, ugyanez az arány valamivel magasabb a kölségtérítéses hallgatók között, ahol már minden negyedik (24,5%) rendelkezik diplomával.

4.3. Egyetemmel kapcsolatos vélemények

Az egyetemmel, annak oktatási környezetével való elégedettség mindig fontos fokmérője annak, hogy a hallgatók hogy érzik magukat, milyen közösséget képesek létrehozni, milyen mértékű kötődés alakul ki az alma mater irányában. Ennek megfelelően az egyetemi élettel kapcsolatos elégedettséget vizsgáló kérdések különösen fontos információkat hordozhatnak magukban.

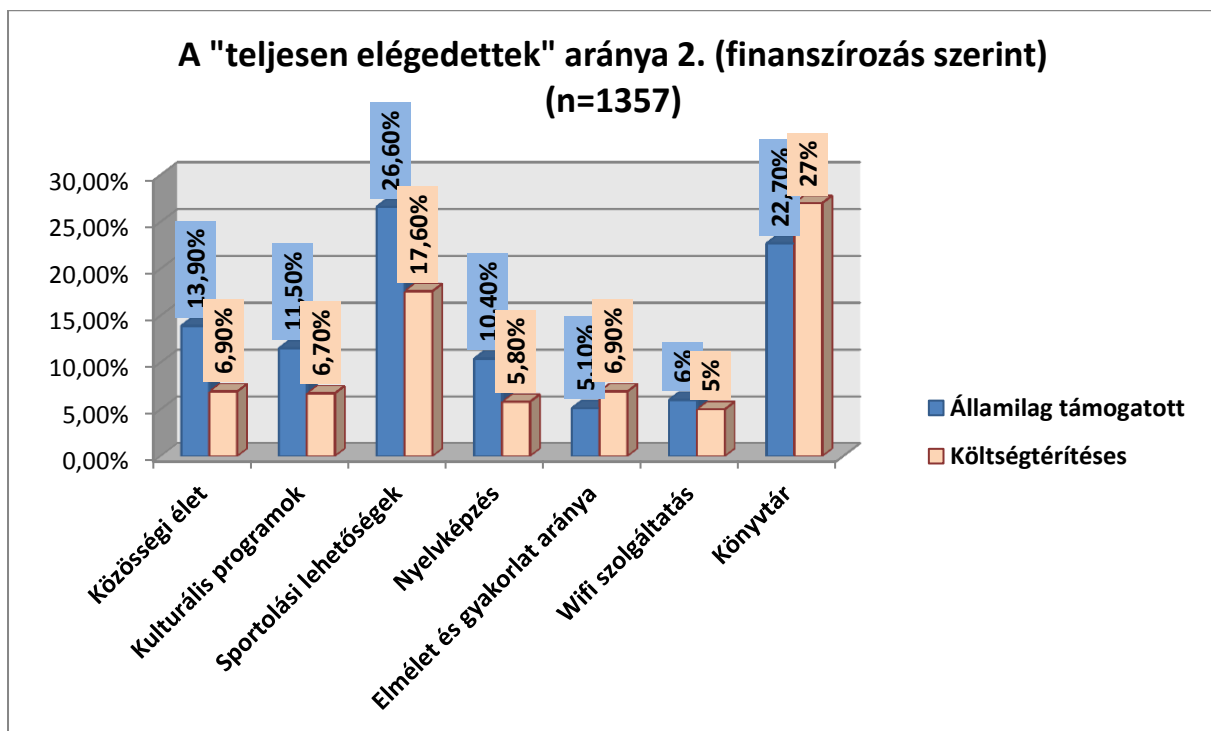

57. ábra. A "teljesen elégedettek" aránya 1. (finanszírozás szerint) (n=1357)

A leginkább elégedett faktor az oktatók segítőkészségével, illetve a hallgatók oktatók általános viszonyával volt kapcsolatban. Ebben a szegmensben is alacsony fokú elégedettség jellemzi az egyetem facebook megjelenését, illetve az oktatás szervezetségét.

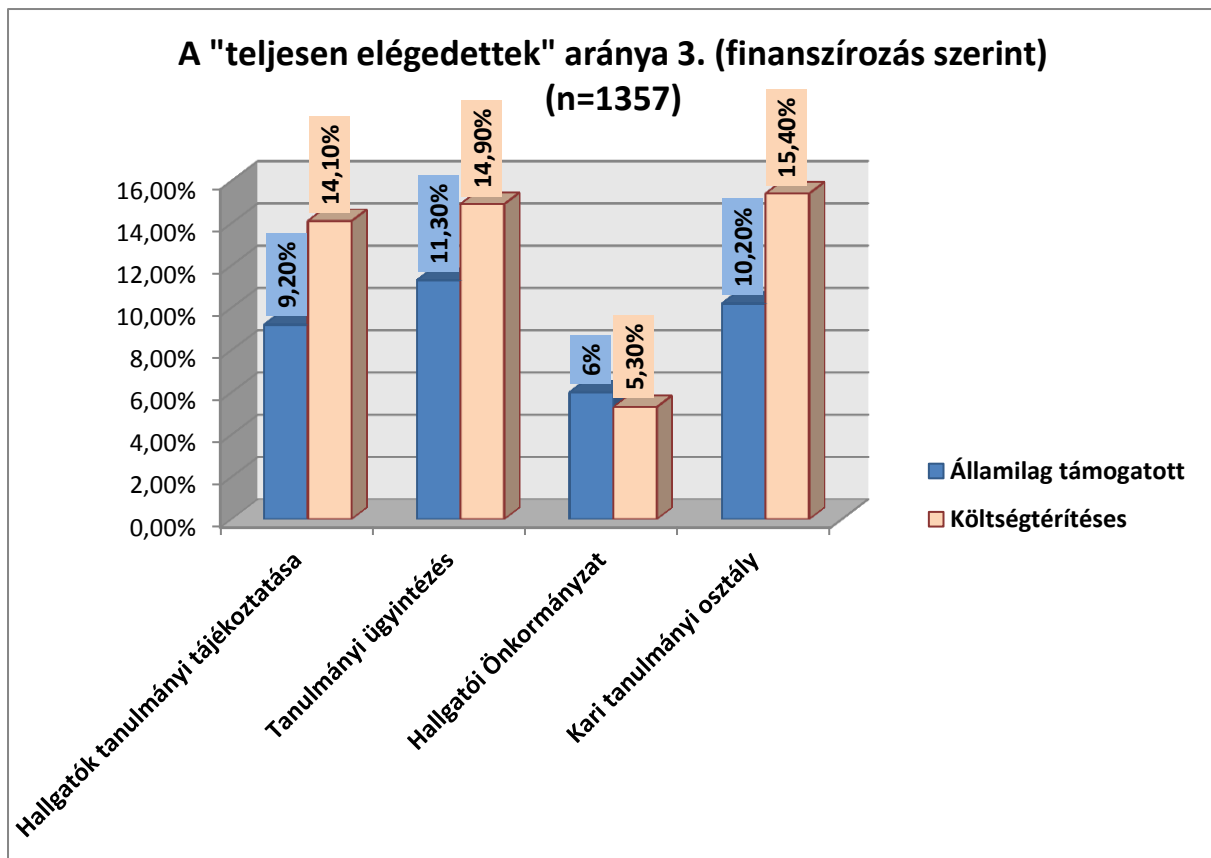
58. ábra. A "teljesen elégedettek" aránya 2. (finanszírozás szerint) (n=1357)

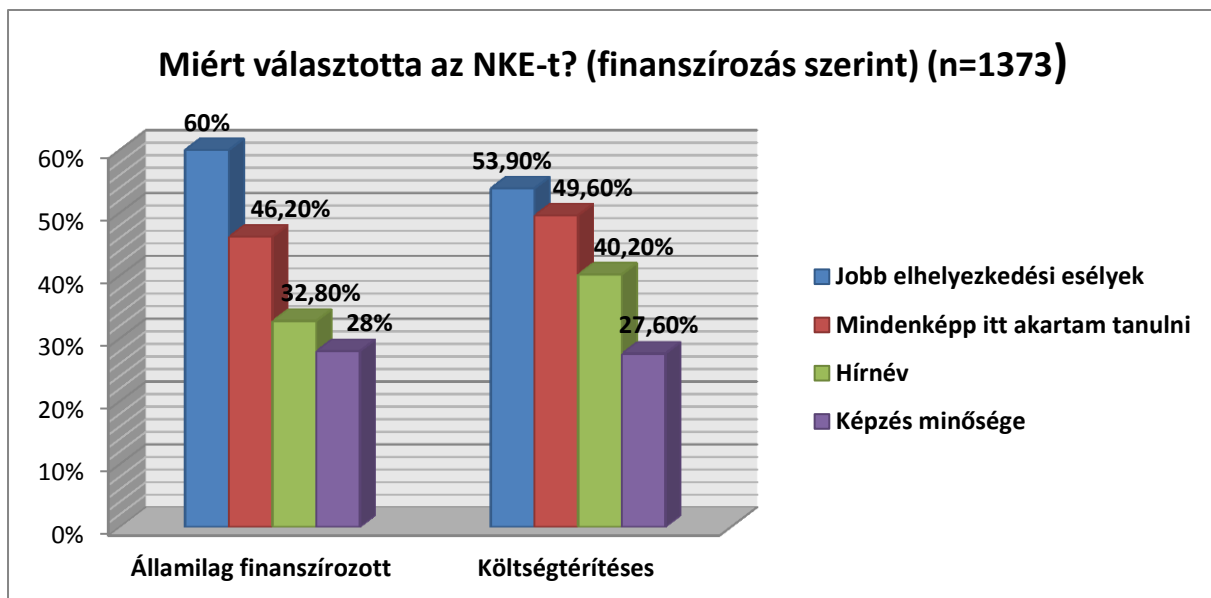
Az oktatást elősegítő szolgáltatások illetve tényezők tekintetében sem magas azok aránya, akik teljesen elégedettek lennének. A sportolási lehetőségeket és a könyvtári szolgáltatásokat általában jónak ítélték meg, de a többi kérdésben már kritikusabban fogalmaztak. A legtöbb esetben a költségtérítéses hallgatók voltak szigorúbbak, de mindkét finanszírozási formában tanuló hallgatóknál kiemelendő a közösségi élettel, a kulturális programokkal, az elmélet és gyakorlat arányával illetve a wifi szolgáltatásokkal való elégedettség alacsony foka.

A hallgatókat érintő kommunikációs csatornák, illetve a bürokratikus szervezetekkel kapcsolatban sem egyértelműen pozitív az eredmények üzenete. A Hallgatói Önkormányzat megítélése nagyon rossz, de a tanulmányi osztályokkal kapcsolatos elégedettségi is hagy némi kívánni valót maga után. Tendenciózus ebben az esetben az, hogy az államilag támogatott képzésben részt vevő hallgatók rendre negatívabban ítélték meg a tanulmányi osztályokat.

59. ábra. A "teljesen elégedettek" aránya 3.(finanszírozás szerint) (n=1357)

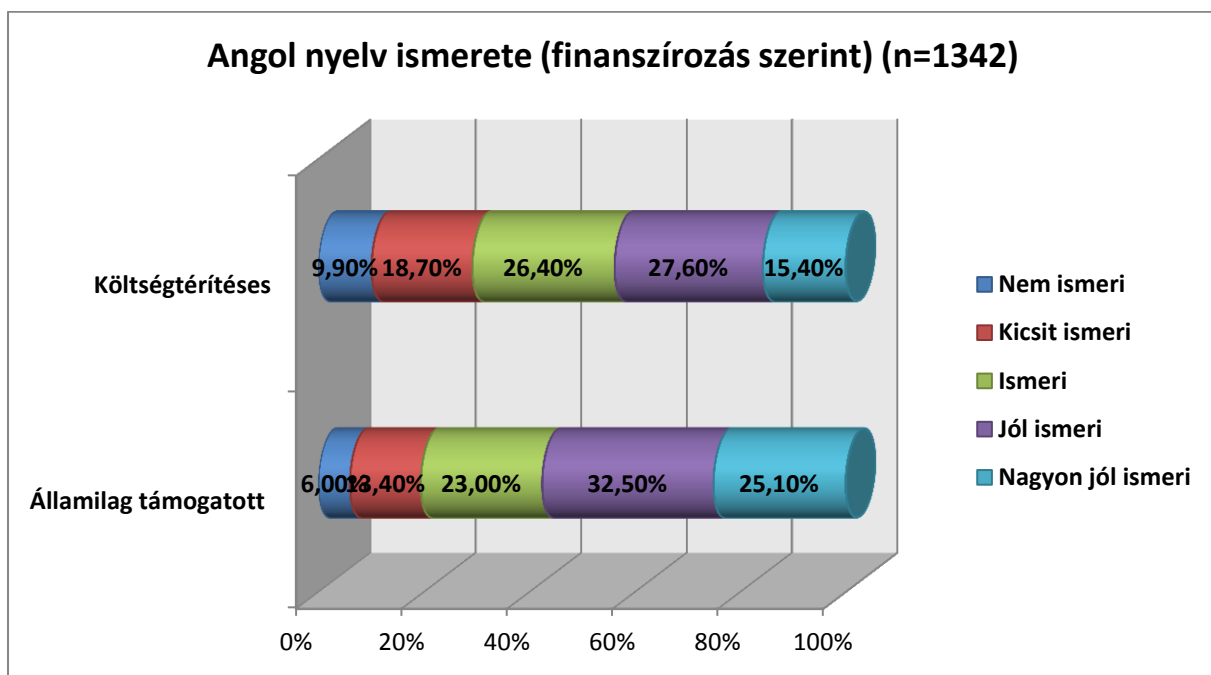
60. ábra. Miért választotta az NKE-t? (finanszírozás szerint) (n=1373)

4.4. Nyelvismeret

Természetesnek is mondható, hogy ebben a megközelítésben is döntően az angol nyelvet ismerők vannak a legnagyobb arányban. A fiatalabb korosztálynak inkább megfeleltethető államilag támogatott képzésben részt vevő hallgatók között többen vannak akik „jól” vagy „*nagyon jól*” ismerik az angol nyelvet.

61. ábra. Angol nyelv ismerete (finanszírozás szerint) (n=1342)

A többi világnyelv hiányos ismerete az alábbi táblázatban mutatkozik meg.

11. táblázat. A világnyelvek nem ismeretének megoszlása (tagozat szerint)

	Angol	Német	Francia	Olasz	Spanyol	Orosz
Államilag finanszírozott	6%	24,5%	70,6%	71,7%	73,2%	68,8%
Költségtérítéses	9,9%	29,3%	63,4%	65,5%	67,3%	60%

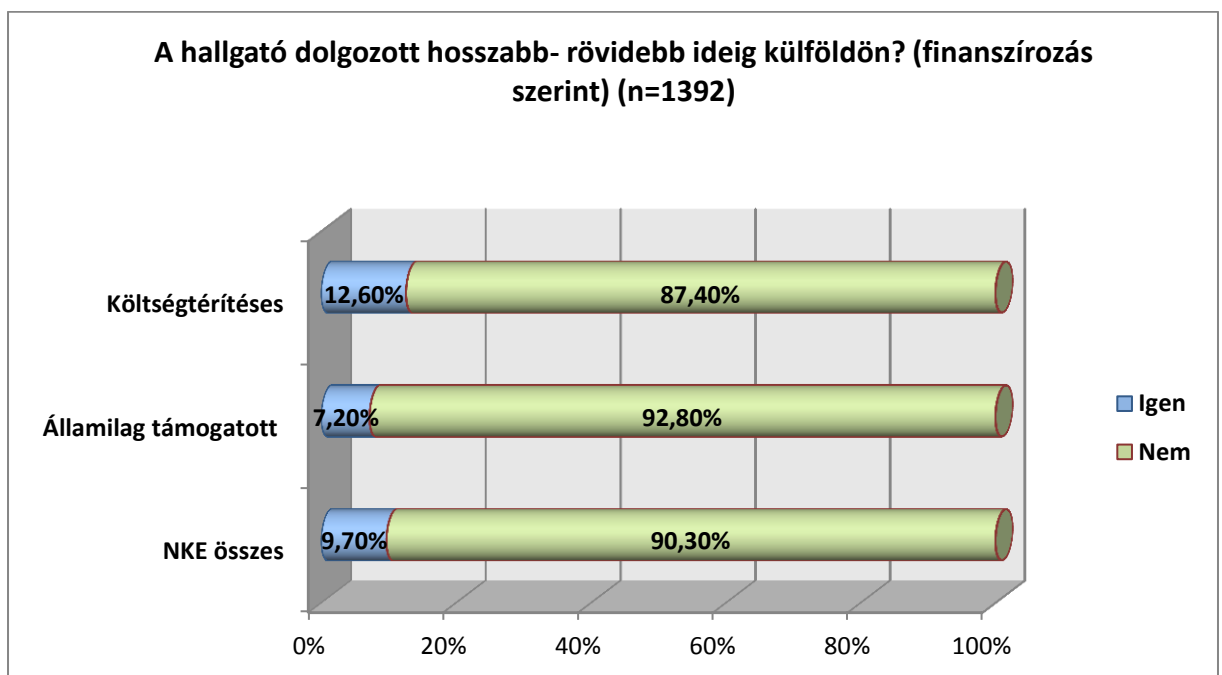
4.5. A munka világa

Egy felsőoktatási intézménynek szervesen részévé kell válnia a környezetének, különösen igaz ez a köz szolgálatára szakembereket képező egyetemnek. A munkaerő- piacra való kilépés egyre korábbi korosztályokat érint, és manapság már a középiskolás- egyetemi

évek alatt elkezdődik a munkatapasztalat felhalmozása a fiatalok körében. Míg évtizedekkel ezelőtt ritkaságszámba ment az a diák, aki tanulás mellett dolgozik, ma már ennek a fordítottja igaz, rövidebb vagy hosszabb időre szinte minden hallgató megjelent már a munkaerő- piacon.

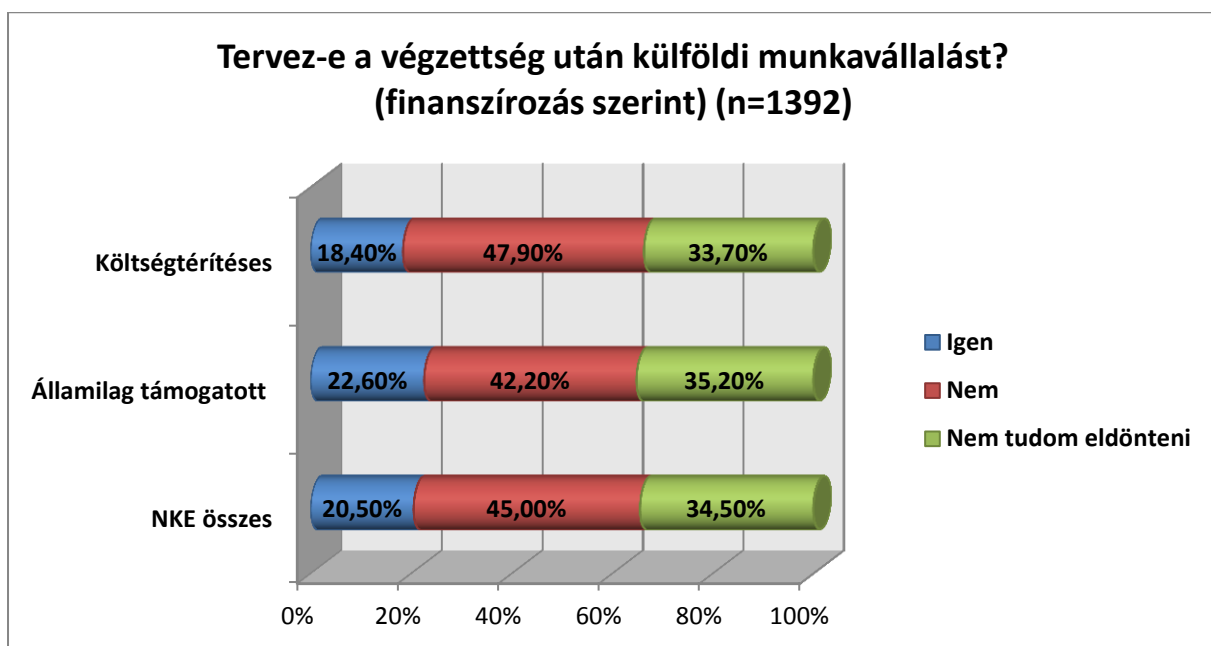
A külföldi munkavállalás egyetemi átlagához képest a költségtérítéssel formában tanuló hallgatók mutatnak többletet, amely nagy valószínűséggel a korosztályi eltérésekkel is magyarázható.

**62. ábra. A hallgató dolgozott hosszabb- rövidebb ideig külföldön?
(finanszírozás szerint) (n=1392)**

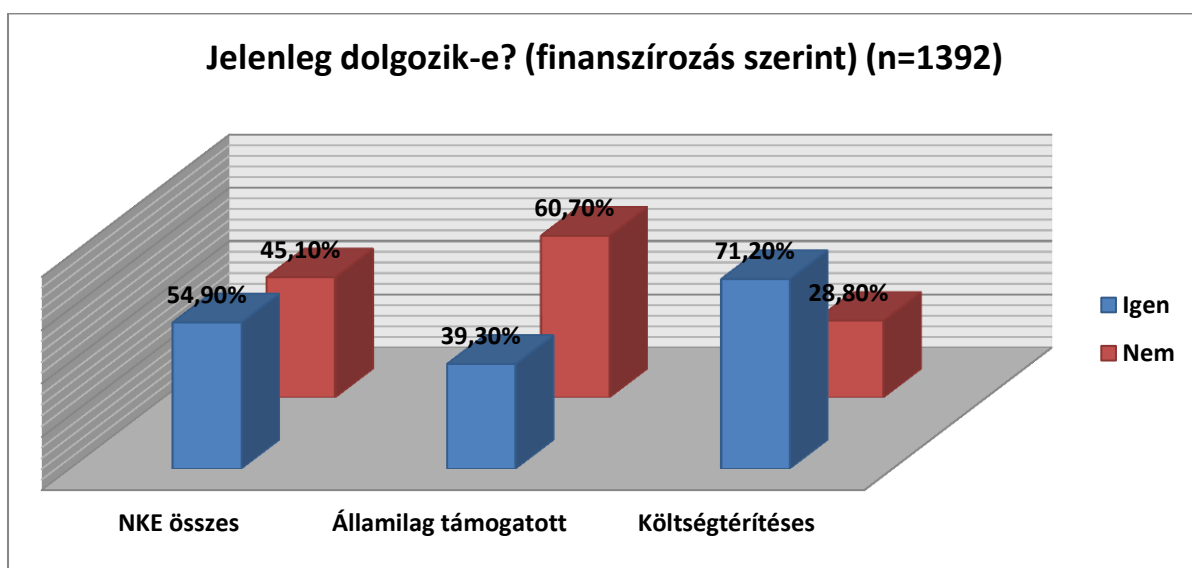
A jövőbeni munkavállalásra nincs, vagy csak nagyon minimális mértékben van hatással az, hogy ki, milyen finanszírozási formában tanul az egyetemen.

63. ábra. Tervez-e a végzettség után külföldi munkavállalást?
(finanszírozás szerint) (n=1392)

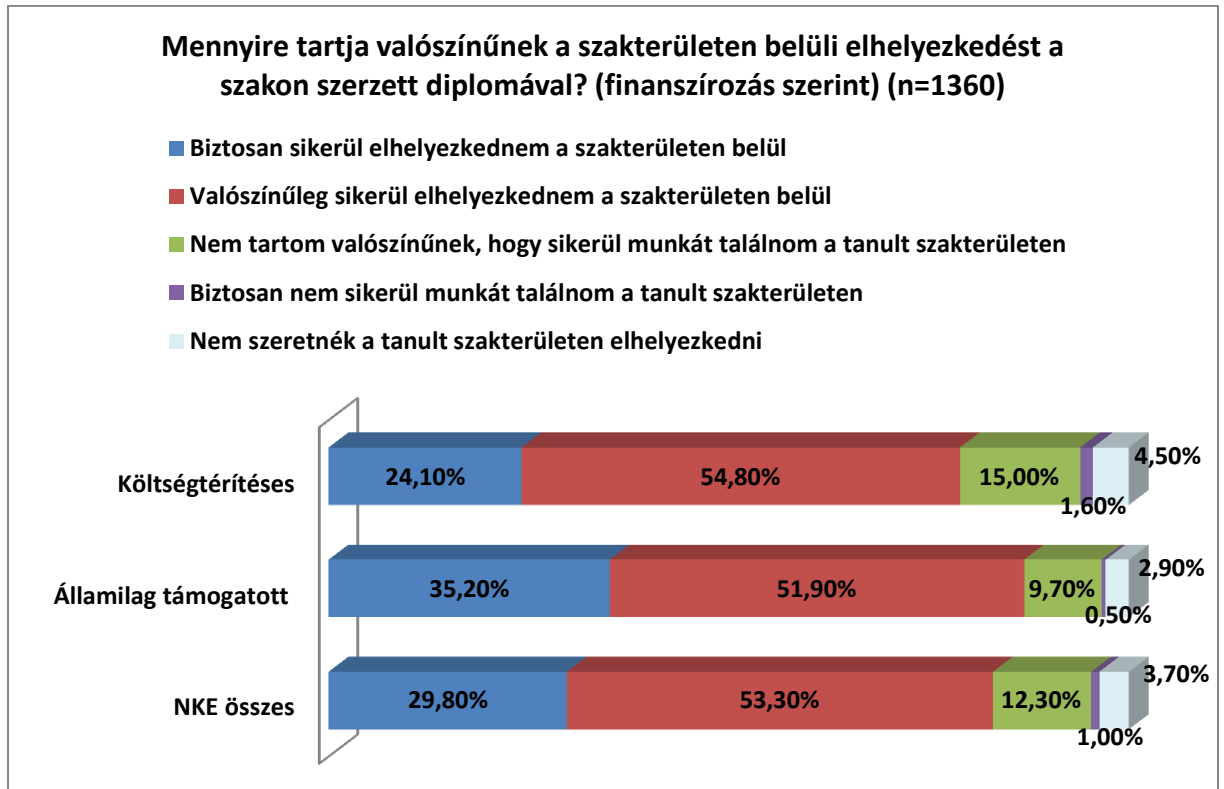
Jelenleg az aktuális tanulmányi ideje alatt a hallgatók több mint egyharmada (39,3%) dolgozik az államilag támogatottak között. Ugyanennek a mértéke nagyon magas a költségtérítéses hallgatók esetében (71,2%). Egyetemi szinten is elmondható, hogy magas azon hallgatók aránya (54,9%), akik az egyetemi tanulóyaival párhuzamosan rövidebb vagy hosszabb ideig dolgozik.

64. ábra. Jelenleg dolgozik-e? (finanszírozás szerint) (n=1392)

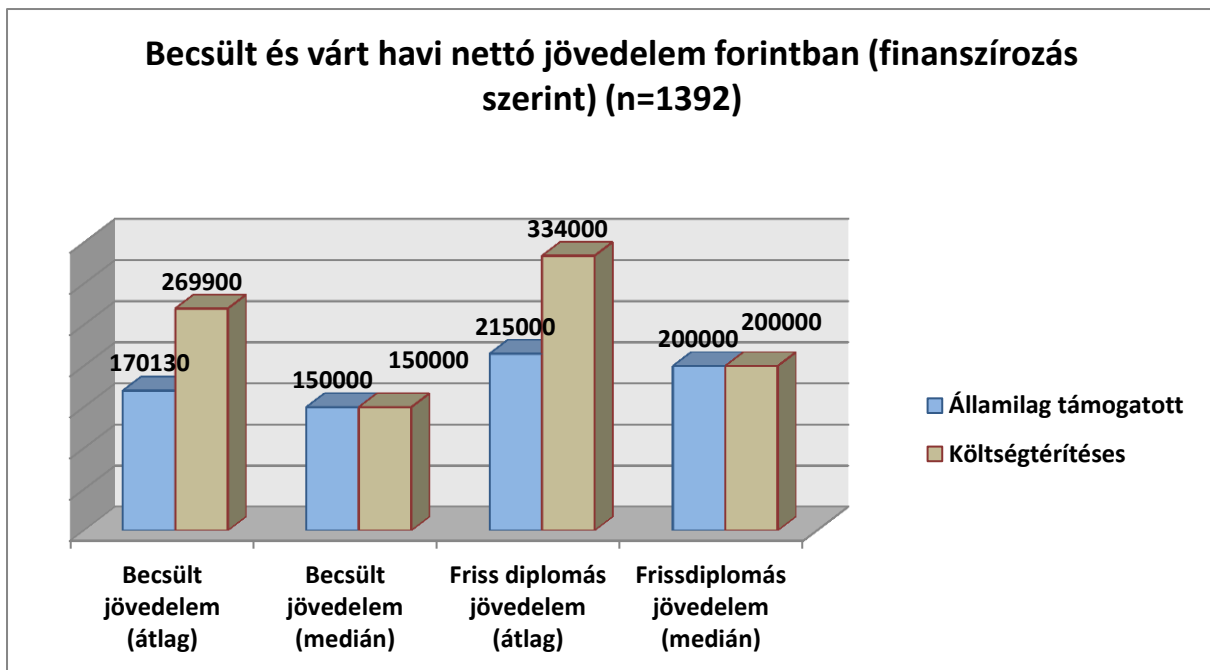
Az államilag támogatott hallgatók bizakodóbb a tekintetben, hogy a diplomájának megfelelő szakterületen el fog tudni helyezkedni (35,2%), szemben a költségtérítéssel hallgatókkal (24,1%).

65. ábra. Mennyire tartja valószínűnek a szakterületen belüli elhelyezkedést a szakon szerzett diplomával? (finanszírozás szerint) (n=1360)

A becült és az elvart jövedelmek mediánjai érdekes módon teljesen megegyeznek a két alcsoport esetében, ugyanakkor az átlagok között lényeges különbséggel mutatkoznak meg, a szórás nagysága miatt. Ebben az esetben a medián értékek pontosabb képet festenek számunkra arról, hogy az államilag támogatott, illetve a költségtérítéssel tanuló hallgatók elképzelései és anyagi elvárásai között milyen eltérések jelennek meg.

66. ábra. Becsült és várt havi nettó jövedelem forintban (finanszírozás szerint) (n=1392)

5. Összegző megállapítások

5.1. Karok szerint

1. A **karok korcsoportok szerinti eltérése korrelál** azzal, hogy a **nappali** vagy a **levelező** tagozat van túlsúlyban. A **KTK-n** a hallgatók közel **kétharmada nappali tagozatos**, életkorát tekintve csaknem ugyanilyen arány a 20- 25 éves kategóriába tartozik. Az **RTK esetében a legkisebb a nappali** tagozatosok aránya (**egyharmad**), míg a legfiatalabb korosztály csak egynegyedét adja a hallgatóiknak. (3. ábra)
2. A **szülők iskolai végzettségét** tekintve a **HHK** és a **KTK** hallgatói rendelkeznek nagyobb arányban diplomás felmenővel (4-5. ábra)
3. Az **egyetem hallgatóinak** összességében valamivel több, **mint a fele (52,4%) államilag támogatott** képzésben vesz részt. Ezzel nagyjából megegyezik a **KTK eloszlása (60,6%)**, míg az **RTK- n lényegesen többen (81,5%)**, a **HHK- n kevesebben (30,1%)** végzik tanulmányaikat ebben a finanszírozási formában. (7.ábra)

4. Az **egyetemet a felvételi eljárásban első** helyen megjelölők aránya: **RTK (97,2%), HHK (88,7%), KTK (77,6%)** (8. ábra).
5. **Rövidtávú tanulmányi terveket** illetően a **felsőfokú szakképzést** preferálók elsősorban a **KTK hallgatói (15,8%), a HHK állománya (15%)**. Mindkét kar tanulói inkább **más felsőoktatási intézményben** képzelik el a szakképzésben való részvételt. Az **RTK (9,5%)** állománya között ugyanakkor közöttük kiegyenlítődik azok aránya, akik a NKE illetve más intézményben szereznek meg ezt a végzettséget. (10. ábra)
6. **Alapképzésben a KTK** hallgatói vennének részt legszívesebben, **(20,1%)**. A további sorrend **HHK (17%)** illetve **RTK (13,8%)**, (11. ábra).
7. Egyértelműen a **mesterképzés** az a továbbtanulási alternatíva, amely mindhárom kar esetében a **legnagyobb népszerűségnek** örvend. A **HHK** hallgatók kétharmada **(64,6%)** tanulna mesterképzésben, bár közülük **minden harmadik másik intézményben** tenné ezt. Kisebb az arány a **KTK-n (56,3%)**, de itt is minden harmadik hallgatók máshol szerezné meg ezt a diplomát. Az **RTK** esetében teljesen eltérő a helyzet, a diákok közel fele akar mesterképzésben részt venni **(48,8%)**, azonban **döntő részük az NKE keretein belül** tervezi mindezt. (12. ábra)
8. A **KTK- n** az intézményi átlag feletti **a diplomások aránya (29,83%)**, a **HHK- n** az intézményi átlaghoz közelítő ez az érték **(20,22%)**, míg az **RTK- n** ez az arány elmarad az átlagtól **(10,9%)**. (16. ábra)
9. Az **oktatás** színvonalát a karok **magas színvonalúnak** tartják, oktatóikkal jó a viszony, de **kritikával** illették azt, hogy túlságosan **elméleti az oktatás**. (2-3. táblázat)
10. A hallgatókkal való kommunikáció alacsony átlagértékeket kapott, **sem a honlappal sem a facebook** megjelenéssel **nem elégedettek**. (4. táblázat)
11. A **tanulmányi osztályok** kapták a **legalacsonyabb indexeket**, az ügyintézés, a hallgatók tájékoztatása, illetve a **Hallgatói Önkormányzat** hasonló megítélés alá esik. (4. táblázat)
12. Az **RTK** és a **HHK** hallgatók alacsony indexet adtak a **hallgatói számítógépekre** vonatkozó kérdésre, illetve **mindhárom kar hallgatói elégedetlenek a wifi** lehetőségekkel. (5. táblázat)
13. A karok között **szignifikáns eltérés** mutatható ki **az egyetemi tanulmányok alatti külföldi munkavállalás** alapján. Böven az intézményi átlag felett

vállaltak munkát a **HHK hallgatói (13,5%), az RTK (7,8%) és KTK (6,6%)** hallgatói ebben a megközelítésben lefelé eltérnek az átlagtól. (21. ábra)

14. Az **RTK** hallgatói a **külföldi munkavállalást** valószínűsítő válaszban a legkisebb értéket adták (**10,9%**). A **KTK** hallgatói (**21,1%**), **HHK- n** tapasztalható arány (**23,9%**). (22. ábra)
15. Az intézmény **aktív hallgatóinak több mint fele (54,9%)** dolgozik rendszeresen. Az RTK hallgatói közül háromból kettő dolgozik. Ennek a kiugró eredménynek a háttérében nagy valószínűséggel az áll, hogy az **RTK- n a legnagyobb a levelezős hallgatók aránya.** (23. ábra)

5.2. Nemek szerint

16. A hallgatók **továbbtanulási elképzelései közötti nemi meghatározottságok egyértelműen nem mutathatóak ki.** Egyetlen kivétel a **doktori képzés,** ahol az **érdeklődők kétharmada férfi (65,4%), egyharmada (34,6%) nő,** a többi kategóriában nagyrészt kiegyenlítődtek az arányok. **A nők valamivel nagyobb hányada rendelkezik már diplomával (23,8%), ez az arány a férfiaknál 20,7 %.**
17. A **tanulmányi eredmények** tekintetében tendenciózus eredmény alakult ki, mely szerint az **„elégéses- közepes” kategóriákban férfi többlet, míg a „jó-jeles” kategóriákban a nők vannak többségben.** (29. ábra)
18. A **férfi** hallgatók nagyobb arányban dolgoznak (**férfi munkavállaló: 57,7%**), míg a **nők** között ez az arány **51,4%**. A munkaviszony jellegét tekintve a **férfiak az „állandó jellegű és határozatlan időtartamú”** munkák esetében voltak többségben. Ugyanakkor a **nők a „határozott időtartamú” és a „diákmunka”** kategóriákban kétszer annyian voltak, mint a férfiak.
19. A **külföldi munkavállalás mindkét nem** esetében nagyon reális lehetőségként él a tanulmányaik elvégzését követő időszak esetében, hiszen **minden ötödik** válaszoló felelt igennel erre a kérdésre. Ugyanakkor lehet, hogy ez az arány a nők esetében még magasabb, hiszen a közöttük magasabb a hezitálók aránya. (30. ábra)
20. A **hazai munkavállalás** sikerességében **a férfiak biztosabbak,** mint a nők, hiszen közülük minden harmadik (**34,3%**), míg a **nők közül** csak minden negyedik (**24,3%**) nyilatkozott így. Ezt a tendenciát támasztja alá az is, hogy a

„nem szeretne a tanult szakterületen elhelyezkedni” válaszkategóriában is a nők vannak többségben. (31. ábra)

21. Az **átlagos elvárások és a ténylegesen gondolt havi nettó fizetések között a férfiak esetében csaknem 50000 forint a nők esetében nagyságrendileg megegyező eltérés** mutatkozik negatív irányban.

5.3. Tagozat szerint

22. Egyetemi szinten a **hallgatók 54 %-a nappali** rendszerű képzésben, mg **45 %-uk levelező** tagozatos képzésben vesz részt.
23. Mind **az apák**, mind **az anyák** esetében elmondható, hogy **a levelezős hallgatók nagyobb része rendelkezik alacsonyabb iskolai végzettségű szülővel.** (33-34. ábra)
24. A tanulmányi eredményeket tekintve az **„elégéses- közepes”** kategóriákban **levelezős** túlsúly, a **„jó- jeles”** kategóriákban **nappalis** többlet figyelhető meg. (36. ábra)
25. **Mindkét tagozat** esetében a **mesterképzés bizonyult a legcsábítóbbnak**, ugyanakkor a **nappali hallgatók** sokkal nyitottabbnak bizonyulnának egy **másik intézmény képzései iránt (24,6%)**. A **doktori képzés a nappalisok** közül minden negyedik hallgatót érdeklí (26,9%), a **levelezősöknél** ez az arány **14, 8%**, nagyjából hétből egy ember. A felsőfokú szakképzést a nappalisok döntően más intézmény falain belül a levelezősök fele- fele arányban választanák. Az egységes osztatlan képzés is a nappalisok érdeklődését keltette fel jobban, de más intézményben. (37-38. ábra)
26. A **levelezős hallgatók** között nagyobb azoknak az aránya (**23%**), akik már rendelkeznek valamilyen **felsőfokú végzettséggel**, a **nappalis hallgatóknál az arány (13,8%)**. (39. ábra)
27. Minden harmadik- negyedik (28,1%) nappali tagozatos hallgató nem ajánlaná az egyetemet a barátjának, ezzel szemben a levelezősök közül ezt csak minden tízedik hallgató mondta.

28. A **HÖK** tevékenységével **mindkét tagozat** nagyon **elégedetlen**, ugyanakkor a **tanulmányi osztályokkal**, a **levelezősök jóval elégedettebbek**, mint a nappalisok. (43. ábra)
29. Az **egyetemi élettel** való elégedettségi indexet **változékony** képet mutatnak. (41-42. ábra)
30. A **tanulmányok befejezése után** szinte minden **harmadik (!)** nappali tagozatos (29,1%) diák **tervez külföldi munkavállalást**. Nyilván a saját életpályájuk más szakaszában vannak, jobban mobilizálhatók, mint a **levelezős hallgatók**, akik között csökken a külföldi munka iránti hajlandóság (**10,5%**). (45. ábra)
31. A **levelezős hallgatóknak magasabbak a havi nettó frissdiplomás átlagkeresetre** vonatkozó elképzeléseik, igényeik. (48. ábra).

5.4. Finanszírozás szerint

32. Az **egyetem** hallgatóinak összességében valamivel több, mint a fele (**52,4%**) **államilag támogatott** képzésben vesz részt. Ezzel nagyjából megegyezik a **KTK eloszlása (60,6%)**, míg az **RTK- n** lényegesen többen (**81,5%**), a **HHK- n** kevesebben (**30,1%**) végzik tanulmányaikat ebben a finanszírozási formában. (49. ábra)
33. Az **államilag támogatott** hallgatók rendre jobb eredményt produkáltak a **tanulmányaik** terén, hiszen legnagyobb arányban a „**jó**” kategóriában **vannak (46,8%)**, míg a **költségtérítéssel hallgatók (46,6%)**, inkább a „**közepes**” kategóriát jelölték meg. (54. ábra)
34. Az **államilag támogatott** hallgatók továbbtanulási elképzeléseiben első helyen a **mesterképzés szerepelt (38,2%)**, amit a **doktori követett (18,6%)**. A **költségtérítéssel hallgatók** között nagyobb arányú a **mesterképzés (45,3%)**, viszont kisebb a **doktori (11,3%)** képzés iránti érdeklődés. (55. ábra)
35. **Alacsony fokú elégedettség** jellemzi az egyetem **facebook** megjelenését, illetve az **oktatás szervezettségét**. (57. ábra) A **Hallgatói Önkormányzat** megítélése **nagyon rossz**, de a tanulmányi osztályokkal kapcsolatos elégedettségi is hagy némi kívánni valót maga után. Tendenciózus ebben az

esetben az, hogy az **államilag támogatott** képzésben részt vevő **hallgatók** **rendre negatívabban ítélték meg a tanulmányi osztályokat**. (59. ábra)

36. Jelenleg az aktuális tanulmányi ideje alatt a hallgatók több mint **egyharmada (39,3%) dolgozik az államilag támogatottak** között. Ugyanennek a mértéke nagyon magas a **költségtérítéssel hallgatók esetében (71,2%)**. (64. ábra)
37. Az **államilag támogatott** hallgatók bizakodóbb a tekintetben, hogy **a diplomájának megfelelő szakterületen el fog tudni helyezkedni (35,2%)**, szemben a **költségtérítéssel hallgatókkal (24,1%)**. (65. ábra)